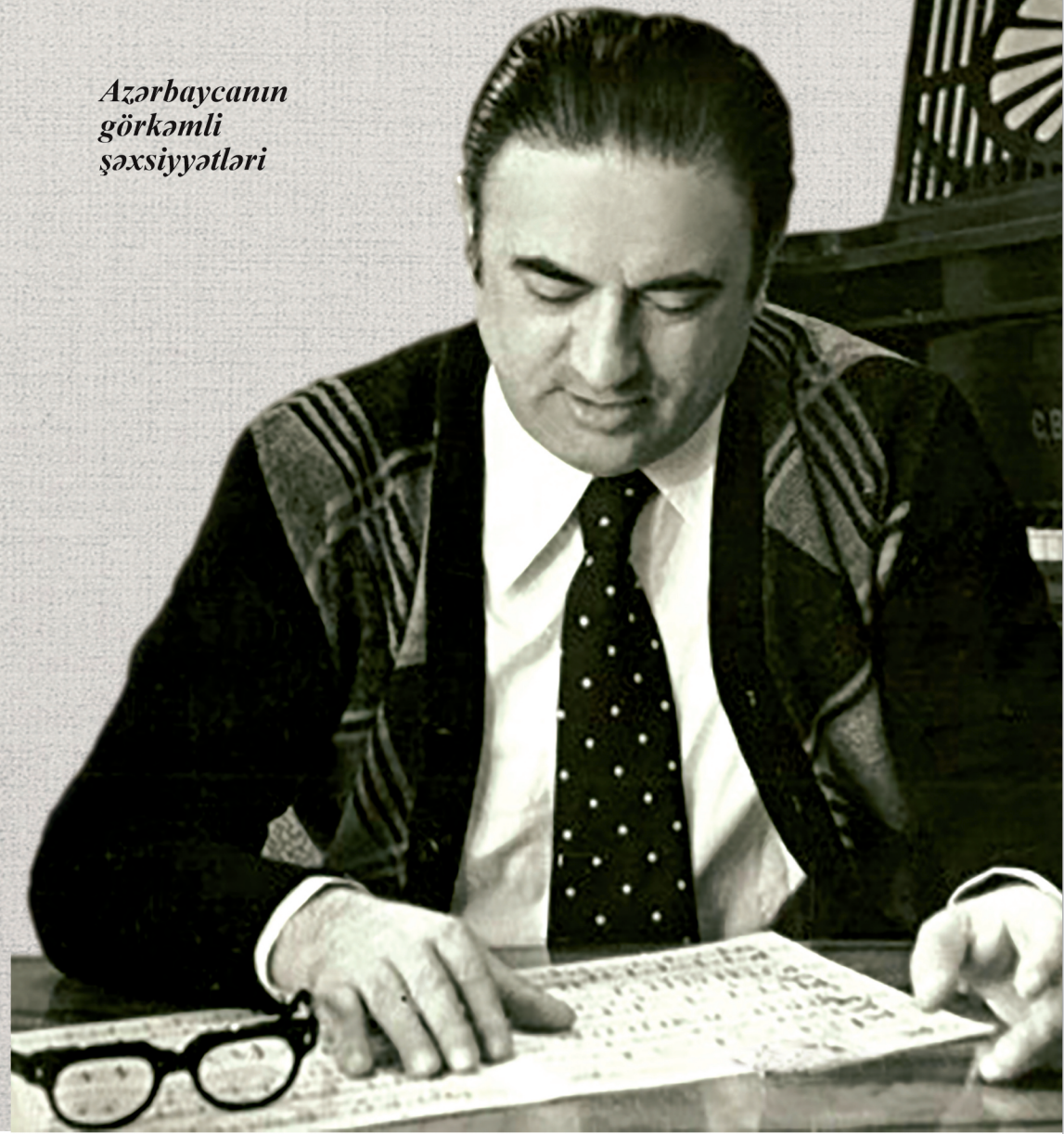

RAUF HACIYEV

Bibliografiya

*Azərbaycanın
gölkəmli
şəxsiyyətləri*

RAUF HACIYEV

Bibliografiya

Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri

Rauf Hacıyev

(Rauf Soltan oğlu Hacıyev)

Bibliografiya

KBT: Я19:Щ313(2A)7-8я1
UOT : 78.071.1(479.24)

Tərtib edəni: **Lalə Şirinova**

Elmi redaktor: **Kərim Tahirov,**
professor,
Əməkdar mədəniyyət işçisi

Ön sözün müəllifi: **Leyla Quliyeva,**
Sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru,
dosent

Redaktor: **Günəl Əfəndiyeva**
Elnur Nəciyev

Hacıyev Rauf – 100: (Hacıyev Rauf Soltan oğlu): bibliografiya / Tərt. ed. L.Şirinova; elmi red. K.Tahirov; ön söz. L.Quliyeva; red. G.Əfəndiyeva, E.Nəciyev.– Bakı, 2022. – 240 s.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” seriyasından tərtib etdiyi “Rauf Hacıyev” bibliografiyası Azərbaycanın görkəmli bəstəkarı və dövlət xadimi, SSRİ Xalq artisti Rauf Hacıyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilmişdir. Bibliografiyada bəstəkarın əsərləri, not nəşrləri, səsyazmaları, kitabları, həyat və yaradıcılığı haqqında materiallar, habelə dünya milli kitabxanalarında mühafizə olunan nəşrlər öz əksini tapmışdır.

Bibliografiya sənətşünaslar, musiqişünaslar, tədqiqatçılar, konservatoriya və musiqi məktəbinin tələbələri, kitabxanaçı-bibliograflar və geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

ISBN 978 9952 554 36 6

Bakı – 2022

© Azərbaycan Milli Kitabxanası, 2022

Prominent personalities of Azerbaijan

Rauf Hajiyev

(Rauf Soltan oğlu Hajiyev)

Bibliography

UDC: Я19:Щ313(2A)7-8я1

LBC: 78.071.1(479.24)

Compiled by: Lale Shirinova

Scientific editor: Karim Tahirov
*Professor,
Honored Cultural worker*

Author of the foreword: Leyla Guliyeva,
*Doctor of philosophy in art studies,
associate professor*

Editor: Gunel Efendiyeva
Elnur Neciyev

Hacıyev Rauf : (Rauf Soltan oğlu Hajiyev): bibliography / compiled by: L.Shirinova; scientific ed.: K.Tahirov; auth. of the for. L.Guliyeva;ed. G.Efendiyeva; E.Neciyev. – Baku, 2022. – 240 p.

The "Rauf Hajiyev" bibliography compiled by the National Library of Azerbaijan from the series "Prominent personalities of Azerbaijan" is dedicated to the 100th anniversary of the birth of Rauf Hajiyev, the outstanding composer and statesman of Azerbaijan, People's Artist of the USSR. The bibliography includes the composer's works, sheet music publications, recordings, books, materials about his life and work, as well as publications preserved in the national libraries of the world.

The bibliography is intended for art historians, musicologists, researchers, students of conservatory and music school, librarian-bibliographers and a wide range of readers.

ISBN 978 9952 554 36 6

Baku – 2022

© Azerbaijan National Library, 2022

Выдающиеся личности Азербайджана

Рауф Гаджиев

(Рауф Солтан оглы Гаджиев)

Библиография

ББК: Я19:Щ313(2А)7-8я1

УДК: 78.071.1(479.24)

Составитель: **Лала Ширинова**
Научный редактор: **Керим Тахиров,**
*профессор, Заслуженный
работник культуры*

Автор предисловия: **Лейла Гулиева,**
*доктор философии по
искусствоведению, доцент*

Редактор: **Гюнель Эфендиева**
Элынур Наджиев

Рауф Гаджиев (Рауф Солтан оглы Гаджиев): библиография / Сост.: Л.Ширинова; науч.ред. К.Тахиров; автор предисл. Л.Гулиева; ред. Г.Эфендиева, Э.Наджиев. – Баку, 2022. – 240 с.

Очередной библиографический указатель из серии «Выдающиеся деятели Азербайджана», изданный Азербайджанской Национальной Библиотекой посвящен к 100-летию со дня рождения азербайджанского композитора, политического деятеля, народного артиста СССР Рауфу Гаджиеву. В библиографии отражены ноты, звукозаписи, музыкальные произведения, книги и ценные материалы о жизни и творчестве композитора, а также издания его произведений, хранящихся в крупнейших национальных библиотеках мира.

Библиография предназначена для искусствоведов, музыковедов, исследователей, студентов консерватории и музыкальной школы, библиотекарей-библиографов и широкого круга читателей.

ISBN 978 9952 554 36 6

Баку – 2022

© Национальная Библиотека Азербайджана, 2022

Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2022-ci ilin may ayında görkəmli Azərbaycan bəstəkarı, SSRİ Xalq artisti Rauf Soltan oğlu Hacıyevin anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Rauf Hacıyev rəngarəng yaradıcılıq palitrasına malik sənətkar kimi Azərbaycanın musiqi mədəniyyəti tarixində özünəməxsus yer tutur. Müxtəlif janrlarda çox sayda qiymətli əsərlər, o cümlədən simfoniya, oratoriya və kantatalar meydana gətirən bəstəkar uğurlu səhnə təcəssümü tapmış operettaları xüsusilə geniş şöhrət qazandırmışdır. Rauf Hacıyevin milli motivlərlə müasir üslubun vəhdətində yaratdığı vətənpərvər ruhlu lirik mahnılar məşhur ifaçıların repertuarına daxil olmuş və Azərbaycan mahnı janrının inkişafında əhəmiyyətli rol oynamışdır. Onun sənətinin yüksək bədii keyfiyyətləri həmçinin kinofilmlər və teatr tamaşaları üçün bəstələdiyi musiqi lövhələrində aydın təzahürünü tapmışdır. Rauf Hacıyev respublikanın mədəni həyatında yaxından iştirak etmiş və səmərəli ictimai fəaliyyəti ilə tanınmışdır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və görkəmli bəstəkar Rauf

Hacıyevin Azərbaycanda musiqi mədəniyyətinin inkişafında təqdirəlayiq xidmətlərini nəzərə alaraq qərara alıram:

1.Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Xalq artisti Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi ilə bağlı tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

2.Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev,

*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 aprel 2022-ci il*

О проведении 100-летнего юбилея Рауфа Гаджиева

Распоряжение Президента Азербайджанской Республики

В мае 2022 года исполняется 100 лет со дня рождения выдающегося азербайджанского композитора, народного артиста СССР Рауфа Солтан оглу Гаджиева.

Как мастер, обладавший разнообразной творческой палитрой, Рауф Гаджиев занимает особое место в истории музыкальной культуры Азербайджана. Композитор, создавший многочисленные ценные произведения в различных жанрах, в том числе симфонии, оратории и кантаты, завоевал широкую славу опереттами, нашедшими успешное сценическое воплощение. Созданные Рауфом Гаджиевым в патриотическом духе лирические песни, сочетающие национальные мотивы и современный стиль, вошли в репертуар известных исполнителей и сыграли важную роль в развитии песенного жанра в Азербайджане. Высокие художественные качества его творчества блестяще проявились и в написанной им музыке к кинофильмам и театральным постановкам. Рауф Гаджиев принимал активное участие в культурной жизни республики и был известен своей плодотворной общественной деятельностью.

Руководствуясь пунктом 32 статьи 109 Конституции Азербайджанской Республики и принимая во внимание заслуживающие одобрения заслуги выдающегося композитора Рауфа Гаджиева в развитии музыкальной культуры в Азербайджане, постановляю:

1. Министерству культуры Азербайджанской Республики подготовить и осуществить план мероприятий, связанных со 100-летним юбилеем народного артиста Рауфа Гаджиева.

2. Кабинету Министров Азербайджанской Республики решить вопросы, вытекающие из настоящего Распоряжения.

Ильхам Алиев

*Президент Азербайджанской Республики
город Баку, 13 апреля 2022 года.*

Göstərici haqqında

Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixində özünəməxsus yer tutan, müxtəlif janrlarda çoxlu sayda qiymətli əsərlər yaradan, böyük Üzeyir bəy Hacıbəylinin ötən əsrin əvvəllərində təməlini qoyduğu bəstəkarlıq məktəbində yetişən görkəmli musiqişünas, ictimai xadim, bəstəkar Rauf Hacıyevin bu il anadan olmasının 100 illiyi tamam olur.

Bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 13 aprel 2022-ci il tarixində “Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında” Sərəncam imzalamışdır.

Bu münasibətlə M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” seriyasından “Rauf Hacıyev ” adlı bibliografiya tərtib etmişdir.

Rauf Hacıyev – Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin istedadlı nümayəndələrindən biri, simfonik, balet, vokal, instrumental janrlarda çoxsaylı müxtəlif əsərlərin müəllifi, Azərbaycan incəsənətinə bu janrların təşəkkülü və inkişafı prosesində çoxlu yeni və maraqlı səhifələr bəxş etmiş sənətkardır. Bəstəkarın Azərbaycan musiqi sənətinin tarixində mühüm yer tutan yaradıcılığı kiçik vokal miniatürlərdən simfonik teatr janrlı iri əsərlərədək geniş müxtəlifliyə malikdir. Bütün bunlar onun maraq dairəsinin genişliyindən, müxtəlif musiqi janrı və formalarının inkişafına öz töhfəsini vermək səyindən soraq verir.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” seriyasından tərtib etdiyi “Rauf Hacıyev” bibliografiyası – bəstəkarla həsr olunmuş ilk bibliografiyadır. Göstəricidə bəstəkarın həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri, onun görkəmli şəxsiyyətlər haqqında fikirləri, görkəmli şəxsiyyətlərin Rauf

Hacıyev haqqında fikirləri, not əsərləri, səsyazıları və SD-ləri, əlyazmaları, bəstəkarın dövrü mətbuatda və məcmuələrdə dərc edilən məqalələri, kinofilmlərə və dram tamaşalarına yazdığı musiqi əsərləri, həyat və yaradıcılığı haqqında dərc olunmuş materiallar, dünya kitabxanalarında və dünya universitet kitabxanalarında görkəmli bəstəkar haqqında olan materiallar öz əksini tapmışdır

Materiallar Azərbaycan, rus və xarici dillər üzrə verilmişdir.

Bibliografik göstəricidə materiallar xronoloji prinsip əsasında qruplaşdırılmış, daxildə isə əlifba sırası gözlənilmişdir.

Göstəricidən istifadəni asanlaşdırmaq məqsədilə bibliografiyanın sonunda bəstəkarın əsərlərinin və haqqında yazan müəlliflərin əlifba göstəriciləri verilmişdir.

Bibliografiya bəstəkarlar, musiqişünaslar, tədqiqatçılar, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının, Bakı Musiqi Akademiyasının, musiqi profilli kolleclərin və orta ixtisas musiqi məktəblərinin tələbələri, kitabxanaçılar və musiqi ilə maraqlanan bütün oxucular üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Göstərici haqqında rəy və təkliflərini göndərən mütəxəssislərə və oxuculara əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildirir, arzu və təkliflərini M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasına göndərmələrini xahiş edirik.

Ünvan: AZ-1000, Bakı şəhəri, Xaqani küçəsi, 57.

E-mail: contact@anl.az.

Об указателе

В этом году исполняется 100 лет со дня рождения выдающегося композитора Рауфа Гаджиева, выросшего в композиторской школе, основанной великим Узеир бекком Гаджибейли в начале прошлого века, создавшего много ценных произведений в различных жанрах, занявшего особое место в истории азербайджанской музыкальной культуры.

В связи с этим Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев подписал 13 апреля 2022 года Распоряжение «О праздновании 100-летнего юбилея Рауфа Гаджиева».

С юбилеем композитора Национальная Библиотека Азербайджана имени М.Ф.Ахундова составила библиографию «Рауф Гаджиев» из серии «Выдающиеся деятели Азербайджана».

Творчество Рауфа Гаджиева чрезвычайно многожанрово. Он работал в области музыкального театра, симфонической музыки, кантатно-ораториальных форм, инструментального и вокального творчества. В развитии этих областей он внес немало новых и интересных страниц.

Искусство Рауфа Гаджиева, вбирающие в себя характерные черты нашего времени, пробуждает живой отклик в сердцах слушателей, заражает их своим неиссякаемым оптимизмом, молодостью, любовью к людям.

В библиографии приводятся сведения о нотных изданиях, рукописях композитора, звукозаписях, о произведениях, опубликованных в периодической печати и различных сборниках, высказывания выдающихся деятелей о композиторе, сведения о музыкальных произведениях, написанных им к театральным постановкам и кинофильмам, также

произведения композитора в библиотеках мира и в университетских библиотеках мира.

Литература в библиографии составлена в хронологическом порядке, а внутри соблюдается алфавитный порядок.

Для облегчения читателям поиска, в конце пособия приводится алфавитный указатель произведений великого композитора, а также авторов литературы о нем.

Библиография предназначена для композиторов, музыковедов, исследователей, преподавателей и студентов Азербайджанской Государственной Музыкальной Академии, музыкальных колледжей, студентов средних специальных учебных заведений, библиотекарей, а также всех любителей музыки.

Мы заранее выражаем благодарность специалистам и читателям за отзывы, пожелания и предложения. Просим их присылать свои отзывы в Азербайджанскую Национальную Библиотеку имени М.Ф.Ахундова.

Ünvan: AZ-1000, Bakı şəhəri, Xaqani küçəsi, 57.

E-mail: contact@anl.az.

Təkrarsız musiqilərin unudulmaz bəstəkarı

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin görkəmli simalarından biri, gözəl bəstəkar və fəal ictimai xadim olan Rauf Hacıyev xalqımızın yaddaşında "Leyla", "Sevgilim", "Mənim Azərbaycanım" və bir sıra məşhur mahnıların müəllifi kimi əbədi yer tutmuş, ürəklərə yol tapmışdır. Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi məhz bu günlərə, daha dəqiq olsaq, 2022-ci ilin 15 mayına təsadüf edir. Bu yazını yubiley günlərində onu bir daha yada salıb ruhunu sevindirmək üçün hazırladıq.

Rauf Hacıyevin zəngin irsi geniş dinləyici kütləsinin rəğbətini qazanmış və bu günə qədər sevilərək bir cox ifaçıların repertuarına daxil olmuşdur. Onun musiqisi klassik musiqi ənənələrinin təməlində yenilik və müasirliyi təcəssüm etdirir. Rauf Hacıyevin yaradıcılığı müxtəlif janrlı əsərlərin ərsəyə gəlməsi ilə əlamətdardır, lakin ana xətt olaraq, səhnə əsərlərini – daha çox musiqili komediyalarını və mahnı yaradıcılığını xüsusi vurğulamaq lazımdır. Çünki yaradıcılığının bu sahəsinin böyük maraqla qarşılandığı və populyarlıq qazanması heç kəsə sirr deyildir. Bəstəkarın müxtəlif illərdə bəstələdiyi mahnıları, operettalardan olan musiqi parçaları dillər əzbəri olmuşdur.

Geniş və hərtərəfli yaradıcı insan olan Rauf Hacıyev, bəstəkarlıqla yanaşı qabaqcıl, fəal ictimai xadim olaraq mədəniyyətin inkişafında böyük işlər görmüşdür. O, uzun illər Azərbaycan Dövlət Estrada orkestrinin rəhbəri (1955-1964), Dövlət Filarmoniyasının direktoru (1965), 1965-1972-ci illər ərzində Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri vəzifəsində çalışmışdır. Məhz onun nazir vəzifəsində çalışdığı dövrdə, öz təşəbbüsü ilə Xalça Muzeyi, Mahnı Teatrı yaradılmış, Dövlət

Rəqs Ansamblının və Dövlət Xor Kapellasının fəaliyyətinə yeni təkan verilmişdi. Bütün bunlar Rauf Hacıyevin mədəniyyətimizin inkişafına mühüm töhfələrinin yalnız bir qismidir.

Rauf Hacıyev uşaq yaşlarından yaradıcı mühitdə olmuş, bu ovqatda böyüyüb boya-başa çatmışdır. Onun musiqiçi və bəstəkar kimi formalaşmış inkişaf etməsinə ailəsindəki ab-hava və Azərbaycan mədəniyyətinin tanınmış simaları ilə ünsiyyətdə olması böyük təsir göstərmişdir. Atasını vaxtilə ustad tarzən Qurban Pirimovdan dərslər alaraq gözəl tar çalarmış, anasını isə müəllim olub və eyni zamanda məlahətli səsi varmış. Daima anasının xalq mahnıları ifa etməsi Rauf Hacıyevdə xalq musiqisinə məhəbbət oyatmışdır. Eyni zamanda anasının Həsən bəy Zərdabının nəslindən olması, birbaşa təhsilin və mədəniyyətin inkişafında böyük işlər görmüş bu tanınmış ailədə böyüməsi onun dünyagörüşünün genişlənməsində önəmli rol oynamışdır. Kiçik yaşlarından ciddi şəkildə musiqi ilə məşğul olan Rauf Hacıyevin fortepiano üzrə müəllimi professor Kövkəb Səfərəliyeva gənc bəstəkarı ifaçılıq sənətinin bütün incəliklərini öyrətmişdir. Bu illərdə Rauf Hacıyev paralel olaraq bəstəkarlıqla da məşğul olmuş və fortepiano üçün ilk əsərləri - "Tarantella", "Dağıstan", "Qaytağı" pyeslərini, "Mingəcəvir", "Samur", "Gənclik marşı" kimi vokal əsərlərini bəstələmişdir.

1948-ci ildə Rauf Hacıyev Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına daxil olmuşdur. Daha sonra bir illiyə P.İ.Çaykovski adına Moskva Dövlət Konservatoriyasına köçürülmüş və ardınca təhsilini Bakıda davam etdirmişdir. Tələbəlik illərində Rauf Hacıyevin bəstələdiyi əsərlərdən maestro Niyazi ilə birgə "Kolxoz səhəri" (1949) vokal-simfonik süitasını və "Bahar" kantatasının (1950, S.Vurğun, S.Rüstəm və M.Rahimin şeirlərinə) adlarını qeyd etmək olar. Dahi Qara Qarayevin sinifində bəstəkarlıq ixtisasına yiyələnən Rauf Hacıyevin əsərlərinə, əlbəttə ki, müəlliminin təsiri hiss olunurdu. Bunu əsasən iri həcmli əsərlərin üslubunda, yazı texnikasında və təfsirində müşahidə etmək olar.

1952-ci ildə tamamlanan "Violin və simfonik orkestr üçün konsert" (d-moll), Konservatoriyayı bitirdiyi ildə diplom işi kimi təqdim etdiyi "Gənclik simfoniyası" buna misaldır.

1950-ci illərdə o, mahnılar, instrumental əsərlər, xalq mahnı və rəqslərinin işləmələrini yazır. Bütün aşıqların, məhəbbət hissini yaşayan gənclərin dillər əzbəri olan, Ə.Əlibəylinin sözlərinə bəstələnən məşhur "Sevgilim" mahnısı məhz bu illərin məhsuludur. Bəstəkarın ictimai fəaliyyətinin başlanğıc dövründə - 1949-1956-cı illərdə bədii rəhbər olaraq "Vətən" kinoteatrının estrada orkestrində çalışması böyük əhəmiyyət kəsb edən məqam kimi qeyd olunmalıdır. Çünki məhz bu kollektiv əsasında 1955-56-cı illərdə M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası nəzdində böyük estrada orkestri yaradılmışdı. Beləliklə Rauf Hacıyevin böyük estrada orkestrinin yaranması təşəbbüsü olduqca təqdirəlayiq addım olmuşdu. Orkestrin ilk konserti 1956-cı il 15 iyun tarixində baş tutmuş və bu konsertdən sonra gözəl musiqi kollektivi "Azərbaycan Dövlət Estrada Orkestri" adlanmışdır. Rauf Hacıyev 1964-cü ilə qədər orkestrin baş dirijoru və bədii rəhbəri kimi çalışmış və bu illər ərzində maraqlı çıxışlarla olduqca böyük nailiyyətlər əldə etmişdir. Bəstəkarın estrada orkestrinin konsertlərində ifa olunmaq üçün nəzərdə tutulmuş truba, saksafon, akkardeon üçün solo konsert nömrələri - "Çahargah" muğam-miniaturu, "Karvan", "Üç palma" əsərləri, orkestr üçün xalq musiqi nümunələri əsasında "Azərbaycan rapsodiyası", "Azərbaycan melodiyaları", "Fantaziya" adlanan improvizasiyaları, "Qaytağı", "Üç dost rəqsi", "Məzəli rəqs" kimi rəqs süitaları və digər xoreoqrafik səhnələr məhz bu illərə aiddir. Estrada orkestrinin və onun rəhbəri Rauf Hacıyevin fəaliyyəti, dövlət tərəfindən müxtəlif mükafat və təltiflərə layiq görülərək yüksək qiymətləndirilmişdir. Beləliklə, ölkədə mədəni tərəqqi uğrunda, Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafı naminə fəaliyyətinə görə 1960-cı ildə Rauf Hacıyev Əməkdar incəsənət xadimi fəxri adına layiq görülmüşdü.

Rauf Hacıyevin zəngin vokal yaradıcılığında Ə.Əlibəylinin sözlərinə yazılmış "Mənim Azərbaycanım" mahnısı bəstəkarın qəhrəmani-patriatik mövzulu mahnılarının ən gözəl nümunəsidir. Burada doğma Vətənimiz insanın ən yüksək hissləri ilə təfsir edilərək vəsf olunmuşdur. Rauf Hacıyevin Bakıya həsr olunmuş çox saylı mahnılarında da patriotik hisslər və yüksək emosionallıq üstünlük təşkil etmişdir. Süleymn Rüstəmin sözlərinə yazılmış "Bakı haqqında mahnı" geniş dinləyici kütləsinin rəğbətini qazanan əsərdir. Həmçinin, "Bakı skamyaları", "Bakı küləyi", "Bakı vağzalında", "Bizim Bakı" mahnıları da əziz şəhərimizi tərənnüm edən mahnı nümunələrindəndir.

1950-60-cı illərdə Rauf Hacıyev səhnə əsərlərinə müraciət etmişdir. Onun partituraları rəngarəng orkestr epizodları, zəngin rəqs və mahnı nömrələrindən ibarətdir. Musiqili komediya janrına müraciət etməklə bəstəkar, Üzeyir Hacıbəyli tərəfindən əsas qoyulmuş milli musiqili teatr ənənələrinə arxalanmışdır. Bəstəkarın ilk uğur gətirən operettası "Qonşular" 1960-cı ildə yaranmışdı. Bu əsər ilə Rauf Hacıyev musiqili komediya janrının yeni mərhələsini yaratmış olur. Daha sonra bəstəkar operettada bir sıra dəyişikliklər edərək əsəri - "Romeo-mənim qonşumdur" adı ilə təqdim edir. Həmçinin, bəstəkar özünün məşhur "Sevgilim" mahnısını məhəbbət mövzusunun leytmotivi mənasında əsərin partiturasına əlavə edir. C.Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında 1963-cü ildə Rauf Hacıyevin eyniadlı operettasının motivləri əsasında rejissor Şamil Mahmudbəyov tərəfindən "Romeo-mənim qonşumdur" adlı film çəkilmişdir. Rauf Hacıyevin operetta janrında yazdığı əsərlərdən "Kuba - məhəbbətim mənim", "Dördüncü fəqərə", "Ana, mən evlənirəm", "Yolayrıcında" və digərlərini də qeyd etmək olar.

Rauf Hacıyev simfoniya, kantata, oratoriya və balet janrlarına da müraciət etmişdir. Bu illərin simfonik musiqisində bəstəkarın marağını daha çox nisbətən lakonik formalar cəlb edir. Buna kamera orkestri üçün "Poema-ekspromt" və görkəmli

dramaturqa ithaf olunan "Cəfər Cabbarlının xatirəsinə" adlı əsərləri misal çəkə bilərik.

Rauf Hacıyev "Əhməd hardadır", "Mən rəqs edəcəyəm", "Bir qalanın sirri", "Qaraca qız", "Kölgələr sürünür", "Qara daşlar" və sair filmlərə musiqi bəstələmişdir. 1970-ci illər Rauf Hacıyevin yaradıcılığında daha çox ictimai fəaliyyəti ilə əlamətdar olmuşdur. Bu illərdə böyük bir yaradıcı heyətə rəhbərlik edərək Əlcəzairə təhsil və musiqinin inkişaf etdirilməsi üçün səfər etmiş və uğurlu işlər görmüşdür. Orada bəstəkar Əlcəzair Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişi ilə "Üç inqilab", "Alov" və "Hürriyyət" baletlərini ictimaiyyətə təqdim etmişdir. 1978-ci ildə bəstəkar SSRİ Xalq artisti fəxri adına layiq görülmüşdür.

Musiqinin, demək olar ki, bütün janrlarını öz yaradıcılığında əhatə edən bəstəkar ömrünün 73-cü ilində - 1995-ci il sentyabrın 19-da dünyasını dəyişərək əbədiyyətə qovuşmuşdur.

Rauf Hacıyevin geniş, zəngin və rəngarəng yaradıcılığını nəzərdən keçirib belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, onun əsərləri və gördüyü gözəl işlər milli mədəniyyətimizin parlaq nümunələrindəndir.

Leyla Quliyeva,

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Rauf Hacıyevin həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri

Rauf Hacıyev 1922-ci il mayın 15-də Bakı şəhərində anadan olmuşdur.

- 1929** – Ümumtəhsil məktəbinə daxil olmuş, eyni zamanda paralel şəkildə musiqi ilə də məşğul olmuşdur.
- 1938** – Üzeyir Hacıbəylinin məsləhəti ilə Bakı musiqi məktəbinin nəzəri-bəstəkarlıq şöbəsinə daxil olmuşdur.
- 1940** – Rauf Hacıyevin “Respublika Gənclər Festivalı”na təqdim olunmuş **“Gənclik mahnısı”** birinci dərəcəli mükafata layiq görülmüşdür;
– Gənclərin həyatına həsr olunmuş **“Tələbələrin kələri”** (librettosu M.Mərdanovundur) musiqili komediyasını yazmışdır;
- 1941** – Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına (indiki Musiqi Akademiyası) daxil olmuşdur;
– Bakı kinostudiyasında böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 800 illik yubileyi münasibətilə çəkilən **“Nizami”** qısametrajlı sənədli filmə (rej.: A.Naroditski) Rauf Hacıyev musiqi bəstələmişdir.
- 1942-1944** – Böyük Vətən müharibəsi illərində könüllü olaraq sovet ordusu sıralarında xidmət etmişdir;

- Qafqazın müdafiəsi uğrunda gedən döyüşlərdə 402-ci atıcı diviziyasında vuruşmuş və döyüşlərin birində yaralanaraq ordudan tərxis olunmuşdur.
- 1944-1948** – Azərbaycan SSR Daxili İşlər Nazirliyi nəzdində fəaliyyət göstərən estrada ansamblının rəhbəri vəzifəsində çalışmışdır.
- 1948** – Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasından P.İ.Çaykovski adına Moskva Konservatoriyasına keçirilmişdir.
- 1948-1949** – P.İ.Çaykovski adına Moskva Dövlət Konservatoriyasında oxuyarkən, professor Nikolay Rakovun sinfində bəstəkarlıqdan, həm də orkestrləşdirmədən dərslər almışdır.
- 1949** – Bəstəkar ailə vəziyyəti ilə əlaqədar olaraq Moskva Konservatoriyasında cəmi bir il təhsil almış və Bakıya qayıtmağa məcbur olmuşdur. Onun sonrakı təhsil illəri Azərbaycan Dövlət Konservatoriyası ilə bağlı olmuşdur;
– Maestro Niyazi ilə birlikdə solist, xor və simfonik orkestr üçün *“Kolxoz süitəsi”*ni yazmışdır.
- 1949-1956** – Bakıdakı “Vətən” kinoteatrında “Salon orkestri” kimi tanınan kollektivə rəhbərlik etmişdir.
- 1950** –Azərbaycanda Sovet hakimiyyəti qurulmasının 30 illiyinə münasibətilə Səməd Vurğunun, Süleyman Rüstəmin və Məmməd Rahimin

- sözlərinə *“Bahar” kantatasını* yazmışdır. Kantata ilk dəfə bu əlamətdar tarixi hadisənin bayram edildiyi gün özünün dirijorluğu ilə ifa olunmuşdur.
- 1952** –*“Violin və orkestr üçün konsert”* əsərini yazmışdır. İşığa, sevincə bürünmə, sirayətədici lirizm, ritm kəskinliyi, incə milli kolorit – əsərin əsasını təşkil etmişdir;
– Ənvər Əlibəylinin sözlərinə *“Sevgilim”* mahnısını bəstələmişdir.
- 1953** – Professor Qara Qarayevin kompozisiya sinfi üzrə Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasını bitirmişdir;
– Konservatoriyanı bitirdiyi ildə bəstəkar diplom işi kimi *“Gənclik simfoniyası”*ni təqdim etmişdir. Əsərdə bəstəkarın həyat haqqında düşüncələri öz təcəssümünü tapmış, onun vətənpərvərlik hissləri, vətənə məhəbbəti əks olunmuşdur;
– *“Gənclik simfoniyası”* Niyazinin rəhbərliyi ilə Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri tərəfindən ilk dəfə bəstəkarın buraxılış imtahanında ifa olunmuşdur;
- 1953-1956** – Konservatoriyanı bitirdikdən sonra Qara Qarayevin bəstəkarlıq sinfində assistent kimi çalışmışdır;
– *“Rəqs lövhələri”* əsərini yazmışdır.
- 1955** – Librettosu A.Xandəmirovaya məxsus *“Aşiq Qərib”* baleti üzərində işləməyə başlamışdır.

(Təəssüf ki, bu balet başa çatdırılmamış, bəstəkar baletin yalnız iki aktını yazmışdır.)

1955-1964

– “Azərbaycan Dövlət Estrada Orkestri”nə rəhbərlik etmişdir;

1956

– *May ayının 15-də* caz orkestrini yaratmışdır;
– *İyunun 15-də* “Azərbaycan Dövlət Estrada Orkestri”nin ilk konserti olmuşdur;
– Respublikada keçirilən Azərbaycan bəstəkarlarının I qurultayında bəstəkarın “Gənclik marşı” ifa olunmuşdur.
– Bakı kinostudiyasında çəkilmiş *“Qara daşlar”* kinopovestinə musiqi bəstələmişdir (qur. rej.: Ağarza Quliyev, ssen.müə. : Mehdi Hüseyn).

1957

– Bülbülün anadan olmasının 60 illiyi münasibətilə “Onu hamı sevir” adlı məqaləsi “Ədəbiyyat və incəsənət” qəzetində dərc olunmuşdur;
– Rəhbərlik etdiyi “Azərbaycan Dövlət Estrada Orkestri” Moskvada keçirilən VI Ümumdünya Gənclər Festivalının iştirakçısı olmuşdur;
– Böyük Oktyabr Sosialist inqilabının 40 illiyinə həsr edilmiş, Hüseyn Abbaszadənin sözlərinə *“Azadlıq dastanı”* oratoriyasını yazmışdır;
– *“Vətən haqqında”* adlı mahnı bəstələmişdir;
– Bakı kinostudiyasında çəkilmiş *“Səadət və əmək mahnıları”* qısametrajlı sənədli filminə musiqi bəstələmişdir (rej.: Seyfulla Bədəlov).

1958

– Bakı kinostudiyasında çəkilmiş *“Kölgələr sürünür”* macəra filminə musiqi bəstələmişdir

(qur. rej.: İsmayıl Əfəndiyev, Şüa Şeyxov, ssen.müə. : Qılman Musayev);

– Bakı kinostudiyasında çəkilmiş *“Onun 150 yaşı var”* qısametrajlı sənədli filminə musiqi bəstələmişdir (rej.: Şamil Mahmudbəyov).

1959

– İyunun 10-da SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fərmanı ilə Moskva şəhərində keçirilmiş Azərbaycan incəsənəti və ədəbiyyatı ongünlüyündə fəal iştirakına görə (Azərbaycan Dövlət Estrada Orkestrinin bədii rəhbəri kimi) *“Qırmızı Əmək Bayrağı”* ordeni ilə təltif olunmuşdur;
– “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında çəkilmiş *“Bir qalının sirri”* filminə musiqi bəstələmişdir (rej. və qur. rəs.: Əlisəttar Atakişiyev, ssen.müə. : Məmməd Hüseyn Təhmasib);
– *“Azərbaycan mədəniyyətinin baharı”* filminə musiqi bəstələmişdir. (rej.: Cavanşir Məmmədov, Xan Babayev)
– *“Moskva haqqında mahnı”, “Salam, Moskva”* əsərlərini bəstələmişdir;
– Rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Dövlət Estrada Orkestri ikinci Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənəti ongünlüyünün iştirakçısı olmuşdur.

1960

– Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasının və Azərbaycan Kommunist Partiyasının 40 illiyi ilə əlaqədar olaraq mədəni quruculuq sahəsində qazanılmış müvəffəqiyyətlərə görə *“Əməkdar incəsənət xadimi”* fəxri adı verilmişdir;
– İyunda Bakıda Ş. Qurbanov adına Musiqili Komediya Teatrında bəstəkarın *“Qonşular”* operettasının premyerası keçirilmişdir;

- **“Romeo mənim qonşumdur”** operettasını yazmışdır;
– Dekabrın 13-də **“Romeo mənim qonşumdur”** operettası ilk dəfə Moskva Operetta teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulmuşdur;
– Azərbaycan SSR Nazirlər Kabinetinin 15 sentyabr 751 sayılı qərarı ilə Bakı şəhərinin Nizami rayonu N.Abbasov küçəsində yerləşən 15 nömrəli onbirillik Musiqi məktəbinə Rauf Hacıyevin adı verilmişdir.
- 1961**
- Nəbi Xəzrinin sözlərinə **«Doğma partiya»** mahnısını bəstələmişdir;
– Əliağa Kürçaylının sözlərinə **“Kolxoz çöllərində”** lirik kantatasını yazmışdır;
- 1962**
- Xalq rəqslərinin ritmləri əsasında **“Xoreoqrafik süita”** bəstələmişdir;
– “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında çəkilən məşhur rəqqas Mahmud Esembayevə həsr olunmuş **“Mən rəqs edəcəyəm”** (**“Əmək və qızıl-gül”**) filminə musiqi bəstələmişdir (rej.:Tofiq Tağızadə, ssen.müə.: İdris Bazorkin).
- 1963**
- **“Romeo mənim qonşumdur”** operettası “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında rejissor Şamil Mahmudbəyov tərəfindən ekranlaşdırılmışdır;
– Bəstəkarın rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Dövlət Estrada Orkestri Kremlin Qurultaylar Sarayında keçirilən Azərbaycan incəsənət ustalarının konsertinin iştirakçısı olmuşdur;
– Fevralın 27-də Latviya SSR Dövlət Musiqili

- Komediya Teatrının solisti, əməkdar artist Marina Stanislavovna Zirdzinin yubiley gecəsində bəstəkarın **“Romeo mənim qonşumdur”** operettası göstərilmişdir;
– Noyabrın 22-də Stefan Makedonski Milli Musiqi Teatrının (Sofiya) səhnəsində bəstəkarın **“Romeo mənim qonşumdur”** operettasının premyerası olmuşdur;
– Noyabrın 24-də Moskva Operetta Teatrının səhnəsində **“Romeo mənim qonşumdur”** operettanın 100-cü tamaşası oynanılmışdır;
– Dekabrda Moskva Dövlət Opera və Balet Teatrının səhnəsində Rauf Hacıyevin Vyacheslav Yesmanın librettosuna yazdığı **“Mənim məhəbbətim-Kuba”** adlı operettasının premyerası olmuşdur;
– Bakıda qastrol səfərində olan Kiyev Dövlət Musiqili Komediya Teatrı bəstəkarın **“Romeo mənim qonşumdur”** operettasını ifa etmişdir;
– “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında çəkilmiş **“Əhməd haradadır?”** musiqili kinokomediyasına musiqi bəstələmişdir (rej.: Adil İsgəndərov, ssen.müə.: Sabit Rəhman);
– Məşhur kubalı dirijor Enriko Mantiçi Bakıda Rauf Hacıyevin qonağı olmuşdur.

1964

- Azərbaycanın Rusiyanın tərkibinə daxil olmasının 150 illiyi ilə əlaqədar olaraq Rauf Soltan oğlu Hacıyevə (Azərbaycan Dövlət Estrada orkestrinin rəhbəri, bəstəkar) **Azərbaycan SSR Xalq artisti adı** fəxri adı verilmişdir;

- Yanvar ayında Moskva Dövlət Operetta teatrında bəstəkarın **“Mənim məhəbbətim – Kuba”** operettasının tamaşası göstərilmişdir;
- Mayın 18-də Azərbaycan televiziyasında bəstəkarın **“Dördüncü fəqərə”** televiziya tamaşasının premyerası olmuşdur;
- **“Romeo mənim qonşumdur”** operettasının premyerası Polşanın Qdinsk şəhərinin Musiqili Komediya teatrında olmuşdur;
- İlin sonunda bəstəkar Azərbaycan Dövlət Orkestrindəki işini tərk etmiş, lakin kollektivlə yaradıcılıq fəaliyyətini davam etdirmişdir. Sovet İttifaqında və xaricdə qastrol səfərlərində olmuş, orkestr üçün daima yeni mahnılar yazmağa davam etmişdir;
- Bəstəkar kantata-oratoriya janrında xalqlar dostluğunu tərənnüm edən, Hüseyn Abbaszadənin sözlərinə yazılmış **“Həmişə birlikdə”** oratoriyasını yazmışdır. Bu oratoriya əlamətdar bayrama – Azərbaycan və Rusiya xalqlarının dostluğuna həsr edilmiş təntənəli gecədə Leo Ginzburqun dirijorluğu ilə ifa edilmişdir.

1964-1965

- Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının direktoru vəzifəsində çalışmışdır.

1965

- Böyük Vətən müharibəsində qələbənin 20 illiyi münasibətilə “1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsində qələbənin 20 illiyi” yubiley medalı ilə təltif edilmişdir;
- Polşanın Lodzi, Qlivitse şəhərlərinin Musiqili Komediya teatrlarında **“Romeo – mənim**

qonşumdur” operettası göstərilmişdir;

- Polşa, Bolqarıstan, Macarıstanda **“Kuba – məhəbbətim mənim”** operettasının premyerası keçirilmişdir;
- Azərbaycanın görkəmli klassik bəstəkarı Müslüm Maqomayevin xatirəsinə həsr etdiyi musiqi lövhələrindən ibarət **“Poema-eksrompt”** əsərini bəstələmişdir;
- “Kitabxana işini günün tələbləri səviyyəsinə qaldıraq” məqaləsi “Kitablar aləmində” jurnalında çap olunmuşdur;
- Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatında Aida Tağızadənin bəstəkarına həsr olunmuş “Rauf Hacıyev” monoqrafiyası çap olunmuşdur.

1965-1971

- Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri vəzifəsində çalışmışdır. Bu vəzifədə çalışdığı illərdə Rauf Hacıyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Dövlət Xor Kapellası, Mahnı Teatrı, Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı, eləcə də dünyada birinci olan Xalçaçılıq Muzeyi açılmışdır.

1966

- “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında istehsal edilmiş S.S.Axundovun “Qaraca qız” filminə musiqi bəstələmişdir (qur. rej.: Şamil Mahmudbəyov, ssen.müə.: İosif Prut, Şamil Mahmudbəyov);
- Polşanın Krakov şəhərinin Musiqili Komediya teatrında **“Romeo-mənim qonşumdur”** operettası göstərilmişdir;
- Rauf Babaxanovun sözlərinə yazılmış **“Azərbaycan bukəti”** lirik kantatasını bəstələmişdir;

- Mart ayında Estoniyanın “Vanemuine” teatrında “*Mənim məhəbbətim – Kuba*” operettasının tamaşası olmuşdur (operettanı Epp Kaydu səhnələşdirmişdir);
- Azərbaycan neftçilərinə, onların qəhrəmanlıqlarına, iş həyatına həsr olunmuş “*Qayadakı işarə*” sirk tamaşasına musiqi bəstələmişdir. Tamaşanın premyerası Simferopol şəhərində baş tutmuşdur (rej.: S.Dadaşov, M.Cəbrayilova, L.Kukso, E.Ryabnikov).
- 1967**
- “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında çəkilmiş “*Torpaq, dəniz, od, səma*” kinofilminə musiqi bəstələmişdir (qur. rej.: Şamil Mahmudbəyov, ssen. müəl.: Anar).
- Əməkdar incəsənət xadimi, professor Elmira Abbasovanın bəstəkara həsr olunmuş “Rauf Hacıyev” monoqrafiyası “Azərnəşr”də çap olunmuşdur.
- 1968**
- İsmayıl Dadaşovun sözlərinə “Ceyran” mahnısını bəstələnmişdir.
- 1969**
- “*Təbəssümünü gizlətmə*” operettasını yazmışdır (librettosu: Vyacheslav Yesman).
- İyulun 29-da Moskva Operetta Teatrında bəstəkarın “*Qafqazlı qardaşqızı*” adlı yeni musiqili komediyasının premyerası olmuşdur;
- “*Ləzgihəngi*”, “*Yallı*” miniatur baletlərini yazmışdır;
- Bəstəkarın balet süitası “*Ləzgihəngi*” (qur. baletmeysterlər – R.Axundova və M.Məmmədov) Parisdə və Fransanın bir çox şəhərlərində,

- eləcə də Lüksemburq və Monakoda göstərilmiş, həmçinin Parisdəki VII beynəlxalq festivalda böyük müvəffəqiyyətlə ifa edilmişdir;
- Kamera orkestri üçün “*Cəfər Cabbarlının xatirəsinə*” həsr olunmuş poema yazmışdır.
- 1970**
- Yanvarın 11-də Nalçikdə rejissor Əli Usubovun quruluşunda Rauf Hacıyevin “*Qafqazlı qardaşqızı*” operettasının premyerası olmuşdur;
- Azərbaycanın 50 illiyinə həsr olunmuş təntənəli konsertdə bəstəkarın “Yallı” miniatur baletinin premyerası baş tutmuşdur;
- Noyabrda V.İ.Leninin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş konsertdə bəstəkarın “*Yallı*” miniatur baletinin premyerası olmuşdur;
- Rauf Atakişiyev və Vyacheslav Yesmanın sözlərinə yazılmış “*Lenin*” mahnısını bəstələmişdir;
- Moskva Operetta Teatrında 100-cü dəfə bəstəkarın “*Qafqazlı qardaşqızı*” operettası böyük uğurla nümayiş etdirilmişdir;
- 1971**
- SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fərmanı ilə – “*Şərəf nişanı*” ordeni ilə təltif edilmişdir;
- Fin yazıçısı Marti Larninin əsəri əsasında “*Dördüncü fəqərə*” adlı yeni operetta bəstələmişdir;
- 1971-1979**
- Mədəniyyət qrupunun rəhbəri kimi Əlcəzair Xalq Demokratik Respublikasında səfərdə olmuşdur. Bəstəkar Əlcəzairdə musiqi təhsili, milli musiqi kadrlarının yetişdirilməsi sahəsində çox səmərəli işlər görmüşdür. Burada bəstəkar

Əlcəzair Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişi ilə “*Üç inqilab*”, “*Alov*”, “*Hürriyyət*” baletlərini yazmışdır.

- 1972 – Noyabrda bəstəkarın “*Təbəssümünü gizlətmə*” operettası Polşada Qdinya-Qdansk şəhərinin Musiqili Komediya Teatrının səhnəsində göstərilmişdir;
– Əlcəzairdə görkəmli bəstəkarın 50 illik yubileyi keçirilmişdir;
– “*Azərbaycan süitəsi*” birpərdəli baletini bəstələmişdir;
- 1973 – Əlcəzair Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişi ilə “*Üç inqilab*” – Əlcəzairin ilk milli baletini bəstələmişdir. Əsərin premyerası noyabrda, Əlcəzairin Milli Azadlıq bayramı günü münasibətilə göstərilmişdir. Əsərdə əsarətdən azad olmuş Əlcəzair xalqının yeni həyat quruculuğuna qədəm qoymasından söz açılmışdır. Baletin Əlcəzairdə müvəffəqiyyətli tamaşalarından sonra o, Milli Teatrın qastol proqramına daxil edilmişdir.
– Belarus Opera və Balet Teatrında “*Dördüncü fəqərə*” operettasının tamaşası göstərilmişdir.
- 1974 – Aprel ayında Böyük Opera və Balet Teatrında (Minsk) “*Dördüncü fəqərə*” tamaşasının premyerası olmuşdur.
- 1976 – Əlcəzairdə ikinci “*Alov*” baletini yazmışdır. Baletin premyerası noyabr ayında olmuş və Əlcəzair tamaşaçılarının rəğbətini qazanmışdır;

- “*Alov*” baletinin truppası Əlcəzair şəhərləri ilə yanaşı Tunis, Mərakeş, Paris, Timqad, Tiziuzuda müxtəlif qastrollarda, festivallarda çıxış etmişdir.
– “*Alov*” baleti Kubada Havanada keçirilən XI Beynəlxalq Gənclər Festivalında nümayiş etdirilmişdir;
– “*Alov*” baleti YUNESKO-nun XX sessiyasında nümayiş etdirilmişdir;
– El Hadi Şərif ilə birgə “*Alov*” baleti üçün libretto yazmışlar;
– Şair Fikrət Sadığın sözlərinə yazılmış “*And içirik*” kantatasını yazmışdır.
– Xalq şairi Səməd Vurğunun anadan olmasının 70 illiyi ilə əlaqədar “*Səməd Vurğun*” kantatasını yazmışdır. Xor, orkestr və solistlər üçün yazılmış oratoriyanın mətn əsasını şairin müxtəlif şeirləri təşkil edir;
– “*Ana, mən evlənim*” operettasını yazmışdır (Libretto Vyacheslav Yesman);
– Avqust ayında Moskva Operetta teatrında bəstəkarın “*Ana mən evlənim*” operettasının ilk tamaşası göstərilmişdir;
– “*Azərbaycan elləri*” qısametrajlı sənədli-musiqili televiziya filmində (rej.: Nazim Dadaşov) bəstəkarın “*Azərbaycanım*” mahnısı səslənmişdir.
- 1977 – Mayın 19-da Əlcəzair teatrında Rauf Hacıyevin “*Əl-ləhib*” (“*Alov*”) baletinin ilk tamaşası göstərilmişdir;
– Viktor Tatarinovun sözlərinə bəstələnmiş “*Kommunist haqqında poema*” kantatasını yazmışdır;

- “Azərbaycanelefilmdə” Arif Qazıyevin rejissorluğu ilə Leonid İliç Brejnevə həsr olunmuş “**Kommunist haqqında poema**” bioqrafik filmi çəkilmişdir.
- 1978**
- SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı ilə görkəmli bəstəkara **SSRİ Xalq artisti** fəxri adı verilmişdir;
  - Üçüncü Əlcəzair baleti olan “**Hürriyyət**”-i yazmışdır. Əsərdə Əlcəzairin bu günündən, yeni həyat quruculuğundan bəhs edilmişdir;
  - Fevral 23-də Sovet Ordusu bayramı günü bəstəkarın “**Kommunist haqqında poema**” əsərinə həsr olunmuş televiziya filmi respublika televiziyası ilə göstərilmişdir;
  - İyulun 28-də “**Alov**” baleti Havanada keçirilən XI Beynəlxalq Gənclər Festivalında nümayiş etdirilmişdir.
- 1979**
- Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı İdarə Heyətinin birinci katibi seçilmişdir;
  - Əlcəzairdə bəstəkarın “**Hürriyyət**” adlı baletinin ilk tamaşası göstərilmişdir.
- 1980**
- Bəstəkar **Skripka və fortepiano üçün sonata** kamera-instrumental musiqisini bəstələmişdir;
- 1981**
- Şıxəli Qurbanov adına Musiqili Komediya Teatrında bəstəkarında “**Qafqaz əsiri**”, “**Yolay-ricı**” operettalarının premyerası baş tutmuşdur.
  - Səməd Vurğunun sözlərinə bəstələnmiş “**Moskva**” kantatasını yazmışdır.
- 1982**
- SSRİ Ali Soveti Rəyasət heyətinin Fərmanı ilə bəstəkar **Lenin ordeni** ilə təltif edilmişdir;

- “**Kommunist haqqında poema**” vokal-simfonik əsəri və Azərbaycanda Sovetlər hakimiyyətinin qələbəsi uğrunda inqilabi mübarizənin qəhrəmanlıq səhifələrini göz önündə canlandıran “**Yol ayrıcı**” operettasına görə fəxri mükafata – **A.V.Aleksandrov adına gümüş medala** layiq görülmüşdür;
- Moskva Operetta Teatrının səhnəsində Y.Petrov, Fuad Hacıyev və Zəminə Hacıyevanın quruluşunda bəstəkarın “**Yol ayrıcında**” (lib. Vyaçeslav Yesman, dirijor: Elmar Abusalimov) tamaşasının premyerası böyük uğurla keçmişdir. Operetta Bakı, Novosibirsk, Çerkas teatrlarının səhnələrində də tamaşaya qoyulmuşdur;
- Ukrayna radiosunda bəstəkarın yaradıcılıq bioqrafiyasından bəhs edən veriliş yayımlanmışdır;
- Azərbaycan dramaturqu və şairi Hüseyn Cavidin eyni adlı əsəri əsasında “**Şeyx Sənan**” simfonik poemasını yazmışdır;
- “Azərbaycanelefilmdə” rejissor Arif Qazıyevin rejissorluğu ilə “**Bəstəkar Rauf Hacıyev**” qısametrajlı sənədli televiziya filmi çəkilmişdir.

1983

- Azərbaycan yazıçısı Mirzə Fətəli Axundova həsr olunmuş “**Səbuhi**” simfonik poemasını yazmışdır.
- Azərbaycan televiziyasında Arif Qazıyevin rejissorluğu ilə “**Bəstəkar Rauf Hacıyev**” filminin ilk tamaşası göstərilmişdir;
- Emiliya Mirzoyevanın bəstəkara həsr olunmuş “**Rauf Hacıyev**” adlı monoqrafiyası “İşıq” nəşriyyatında çap olunmuşdur.

- 1984** –Şəkər Aslanın sözlərinə bəstələnmiş **“Vətən”** kantatasını yazmışdır;
– Sovet İttifaqı Qəhrəmanı **Həzi Aslanova həsr olunmuş** simfonik poemasını yazmışdır;
– Ulyanovskda Lenin adına Memorial Kompleksin böyük zalında bəstəkarın **müəllif gecəsi** keçirilmişdir.
- 1985** – Görkəmli bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin 100 illiyi ilə əlaqədar Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri Şirkətinin sifarişi ilə **“Ordan-burdan”** adlı operettasını yazmışdır;
– Klassik musiqi bəstəkarı, pianoçu **Dimitri Şostakoviçə həsr olunmuş poema** yazmışdır. Burada müəllifin sənətkarla bağlı, onun zəngin obrazlar dünyası haqqında düşüncələri verilmişdir.
- 1986** – Moskvada SSRİ bəstəkarlarının VII qurultayının işi zamanı bəstəkarın **“Mup”** sonatasının rəsmi premyerası olmuşdur;
– Fevralda Bakıdakı 189 nömrəli məktəbdə bəstəkar **“Sülh və dostluq melodiyaları”** adlı açıq musiqi dərsi keçirmişdir.
- 1987** – Yanvarın 1-də Azərbaycan televiziyasında **“Ordan-burdan”** tamaşası göstərilmişdir.
- 1988** – Emiliya Mirzoyevanın bəstəkara həsr olunmuş **“Rauf Hacıyev”** adlı monoqrafiyası Moskvanın **“Sovetskiy kompozitor”** nəşriyyatında çap olunmuşdur.

- 1993** – Ramiz Zöhrabovun bəstəkara həsr olunmuş **“Rauf Hacıyev”** adlı monoqrafiyası **“Şur”** nəşriyyatında nəşr olunmuşdur.
- 1995** – Bakıda 73 yaşında vəfat etmişdir. Fəxri Xiyabanda dəfn olunmuşdur.
- 2002** – May ayının 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev **“Rauf Hacıyevin 80 illik yubileyi haqqında”** Sərəncam imzalamışdır;
– İyulun 31-də Azərbaycan Dövlət Muğam Teatrında Rauf Hacıyevin 80 illik yubileyinə həsr olunmuş xatirə gecəsi keçirilmişdir;
– Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinin 30 avqust 283 sayılı əmrinə əsasən 15 nömrəli Musiqi məktəbinə bəstəkar Rauf Hacıyevin adı verilmişdir;
– Dekabrın 26-da Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Muzeyində görkəmli mədəniyyət xadimi Rauf Hacıyevin anadan olmasının 80 illiyinə həsr olunmuş xatirə gecəsi keçirilmişdir.
- 2003** – Yanvarın 24-də Musiqili Komediya Teatrı bəstəkar Rauf Hacıyevin 80 illik yubileyi münasibətilə **“Qonşular”** əsərinin motivləri əsasında **“Talelər qovuşanda”** operettasını hazırlamışdır.
- 2009** – Bəstəkarın Qara Qarayev haqqında yazdığı **“Müəllim və dost”** məqaləsi **“Qara Qarayev – tələbələrinin xatirəsində: esse, oçerk, portret cizgiləri və foto sənədlər toplusu”** kitab-foto-albomunda çap olunmuşdur.

- 2011** – “*Efiopiya eskizləri*” və “*Konsert*” CD ROM-ları buraxılmışdır.
- 2012** – Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev “Rauf Hacıyevin 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında” sərəncam imzalamışdır;
– Aprelin 29-da Qara Qarayev adına musiqi məktəbinin akt zalında Rauf Hacıyev adına 15 saylı 11 illik Uşaq Musiqi məktəbi bəstəkarın anadan olmasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş konsert təşkil etmişdir;
– Mayın 14-də R.Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında Rauf Hacıyevin anadan olmasının 90 illiyinə həsr olunmuş “*Anam doğma Vətənimən, Azərbaycanım*” adlı konsert keçirilmişdir;
– Mayın 15-də 90 illik yubiley tədbirləri çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrının kollektivi bəstəkarın “*Talelər qovuşanda*” musiqili komediyasını sənətsevərlərə təqdim etmişdir;
– İyunun 2-də Respublika Mədəniyyət Müəsisələri İşçilərinin Hazırlıq və İxtisasartırma Mərkəzində SSRİ Xalq artisti, görkəmli bəstəkar və tanınmış ictimai xadim Rauf Hacıyevin anadan olmasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir.
- 2014** – Finlandiyada yaşayan həmvətənimiz, Kokkola şəhər konservatoriyasının skripka sinfi üzrə professoru Cahangir Ələkbərovun rəhbərlik etdiyi “Skripkaçılar ansamblının konserti”nin fəaliyyətinin başa çatması ilə əlaqədar buraxılmış

- diskdə fin bəstəkarlarının Rauf Hacıyev tərəfindən aranjman edilmiş əsərləri daxil edilmişdir.
- 2015** – Oktyabrın 4-də Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında tanınmış rejissor, əməkdar incəsənət xadimi Əli Usubovun 80 illik yubileyi ilə əlaqədar SSRİ Xalq artisti Rauf Hacıyevin “*Qafqazlı qardaşqızı*” operettası nümayiş olunmuşdur. Səhnə əsəri yubilyarın quruluşunda təqdim edilmişdir.
- 2016** – Fevralın 2-də bəstəkar Rauf Hacıyevin “*Anamən evlənim*” operettası Ankara Dövlət Opera və Balet teatrında nümayiş etdirilmişdir.
- 2017** – İyunda TÜRKSOY-un dəstəyi ilə Qazaxıstanın Karaqanda Musiqili Komediya Teatrının səhnəsində Azərbaycanın Əməkdar İncəsənət xadimi, rejissor Əli Usubovun rəhbərliyi ilə Rauf Hacıyevin anadan olmasının 95 illiyi münasibətilə “*Qafqazlı qardaşqızı*” operettasının premyerası keçirilmişdir;
– Noyabrın 24-də Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrının rus bölməsində Rauf Hacıyevin “*Qafqazlı qardaşqızı*” adlı ikihissəli operettası nümayiş etdirilmişdir.
- 2018** – Oktyabrın 5-də Heydər Əliyev sarayında Azərbaycan Televiziyasının “Mədəniyyət” kanalının təşkilatçılığı ilə görkəmli bəstəkar Rauf Hacıyevin mahnılarından ibarət konsert keçirilmişdir.

2022

- Aprelin 13-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev görkəmli Azərbaycan bəstəkarı, SSRİ xalq artisti Rauf Soltan oğlu Hacıyevin anadan olmasının 100 illiyinin qeyd olunması haqqında sərəncam imzalamışdır;
- Mayın 15-də bəstəkarın 100 illiyi münasibətilə Mədəniyyət Nazirliyinin əməkdaşları, tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri, bəstəkarın adını daşıyan 15 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin kollektivi və musiqiçinin ailə üzvləri Fəxri xiyabanda sənətkarın məzarını ziyarət etmişlər;
- Mayın 19-da Rauf Hacıyev adına 15 nömrəli onbirillik musiqi məktəbi Rəşid Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında bəstəkarın 100 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirmişdir;
- Mayın 24-də Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində olan Xızı rayon uşaq musiqi məktəbində bəstəkar Rauf Hacıyevin 100 illiyinə həsr olunan **“Anam doğma vətənimən, Azərbaycanım”** adlı konsert proqramı təşkil olunmuşdur;
- İyunun 16-da ADA Universitetində Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi münasibətilə konsert təşkil edilmişdir;
- Sentyabrın 26-da Finlandiyanın paytaxtı Helsinkidə bəstəkar Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi qeyd olunmuşdur;
- Nərimanov rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin Mərkəzi Kitabxanasında Rauf Hacıyevin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə tədbir keçirilmişdir;

- “Əl-Hərir” informasiya portalında “Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Rauf Hacıyevin Əlcəzair mədəniyyətinə töhfəsi” sərlövhəli məqalə yayımlanmışdır;
- Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi ilə əlaqədar 3-27 dekabr tarixlərində keçirilən festival çərçivəsində dekabrın 6-da Heydər Əliyev Sarayında **“Bu həyat qədər...”** adlı estrada-caz konserti təqdim olunmuşdur;
- Anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası tərəfindən “Rauf Hacıyev” adlı elektron məlumat bazası hazırlanmışdır;
- M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası tərəfindən “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” seriyasından “Rauf Hacıyev. Bibliografiya” kitabı nəşr olunmuşdur.

**Основные даты жизни и творчества
Рауфа Гаджиева**

Рауф Гаджиев родился в городе Баку 15 мая 1922 года.

- 1929** – Рауф Гаджиев поступил в общеобразовательную школу, и параллельно начал заниматься музыкой.
- 1938** – По совету великого композитора Узеира Гаджибейли, поступил теоретико-композиторское отделение музыкального училища города Баку.
- 1940** – 22 сентября состоялась премьера первой музыкальной комедии композитора **«Прodelки студентов»**;
– Первой премией было удостоена **«Молодежная песня»** композитора, представленная на республиканском молодежном фестивале.
- 1941** – Поступил Азербайджанскую Государственную Консерваторию;
– Написал музыку к биографическому фильму **«Низами»**, снятому на Бакинской киностудии (реж. А.Народитски).
- 1942-1944** – В годы Великой Отечественной войны добровольно служил в рядах Советской Армии;

- Воевал в составе 402-й стрелковой дивизии боях за Кавказ был ранен в одном из боев и демобилизовался из армии.
- 1944-1948** – Работал руководителем эстрадного ансамбля УПО МВД Азербайджанской ССР.
- 1948** –Перевелся в Московскую государственную консерваторию имени П.И.Чайковского.
- 1948-1949** – В Московском Государственном Консерватории начал свои занятия по композиции у прекрасного композитора Николая Петровича Ракова, у которого он занимался не только по специальности, но и проходил инструментовку.
- 1949** – Из-за семейных обстоятельств, вынужден был вернуться в Баку, проучившись в Московской консерватории всего лишь первый курс. Последующие годы учения композитора были связаны с Азербайджанской Государственной консерваторией имени Узеира Гаджибейли;
– Совместно с Ниязи, создал вокально-симфоническую сюиту **«Колхозное утро»**.
- 1949-1956** – Композитор работал художественным руководителем эстрадного оркестра кинотеатра «Вэтэн».
- 1950** – Появляется первая кантата **«Весна»**, написанная на стихи С.Вургуна, С.Рустама и

- М.Рагима, посвященная 30-летию установления Советской власти в Азербайджане. Кантата впервые прозвучала в день празднования этого знаменательного исторического события под его управлением.
- 1952** – Написал *«Концерт для скрипки с оркестром»*.
– Сочинил песню *«Севгилим»* на слова Э.Алибейли.
- 1953** – Окончил Азербайджанскую Государственную Консерваторию имени Уз.Гаджибейли по классу композиции профессора Кара Караева;
– Написал *«Молодежную симфонию»*, которая стала его дипломной работой;
– Премьера *«Молодежной симфонии»* состоялась на выпускном экзамене композитора. Она была исполнена Азербайджанским Государственным Симфоническим оркестром имени Уз.Гаджибейли под управлением Ниязи;
- 1953-1956** – По окончании консерватории композитор несколько лет работал ассистентом класса композиции Кара Караева, это также были незабываемые уроки мастерства, но уже не только творчества, но и мастерства педагогики.
- 1954** – Написал симфоническую сюиту *«Танцевальные картинки»*.

- 1955-1964** – Организовал Государственный эстрадный оркестр, художественным руководителем которого проработал девять лет;
– Началась активная работа композитора над созданием балета *«Ашуг Гариб»*.
- 1955** – Начал работу над балетом «Ашуг Гериб», на либретто А.Хандемирова, к сожалению этот балет не был завершен, композитор написал только два акта.
- 1955-1964** – Руководил «Азербайджанским Государственным Эстрадным Оркестром».
- 1956** – 15 мая композитор создал джазовый оркестр;
– 15 июня состоялся первый концерт Государственного Эстрадного Оркестра Азербайджана;
– Написал музыку к фильму-рассказу *«Черные камни»*, снятому на Бакинской киностудии (реж.пост.: Агарза Кулиев, автор сцен.: Мехди Гусейн).
- 1957** – По случаю 60-летия Бюль-Бюля опубликовал в газете “Ədəbiyyat və incəsənət” статью «Его все любят».
– Государственный Эстрадный оркестр Азербайджана под его руководством был участником VI Всемирного фестиваля молодежи в Москве;
– Написал ораторию *«Повесть о свободе»* на слова Гусейна Аббасзаде, посвященная к 40-летию Великого Октября;

– Написал *«Песню о Родине»*;
– Написал музыку к фильму *«Песни счастья и труда»*, снятому на Бакинской киностудии (реж. Сейфулла Бадалов).

1958

– Написал музыку к приключенческому фильму *«Тени ползут»*, снятому на Бакинской киностудии (реж. пост.: Исмаил Эфендиев, Шюа Шейхов, автор сцен.: Гылман Мусаев);
– Написал музыку к фильму *«Ему 150 лет»*, снятому на Бакинской киностудии, в жанре кинопортрет, посвященному самому старому жителю из района Лерик, Махмуду Ейвазову.

1959

– Указом Верховного Совета СССР был награжден *орденом Трудового Красного Знамени* за выдающиеся заслуги в развитии Азербайджанского искусства и культуры и в связи с декадой Азербайджанского искусства и литературы в городе Москве;
– Написал музыку к фильму *«Тайна крепости»*, снятому на киностудии «Азербайджанфильм» (реж. пост.: Алисаттар Атакишиев, автор сцен.: Маммадгусейн Тахмасиб);
– Написал музыку к фильму *«Весна Азербайджанской культуры»*, снятый на киностудии «Азербайджанфильм» (реж. Джаваншир Мамедов, Хан Бабаев).
– Написал *«Песня о Москве»*, *«Здравствуй, Москва»*;

– Государственный Эстрадный Оркестр под руководством Рауфа Гаджиева был участником второй декады литературы и искусства Азербайджана.

1960

– Указом Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР композитору было присвоено звание *«Заслуженный деятель искусств Азербайджанской ССР»* в связи с 40-летием Азербайджанской Советской Социалистической Республики и Коммунистической партии Азербайджана и за достигнутые успехи в области культурного строительства в Азербайджанской ССР;
– Июне в Баку Театре Музыкальной Комедии имени Шыхали Курбанова состоялась премьера оперетты *«Соседи»*;
– Написал оперетту *«Ромео – мой сосед»*;
– 13 декабря в Московском театре оперетты комедия композитора *«Соседи»*, шла уже в новой редакции и с новым названием – *«Ромео – мой сосед»*;
– Постановлением № 751 Кабинета Министров Азербайджанской ССР от 15 сентября 1960 г., и протоколом № 49 Бакинского городского совета, одиннадцатилетней музыкальной школе №15 расположенная по адресу г. Баку, Низаминского района, на улице Т.Аббасова 71, присвоено имени Рауфа Гаджиева.

1961

– Написал песню *«Родная партия»*, на слова Наби Хазри;

- Написал лирическую кантату **«На колхозных полях»**, на стихи Алиага Кюрчайлы;
  - В составе государственного джаза под руководством композитора вокальный квартет **«Гая»** начал свои выступления, это был культовый ансамбль 60-х годов, исполнявший советскую, западную и азербайджанскую музыку. Квартет с огромным успехом исколесил всю страну и объездил сорок стран мира.
- 1962**
- Композитор создал **«Хореографическую сюиту»**, основанную на различных ритмах народных танцев;
  - Написал музыку к кинофильму **«Я буду танцевать»**, снятый на киностудии «Азербайджанфильм», посвященной известному танцору Махмуду Эсембаеву (реж.: Тофик Тагизаде, автор сцен.: Идрис Базоркин).
- 1963**
- Режиссер Шамиль Махмудбеков снял фильм на основании оперетты Рауфа Гаджиева **«Ромео- мой сосед»** на киностудии «Азербайджанфильм»;
  - Государственный Эстрадный оркестр Азербайджана под руководством Рауфа Гаджиева, был участником в концерте мастеров искусств Азербайджана в Кремлевском Дворце съездов в г. Москве;
  - 27 февраля оперетта **«Ромео-мой сосед»**, была включена в юбилейный вечер солистки Государственного Театра Музыкальной комедии Латвийской ССР, заслуженной артистки

- республики Марины Станиславовны Зирдинь;
- 22 ноября на сцене Болгарском Национальном Музыкальном Театре Стефана Македонского состоялась премьера оперетты **«Ромео-мой сосед»**;
- 24 ноября на сцене Московского театра оперетты был сыгран 100-й спектакль оперетты «Ромео-мой сосед»;
- В декабре Московском театре оперетты прошла премьера оперетты Рауфа Гаджиева **«Куба-любовь моя!»** (либретто Вячеслав Есьман);
- Во время гастролей Киевского Государственного Музыкального театра, гастролирующей в Баку, была показана оперетта Рауфа Гаджиева **«Ромео-мой сосед»**;
- Написал музыку к фильму **«Где Ахмед»**, снятому на «Азербайджанфильм» (реж. пост.: Адиль Искендеров, автор сцен.: Сабит Рахман);
- Известный кубинский дирижер Энрико Мантичи был в гостях у Рауфа Гаджиева в г. Баку.

1964

- Указом Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР от 29 июня композитор удостоен звания **«Народного артиста Азербайджанской ССР»**.
- **Январе** в Московском Тетре Оперетты был показан оперетта композитора **«Куба – любовь моя»**;

- **18 мая** на экране азербайджанского телевидения состоялась премьера телеспектакля **«Четвертый позвонок»**;
  - Опереттой композитора **«Ромео- мой сосед»** заинтересовались и польские театры и премьера оперетты состоялась в Гдыне, а затем – в театрах музыкальных комедий городов: Лодзи, Гливице (Верхняя Силезия) и Кракова.
  - Государственный Эстрадный оркестр Азербайджана (руководитель Рауф Гаджиев) был награжден Почетной Грамотой Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР;
  - В конце года Рауф Гаджиев оставил работу в Государственном оркестре Азербайджана, но и после него коллектив продолжал свою активную творческую работу, гастроли по Советскому Союзу и за рубежом, и в программе оркестра постоянно звучали все новые и новые песни композитора, которые он продолжал писать для оркестра;
  - Написал ораторию в области кантатно-ораториального жанра, **«Навеки вместе»**, воспевающая дружбу народов Азербайджана и России;
- 1964-1965** – Рауф Гаджиев работал директором Азгосфилармонии имени М.Магомаева.
- 1965** – Награжден юбилейной медалью **«20 лет победы в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.»**;

- Оперетта **«Куба – любовь моя»**, покоряя слушателей своей музыкой, безграничным зарядом героических, гражданственных и лирических чувств, триумфально прошла по сценам многих театров бывшего Советского Союза, среди которых были Киев, Тарту, Челябинск, из зарубежных в Польше, Болгарии и др.
  - Написал поэму для камерного оркестра **«Поэма-экспромт»** посвященную Муслиму Магомаеву;
  - В Азербайджанском Государственном Издательстве вышла в свет монография Аиды Таги-заде **«Рауф Гаджиев»**.
- 1965-1971** – Работал Министром Культуры Азербайджана. За годы работы на этой должности по инициативе композитора были открыты Азербайджанская Хоровая Капелла, Театр Песни, Азербайджанский Государственный ансамбль танца, а также первый Музей Ковра в мире.
- 1966** – Написал музыку к фильму **«Чернушка»**, снятому на «Азербайджанфильм» (реж.пост.: Шамиль Махмудбеков, автор сцен.: Иосиф Прут, Шамиль Махмудбеков).
- Написал лирическую кантату **«Букет Азербайджана»** на слова Р.Бабаханова;
  - Оперетта **«Ромео-мой сосед»** была показана в театре музыкальной комедии в Кракове, Польша;

- В марте Эстонском театре «Ванемуйне» была поставлена оперетта композитора **«Куба – любовь моя»** (постановка Эппа Кайду);
- Написал музыку для циркового спектакля **«Знак на скале»**. Премьера спектакля состоялась во время гастролей в городе Симферополе (авт.сцен.: С.Дадашев, М.Джебраилова, Л.Куксо, Е.Рябчуков, реж.: Е.Рябчуков). Спектакль был посвящен славным азербайджанским нефтяникам, их героическим подвигам и трудовой жизни.
- 1967**
- Награжден **Почетной Грамотой Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР**.
- Написал музыку к фильму **«Земля, море, огонь, небо»**, снятому на киностудии «Азербайджанфильм» (реж.пост.: Шамиль Махмудбеков, автор сцен.: Анар);
- В Азербайджанском государственном издательстве вышла в свет монография Эльмиры Аббасовой **«Рауф Гаджиев»**, посвященная композитору.
- 1968**
- Написал песню **«Джейран»** на слова Исмаила Дадашева.
- 1969**
- Написал оперетту **«Не прячь улыбку»** (либретто Вячеслав Есьман);
- 29 июля в Московском Театре оперетты состоялась премьера новой музыкальной комедии **«Кавказская племянница»**;

- Написал миниатюрные балеты **«Лезгинка»**, **«Яллы»**.
- Премьера хореографической миниатюры **«Лезгинка»**, в конце года прошла в Париже, на VII Международном фестивале танца, на котором балетное искусство Советского Союза представлял Азербайджанский Государственный Театр Оперы и Балета имени М.Ф.Ахундова;
- Написал поэму для камерного оркестра, посвященная **«Памяти Дж.Джабарлы»**;

1970

- Награжден юбилейной медалью **«За доблестный труд в ознаменование 100-летия со дня рождения В.И.Ленина»**;
- На праздничном торжественном концерте, посвященном 100-летию со дня рождения В.И.Ленина в Баку состоялась премьера миниатюры - **«Яллы»**;
- **В ноябре** состоялась премьера миниатюры **«Яллы»** композитора, на праздничном торжественном концерте, посвященном 100-летию со дня рождения В.И.Ленина.
- Написал героико-патриотическую песню **«Ленин»**, посвященную 100-летию со дня рождения В.И.Ленина;
- Написал песню **«В.И.Ленин»** на слова Р.Атакишиева и В.Есьмана.
- В Московском Театре оперетты в сотый раз с большим успехом показали спектакль **«Не прячь улыбку»** по музыкальной комедии композитора **«Кавказская племянница»**;

- 11 января в Нальчике была премьера спектакля *«Кавказская племянница»* в постановке Али Усубова;
- 1971**
- Указом Президиума Верховного Совета СССР награжден *«Орденом почета»*;
– Сочинил новую оперетту *«Четвертый позвонок»*, по мотивам произведения финского писателя Марти Ларни.
- 1971-1979**
- Министерство Культуры СССР послало Рауфа Гаджиева на работу в Алжирскую Народную Республику. Там он был генеральным советником по вопросам искусств на всем африканском континенте (Алжир);
– С пребыванием композитора в Алжире в 70-х годах связано создание ряда пьес для фортепиано и скрипки на основе алжирских напевов. Среди них пьеса для скрипки *«Воспоминание о Тлемсене»*, в которой тонко передано ладовое своеобразие алжирской музыки, плагальность в гармоническом наряде и прихотливость меняющихся ритмических рисунков в рамках характерного для алжирской музыки четырехдольного размера.
- 1972**
- В ноябре оперетта Рауфа Гаджиева *«Не прячь улыбку»* была поставлена в Польше, на сцене музыкального театра комедии в городе Гдыне-Гданьске;
– В Алжире крупнейшем столичном концертном зале «Ибн-Хальдун» отметили 50-летие композитора.

- Сочинил балет – *«Азербайджанская сюита»* (одноактный).

1973

- 3 ноября состоялась премьера *первого балета* композитора для Алжира *«Les 3 R» («Три революции»)*, который был посвящен национальному празднику алжирского народа - Дню независимости.
– Была написана либретто Р.Гаджиевым, в соавторстве Р.Ахундовой, М.Мамедовым к балету *«Три революции»*;
– В Беларусском Тетре Оперетты огромным успехом прошла оперетта композитора *«Четвертый позвонок»*.

1974

- В апреле Минске состоялась премьера оперетты *«Четвертый позвонок»*.

1976

- 1 ноября в Алжире состоялась премьера второго балета *«Пламя Алжира»*. Балет затронул тему революции и продолжил линию героического национального спектакля. В нем повествовалось об истории алжирской революции, которая длилась не один год, пока собирались и крепили силы народа;
– Кроме городов Алжира балетная труппа показывала балет *«Пламя»* на различных гастролях, фестивалях, праздниках Туниса, Марокко, Парижа, Тимгада, Тизи-Узу;
– Балет был показан на Кубе в дни XI международного фестиваля молодежи в Гаване, на XX сессии ЮНЕСКО;

1977

- Либретто к балету **«Пламя»**, была написана Р.Гаджиевым и Эль Хади Шериффом .
- Написал кантату на слова Ф.Садыха **«Клянемся»**. Кантата раскрывает образ советского человека, творца и созидателя.
- Написал кантату на слова С.Вургун **«Самед Вургун»**, посвященная 70-летию со дня рождения народного поэта Азербайджана. Она написана на слова стихотворений поэта и представляет собой «музыкальный венок», раскрывающий самые сокровенные черты образа Самеда Вургун.
- В Московском Театре Оперетты режиссерами А.Заксом и Ф.Гаджиевым была поставлена оперетта **«Мама я женюсь»**.
- Музыкальная комедия **«Мама я женюсь»** была поставлена на сцене Азербайджанского театра музыкальной комедии имени Шыхали Курбанова;
- В короткометражном документально–музыкальном телефильме «Азербайджан эллери», прозвучало песня Рауфа Гаджиева **«Азербайджан»** (реж. Назим Дадашев).
- в Алжирском Национальном Театре состоялась премьера балета композитора **«Эль-Лахиб» («Пламя»)**, рассказывающего о героической борьбе алжирского народа за свободу и независимость;
- Написал вокально-симфоническую композицию – **«Поэма о коммунисте»** на слова Виктора Татаринова;

1978

- На «Азербайджантелефильме» был снят биографический фильм, посвященный Леониду Ильичу Брежневу **«Поэма о коммунисте»** (реж. Ариф Казиев).
- Великому композитору была присуждено звание **Народный артист СССР**;
- Написал свой третий алжирский балет **«Урия»** - в нем рассказывалось о сегодняшнем дне Алжира, о строении новой жизни;
- 23 февраля в день Советской Армии по республиканскому телевидению был показан телефильм, посвященный **«Поэме о коммунисте»** композитора;
- 28 июля в Гаване XI Всемирном фестивале молодежи и студентов, в художественной программе был показан балет **«Пламя»** композитора, посвященный освободительной борьбе алжирского народа;

1979

- В Алжире состоялась премьера третьего балета композитора **«Урия»**, в постановке Эль Хади Шерифа.
- Был избран первым секретарем правления Союза Композиторов Азербайджана.

1980

- Композитор пишет камерно-инструментальные музыки, среди которых особенно привлекательной стала **Соната - поэма для скрипки и фортепиано**.

1981

- Состоялась премьера музыкальной комедии **«Перекресток»** в Азербайджанском

- Театре Музыкальной Комедии имени Ш.Курбанова;
– Создал патриотическую кантату **«Москва»** на слова С.Вугуна, выразившую гражданские и патриотические чувства художника, его глубокую любовь к неповторимо прекрасной столице великой Родины.
- 1982**
- 14 мая за большие заслуги в развитии советского музыкального искусства, в связи с шестидесятилетием Президиума Верховного Совета СССР наградила народного артиста СССР **орденом Ленина**;
– За большие работы в области военно-патриотической музыки композитор был удостоен **серебряной медали имени А.В.Александрова**;
– На сцене Московского Театра Оперетты с большим успехом прошла премьера спектакля **«Перекресток»** (либретто В.Есьмана), поставленной режиссерами Ю.Петровым, Ф.Гаджиевым и З.Гаджиевой. Также оперетта была поставлена и на сценах других музыкальных театров – Баку, Новосибирска, Черкассы;
– По одноименному произведению азербайджанского драматурга и поэта Гусейна Джавида написал симфоническую поэму **«Шейх Санан»**;
– В эфире Украинского радио вышла передача о творческой биографии Рауфа Гаджиева;

- На «Азербайджантелефильме» был снят короткометражный документальный фильм «Композитор Рауф Гаджиев» (реж. Ариф Казиев).
- 1983**
- Завершил работу над симфонической поэмой **«Сабухи»** посвященный Мирза Фатали Ахундову;
– В феврале на азербайджанском телевидении состоялся первый показ фильма **«Композитор Рауф Гаджиев»**.
– В издательстве «Ишыг» вышла монография Эмилии Мрзоевой **«Рауф Гаджиев»** посвященная композитору.
- 1984**
- Написал кантату **«Вэтэн»**, на слова Ш.Аслана;
– Написал симфоническую поэму **«Ази Асланов»**;
– В Ульяновске большом зале Ленинского Мемориального Комплекса состоялся авторский вечер Рауфа Гаджиева.
- 1985**
- Написал поэму посвященную Д.Шостаковичу. В этой поэме мы встречаемся с размышлениями автора о художнике, его богатом мире образов, вечном творческом поиске и радости творческих открытий;
– Завершил работу над телеопереттой, посвященной великому классику азербайджанской музыки Узеиру Гаджибейли, связи с его 100-летним юбилеем **«Ordan-burdan»**.

- 1986** – В Москве дни работы предстоящего VII съезда композиторов СССР, состоялся официальная премьера сонаты – поэмы «*Мир*» Рауфа Гаджиева.
– в феврале композитор провел в Бакинской школе №189 открытый урок музыки «*Мелодии мира и дружбы*»;
- 1987** –В январе по Азербайджанскому телевидению был показан спектакль «*Тут и там*».
- 1988** – В издательстве «Советский композитор» вышла монография Эмилии Мирзоевой «*Рауф Гаджиев*», посвященная композитору;
- 1993** – В издательстве “Шур» вышла монография «*Рауф Гаджиев*» Рамиза Зохранова посвященная композитору.
- 1995** – Скончался 19 сентября в городе Баку. Похоронен на Аллее почетного захоронения.
- 2002** – 1 Мая Президент Азербайджанской Республики Гейдар Алиев подписал указ о 80-летнем юбилее Рауфа Гаджиева;
– 31 июля в Азербайджанском Государственном Театре Мугама была открыта выставка памяти, посвященная 80-летию композитора Рауфа Гаджиева;
– Согласно приказу Министерства культуры №283 от 30 августа, музыкальной школе

- №15 присвоено имя композитора Рауфа Гаджиева;
– 26 декабря в Азербайджанском Государственном Музее музыкальной культуры состоялся памятный вечер посвященный 80-летию со дня рождения видного деятеля культуры Рауфа Гаджиева;
- 2003** – 24 января по случаю 80-летия композитора Театр Музыкальной Комедии подготовил оперетту «*Когда встречаются судьбы*» по мотивам «*Соседи*». После спектакля Полад Бюльбюлюглу прошел за кулисы и высказал свое мнение о спектакле.
- 2012** - Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев подписал указ о праздновании 90-летия Рауфа Гаджиева ;
– 29 апреля 11-летняя Детская музыкальная школа имени Рауфа Гаджиева №15 организовала концерт, посвященный 90-летию со дня композитора в актовом зале музыкальной школы имени Кара Караева;
– 14 мая в Театре песни имени Рашида Бехбудова состоялся концерт посвященный 90-летию Рауфа Гаджиева под названием «*Anam doğma vətənimdən Azərbaycanım*» ;
– 15 мая коллектив Азербайджанского Государственного Театра Музыкальной Комедии представил комедию Рауфа Гаджиева «*Когда встречаются судьбы*», посвященную 90-летию со дня его рождения;

- 2 июня в Центре повышения квалификации работников культуры республики состоялась мероприятие, посвященное 90-летию со дня рождения композитора.
- 2014** – В Финляндии, по случаю завершения деятельности ансамбля скрипачей, созданный нашим соотечественником Джахангиром Алекперовым, выпущен диск «Концерт ансамбля скрипачей», в котором в исполнении этого творческого коллектива звучит мировая классическая музыка, а также произведения азербайджанских композиторов. Концерт начинается с произведения видного азербайджанского композитора Рауфа Гаджиева «*Приветственная*».
- 2015** – В Азербайджанском Государственном Музыкальном Театре состоялась премьера оперетты Рауфа Гаджиева «*Кавказская племянница*», в постановке режиссера, профессора Али Усубова.
- 2016** – 2 февраля в Государственном Театре Оперы и Балета Анкары была исполнена оперетта композитора «*Мама, я женюсь*».
- 2017** – 25 июня к 95-летию Рауфа Гаджиева состоялась премьера оперетты «*Кавказская племянница*» при содействии ТЮРКСОЙ на сцене карагандинского Дворца культуры горняков. Карагандинский Театр Музыкальной Комедии поставил оперетту под ру-

ководством режиссера Али Усубова, заслуженного деятеля искусств Азербайджана.

– 24 ноября в русском отделении Азербайджанского Государственного Музыкального Театра была показана двухчастная оперетта композитора «*Кавказская племянница*».

- 2018** – 5 октября во Дворце Гейдара Алиева прошел концерт, на которой прозвучали песни композитора Рауфа Гаджиева, организованный «Мәдәниyyət» TV Азербайджанского телевидения.

- 2022** – 13 апреля Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев подписал Распоряжение «О проведении 100-летнего юбилея выдающегося азербайджанского композитора, народного артиста СССР Рауфа Солтан оглу Гаджиева»;

– 15 мая по случаю 100-летия со дня рождения композитора на могиле артиста побывали сотрудники Министерство Культуры, известные деятели культуры и искусства, коллектив Детской музыкальной школы №15 им. Р.Гаджиева;

– 19 мая в Театре Песни им. Рашида Бейбутова состоялась мероприятие, музыкальной школы №15 им. Рауфа Гаджиева, посвященное 100-летию со дня рождения композитора;

– 24 мая в детской музыкальной школе Хызынского района при Сумгаитском об-

ластном управлении культуры, состоялась концертная программа под названием **“Anam doğma vətənimən, Azərbaycanım”** посвященная 100-летию со дня рождения композитора;

– 16 июня в Университете АДА был организован концерт по случаю 100-летия Рауфа Гаджиева;

– 26 сентября в столице Финляндии Хельсинки отмечено 100-летие со дня рождения известного композитора Рауфа Гаджиева;

– Проведено мероприятие по случаю 100-летия со дня рождения Рауфа Гаджиева в Центральной библиотеке ЦБС Наримановского района;

– На информационном портале «Аль-Харир» опубликована статья «Вклад известного азербайджанского композитора Рауфа Гаджиева в алжирскую культуру»;

– По случаю 100-летия со дня рождения выдающегося композитора во Дворце Гейдара Алиева состоялся эстрадно-джазовый концерт **“Bu həyat qədər”**;

– В честь 100-летия выдающегося композитора в Азербайджанской Национальной Библиотеке имени М.Ф.Ахундова была подготовлена электроно-информационная база «Рауф Гаджиев»;

– В Азербайджанской Национальной Библиотеке имени М.Ф.Ахундова в серии «Выдающиеся личности Азербайджана» была издана книга «Рауф Гаджиев. Библиография».

Rauf Hacıyevin deyimləri

Hər dəfə baharın gəlişi insanlara sevinc gətirir, səadət gətirir. Çünki baharda təbiət oyanır, torpaq təzələnir. İnsan təbiətin oğludur, torpağın qoynunda boy atır.

Mahnı mənim ən çox sevdiyim janrdır, çünki, mahnı ən qiymətli, ən ülvi hissləri ifadə edir.

Излюбленные фразы Рауфа Гаджиева

Я люблю театр, соприкосновение с ним всегда очень обогащает человека, ведь театр – это искусство синтетическое. Писать музыку для театра – сложно и ответственно но в то же время – это праздник.

В стихах есть музыка, - поэзия диктует ритмику и дает пульсацию песне.

Rauf Hacıyevin görkəmli şəxsiyyətlər haqqında fikirləri

Yaradıcı qüvvələrə baxış həmişə bayram kimi qəbul olunub. Respublika bəstəkarlarının V qurultayı musiqimizin inkişafında xüsusi əhəmiyyətə malik oldu. Qurultayın işində **Heydər Əliyev** başda olmaqla Azərbaycan KP MK-nın büro üzvləri fəal iştirak etdilər. Bəstəkarlar İttifaqının yeni seçilmiş heyəti ilə Heydər Əliyevin görüşü işimizə dərin və prinsipial yekun vurdu.

Fikrət Əmirov xalqımızın zəngin milli musiqi ənənələrindən, el yaradıcılığı kimi tükənməz mənbədən bəhrələnmişdir. Bəstəkarın yaradıcılığına xas olan intonasiya, ritm və janr rəngarəngliyinin, onun incə şairanə zövqə, melodiyanı duymaqda, melodiya yaratmaqda nadir istedadı malik olmasının kökünü məhz burada axtarmaq lazımdır. Zəmanəmizin görkəmli bəstəkarı D.D.Şostakoviç yazmışdır ki, melodiya Fikrət Əmirov musiqisinin canıdır. Bu, tamamilə təbiidir, ona görə ki, Fikrət Əmirov xalq musiqi yaradıcılığı ilə möhkəm ülfət bağlamış bir sənətkar idi. O, neçə-neçə el havasını toplayıb nota köçürmüş, xalq yaradıcılığından ilham alaraq şirin, məlahətli, zəngin kaloritli milli musiqi əsərləri bəstələmişdir.

Azərbaycan musiqi mədəniyyəti özünün Fikrət Əmirov kimi bir nümayəndəsi ilə doğrudan da, fəxr edə bilər. Fikrət Əmirov Şərqi poeziya və musiqisini – rənglərin zəngin palitrası ilə verə bilmiş ustad sənətkardır.

Ərəb nağılları olan “1001 gecə” öz müdrikliyi, poetik gözəlliyi, yüksək humanizmi ilə neçə-neçə musiqiçilər nəslinin diqqətini cəlb etmişdir. Təkcə Rimski-Korsakovun simfonik

süitasını, M.Ravelin, A.Onegerin əsərlərini yada salmaq kifayətdir. İndi isə bu mövzuda yeni baletin tamaşaçısı olduq. Bu baletin müəllifi bəstəkar Fikrət Əmirovdur.

Azərbaycan musiqisini “eninə” və “dərininə” ölçüyəgəlməz dərəcədə zənginləşdirmiş **Qara Qarayev** yaradıcı prinsipliliyi, güzəştlərlə hesablaşmaması, zəhmətsevərliyi, yorulmaz axtarıları, özünə qarşı tələbkarlığı ilə bizim üçün nümünə olan bir sənətkardır.

Simfonik dramaturgiyanın görkəmli nümayəndəsi, müasir problemləri dərin fəlsəfiliklə açan simfonik silsilələr yaratmış **Cövdət Hacıyevin** yaradıcılığı Azərbaycanın musiqi mədəniyyətində xüsusi mərhələ olub, bizim üçün əvəzsiz əhəmiyyət kəsb edir.

Görkəmli interpretator və Azərbaycan musiqisinin yorulmaz təbliğatçısı, dirijor və bəstəkar **Niyazinin** sənəti, istedadı bütün musiqi ictimaiyyəti üçün çox əhəmiyyətlidir.

Yaşlı nəsil bəstəkarların yaradıcı məhsuldarlığı, özülü **Ü.Hacıbəyli** tərəfindən qoyulmuş ənənələrə doğru düzgün istiqamət təkcə bəstəkar kadrlarının sayca artmasına deyil, həm də orta və cavan nəsil nümayəndələri arasında fəaliyyət zənginliyinə səbəb olmuşdur. Belə bəstəkarlardan Cahangir Cahangirovu, Arif Məlikovu, Xəyyam Mirzəzadəni, Vasif Adıgözəlovu, Aqşin Əlizadəni, Fərəc Qarayevi göstərmək olar.

Ölməz şeirləri, zərb-məsəl şəkli almış gözəl kəlamları ilə özünə ürəklərdə əbədi heykəl qurmuş Vaqif, sözün həqiqi mənasında xalq şairidir. Respublikamızda elə kənd, şəhər, qəsəbə tapmaq olmaz ki, orada şairin qoşmalarını əzbərdən bilən olmasın. Vaqif hər şeydən əvvəl dilinin, əsərlərindəki ruhun xalqımıza yaxınlığı, sadəliyi və səmimiyyəti ilə seçilir. Vaqifin yaradıcılığı, onun şirin qəzəl və qoşmaları həmişə bəstəkarlarımızın, müğənnilərimizin sevdiyi, istifadə etdiyi tükənməz xəzinədir. **Molla Pənah Vaqifə** ən yaxşı heykəl onun əsərləridir. Vaqif həmin əsərləri ilə həmişə bizimlədir. O, nəinki bu günkü nəslin, həm də gələcək oxucuların müasiridir.

Azərbaycan poeziyasından, onun ideya-bədii səviyyəsindən söhbət düşəndə xalq şairimiz **Rəsul Rzanın** yaradıcılığı diqqət mərkəzində durur. İlk şeirləri ilə tanış olduğumuz dövrdən indiyə qədər biz Rəsul Rza poeziyasını, hər şeydən əvvəl, dövrün, zamanın aparıcı, qabaqcıl ideyalarının carçısı, təbliğatçısı kimi tanıyıyıq.

Рауф Гаджиев О ВЫДАЮЩИХСЯ ЛИЧНОСТЯХ

Гаджибейли - композитор - это такой же безграничный талант, как и Гаджибеков - человек, обладающий огромным даром доброты. Доброта и любовь к людям были главными принципами его жизни. Это был человек, который шел навстречу людям, торопился делать добро. Добрая гаджибековская улыбка светила всем, кто его окружал. Узеирбек всегда говорил: «Злые люди не могут написать хорошую музыку, потому что хорошая музыка должна быть доброй, она должна нести людям счастье, радость». Гаджибейли ценил и понимал юмор - не случайна его любовь к Гоголю, «Шинель» которого он перевел на азербайджанский язык. Не случаен и его выбор жанра музыкальной комедии, в котором он оставил подлинные шедевры. Музыкальная гениальность и доброта - вот, на мой взгляд, два главных качества его бессмертной оперетты «Аршин мал алан», которая явилась для меня эталоном в этом жанре. И всякий раз, обращаясь к оперетте, я, как к камертону, прислушиваюсь к творческим принципам, заложенным в этом жанре моим великим Учителем. И всякий раз, видя постановку своих музыкальных комедий и в Москве, где состоялись все пять премьер, и в других городах страны, и за рубежом, я с особой гордостью и благодарностью думаю о своем Учителе, который открыл мне тайну мастерства, тайну музыкальной драматургии на примере своей бессмертной оперетты «Аршин мал алан»...

О Гаджибекове много сказано и написано. Будут приходиться новые поколения композиторов, музыкантов, и каждое последующее поколение будет черпать в его

гениальном наследии все новые и новые музыкальные идеи, раскрывать их для себя и не переставать удивляться при этом его яркой гениальности, выдающейся прозорливости, творческой мудрости и человеческой доброте.

Я считаю себя счастливым человеком, так как жизнь подарила мне общение и дружбу со многими выдающимися представителями музыкальной культуры XX века, среди которых особое место занимает наш незабываемый маэстро Ниязи. Это был удивительный человек и замечательный художник, уникальный дирижер, блестящий композитор, видный музыкально-общественный деятель, яркое искусство которого вписалось золотой страницей в историю художественной культуры нашего народа. Мне посчастливилось близко общаться с маэстро **Ниязи**, хорошо знать его как человека и художника. Ниязи – неутомимый пропагандист музыкальной культуры. Вместе с ним азербайджанская музыка шагнула далеко за пределы нашей Родины и стала известной широкой слушательской аудитории. Трудно переоценить эту неповторимую личность для художественного искусства XX века. Художник широчайшего творческого диапазона, исполнявший музыку, которую писали его предшественники и современники. Имя Ниязи хорошо известно музыкальному миру, оно выдвинуло его в число первых дирижеров нашей современности. Он выступил во главе прославленных симфонических оркестров; выдающиеся артисты нашего времени охотно принимали участие в его концертах, наверное потому что Ниязи любил музыку и служил ей долгие годы рыцарски преданно и бескорыстно.

Богатство образного содержания музыки, емкая современная форма делают симфонии **Арифа Меликова** замет-

ными вехами в истории азербайджанского симфонизма. Большая достоинство музыки Меликова в том, что она поднимает важную тему до больших высот философского обобщения. Она покоряет мелодической яркостью, эмоциональностью и совершенством формы. Неутомимый, поражающий своей работоспособностью композитор, не зная ни минуты остановки, снова в пути снова в поиске, снова в работе.

Меня поражала та осторожность с которой **Кара Караев** подходил к просмотру каждого произведения; то серьезное отношение и глубина анализа, которые были для него на- сущной необходимостью в оценке весьма еще несовершенной композиции начинающего автора. Для меня было важно, что прослушав первое же мое произведение, Кара Караев заговорил о высоком призвании композитора, тяжелом ежедневном композиторском труде и вечной неудовлетворенности, в которых должен находиться художник. Утвердить в ученике высокие нравственные идеалы было для Караева не менее важно, чем отметить те или иные положительные или отрицательные стороны тщательно просмотренного произведения.

Писать на современную тему безумно трудно, но **Андрей Эшпай** блестяще решил эту творческую задачу, показав океан человеческих чувств в волшебных звуках мелодики, неповторимых красках гармонии и оркестра. Андрей Эшпай – один из тех немногих композиторов, которым подвластны почти все жанры. Он ярок и своеобразен как в жанре балета, симфонии, концерта, так и в песне, эстрадной музыке, музыке кино.

Görkəmli şəxsiyyətlər Rauf Hacıyev haqqında

XX əsr musiqi mədəniyyətinin inkişafında Rauf Hacıyevin böyük xidmətləri olmuşdur. Müxtəlif janrlı əsərlərin müəllifi kimi onun çoxşaxəli yaradıcılığı Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbi tarixinin ən parlaq səhifələrindən birini təşkil edir. Bəstəkarın yaradıcılığının mühüm bir hissəsini təşkil edən operettaları Azərbaycanda və xarici ölkələrdə uğurla tamaşaya qoyulmuş, geniş şöhrət qazanmışdır. Rauf Hacıyevin vokal yaradıcılığı, xüsusilə lirik, vətənpərvər ruhlu mahnıları Azərbaycanda mahnı janrının inkişafına dəyərli töhfə vermişdir. Onun simfoniya və kantataları, teatr tamaşalarına və kinofilmlərə bəstələdiyi əsərləri Azərbaycan musiqi sənətinin xəzinəsinə həmişəlik daxil olmuşdur.

Heydər Əliyev,
Ümummilli lider

Rauf Hacıyev rəngarəng yaradıcılıq palitrasına malik sənətkar kimi Azərbaycanın musiqi mədəniyyəti tarixində özünəməxsus yer tutur. Müxtəlif janrlarda çox sayda qiymətli əsərlər, o cümlədən simfoniya, oratoriya və kantatalar meydana gətirən bəstəkarla uğurlu səhnə təcəssümü tapmış operettaları xüsusilə geniş şöhrət qazandırmışdır. Rauf Hacıyevin milli motivlərlə müasir üslubun vəhdətində yaratdığı vətənpərvər ruhlu lirik mahnılar məşhur ifaçıların repertuarına daxil olmuş və Azərbaycan mahnı janrının inkişafında əhəmiyyətli rol oynamışdır. Onun sənətinin yüksək bədii keyfiyyətləri həmçinin kinofilmlər və teatr tamaşaları üçün bəstələdiyi musiqi lövhələrində aydın

təzahürünü tapmışdır. Rauf Hacıyev respublikanın mədəni həyatında yaxından iştirak etmiş və səmərəli ictimai fəaliyyəti ilə tanınmışdır.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Rauf Hacıyevin böyük istedadla bəstələdiyi parlaq, orijinal musiqi anlayışlıdır, demokratikdir, qəhrəmanların xarakterlərini, hadisələri, dövrün incəliklərinə qədər açıb göstərir. Onun operettalarında Azərbaycan və başqa milli melodiyaların ruhu duyulur.

Emin Sabitoğlu
Bəstəkar

Rauf Hacıyevin əsərləri hələ çox yüzilliklər insanların mənəvi dünyasının zənginləşməsinə, zövqünün formalaşmasına xidmət edəcək.

Hafiz Paşayev,
Fizika-Riyaziyyat Elmləri Doktoru

Rauf Hacıyev müxtəlif janrlarda əsərlər, o cümlədən simfoniya, oratoriya və kantatalar ərsəyə gətirmiş, uğurlu səhnə təcəssümünü tapmış operettalar yazmışdır. Onun milli motivlərlə müasir üslubun vəhdətində yaratdığı vətənpərvər ruhlu lirik mahnılar məşhur ifaçıların repertuarına daxil olmuş və bu janrın inkişafında əhəmiyyətli rol oynamışdır.

Turan Məmmədliyeva,
Sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru

Rauf Hacıyev musiqi sənətinə mahnı ilə gəlmişdir. Məhz mahnı vasitəsilə bəstəkarların musiqi dili formalaşmış və cillənməmişdir. Onun “Samur”, “Gənclik marşı”, “Mingəçevir” kimi ilk mahnıları Azərbaycan professional musiqisinin banisi Üzeyir Hacıbəyovun gənc müəllim kimi Raufla məşğul olduğu illərə təsadüf edir. Rauf Hacıyev sonrakı illərdə musiqi xəzinəmizi zənginləşdirən kantata və oratoriyalar, balet və operettalar, simfoniya və instrumental konsert janrlarında da qələmini uğurla sınımış, xalqımıza rəngarəng musiqi əsərləri bəxş etmişdir.

Ramiz Zöhrabov,
Xalq artisti

Üzeyir Hacıbəylinin 100 illik yubileyi ərəfəsində atam dedi ki, “Mən, müəllimim üçün bir sürpriz hazırlamalıyam. Bir əsər yazmaq istəyirəm”. Atam, Üzeyir bəyi çox sevirdi. Hətta uşaqlıqda pianoda ifa edərkən Üzeyir bəylə yanaşı çəkilmiş fotoları var. Atam, bu fikirləri səsləndirəndə mən atama təklif etdim ki, “Sənin çoxlu operettaların var, yaxşı olar ki, Üzeyir bəyə həsr olunan operetta yazasan. Çünki operettamızın, ümumiyyətlə peşəkar musiqi sənətimizin banisi Üzeyir bəydir”. Beləliklə “Ordan-burdan” operettası yarandı.

Fuad Hacıyev,
*Əməkdar incəsənət xadimi, Konya Səlcuq Universitetinin
Dilek Sabancı Dövlət Konservatoriyasının
professoru*

Rauf müəllim, kasıbların əlindən tutmağı çox sevirdi. Çalışdı ki, istedadı olub, amma arxasında heç kimi olmayan adamları üzə çıxartsın, onlara yol açsın. Öncəliyi elə adamlara verirdi. Ona görə də, ailəsinə xüsusi imtiyazlar qazanmaq

istəmirdi. Nazirlikdə çalışan hər kəsin, xadimənin belə doğum gününü unutmurdu. Tort, gül aldırırdı və şəxsən həmin adamın otağına gedərək onu təbrik edirdi. “Mən nazirəm, bunu mən etməyim, işçilərimə tapşırım, onlar etsin” kimi fikirlər ola bilməzdi. Hər kəsin əlindən tutmağa çalışırdı. Bu gün də çoxları onun ruhuna dua edirlər.

Zəminə Hacıyeva,
*Konya Səlcuq Universitetinin
Dilek Sabancı Dövlət Konservatoriyasının
professoru*

“Təbəssümünü gizlətmə” tamaşasının birbaşa (proqon) məşqlərinin birində teatrın işçiləri ilə birlikdə müəllif Rauf Hacıyev 9-10 yaşlı kiçik qızı Nana ilə tamaşanı seyr edirdi. Teatr mütəxəssisləri proqon zamanı öz münasibətlərini, emosiyalarını, təbii ki, qabarıq nümayiş etdirmirdilər. Onlardan fərqli olaraq, Nana bütün tamaşa boyu heç bir kompleks keçirmədən reaksiyalarını, hisslərini qabarıq şəkildə göstərir, ucadan gülür, şən əhval yaşayırdı. Proqon bitəndən sonra R.Hacıyev tamaşa haqqında öz münasibətini bu sözlərlə bildirdi: - “Uşağın reaksiyaları tamaşanın uğurunun göstəricisidir!”

Fikrət Sultanov,
Əməkdar incəsənət xadimi, professor

Bəstəkarın xoşbəxtliyi ondadır ki, onun musiqiləri zaman-zaman yaşayır və bu mahnılara həyat vermiş sənətkarı da yaşadır. Nə qədər ki, Azərbaycan xalqı yaşayır, Rauf Hacıyevin musiqiləri də yaşayacaq, insanların könlünü oxşayacaq.

Ceyran Mahmudova,
*Bakı Musiqi Akademiyasının professoru,
musiqişünas*

Azərbaycanın görkəmli bəstəkarı, mahnı janrının parlaq nümayəndələrindən biri, xalq artisti Rauf Hacıyevin milli musiqi xəzinəsinin dərin köklərindən bəhrələnən yaradıcılığı parlaq özünəməxsusluğu, fərdi üslubu ilə seçilir.

Rauf Hacıyevin yaradıcılığı çoxşaxəli və məhsuldar olmuşdur. O, operadan başqa, musiqinin demək olar ki, bütün janrlarına müraciət etmiş və maraqlı əsərləri ilə Azərbaycan musiqi xəzinəsini zənginləşdirmişdir.

Bəstəkar üç balet, altı operetta, simfoniya, simfonik poema və süitalar, oratoriya, kantatalar, kinofilmlər, dram tamaşalarına musiqi, kamera-instrumental əsərlərin və əbədiyaşar, təkrarsız mahnıların müəllifidir. Yaradıcılıq dövründə müxtəlif janrlarda çalışsa da, bəstəkar, əsasən, mahnı, operetta, kino və teatr musiqisi sahələrində xüsusilə məhsuldar işləmiş və bu janrları milli ənənəli yeni forma, yeni dramaturji tapıntılar, yüksək bədii obrazlarla zənginləşdirmişdir. Onun operettaları respublikamızda və xarici dövlətlərin səhnələrində müvəffəqiyyətlə tamaşaya qoyulmuş, müəllifini məşhurlaşdırmışdır. Rauf Hacıyevin koloritli çox ifadəli, milli ritm və zəngin melodiyası ilə seçilən müasir musiqinin üzvi birləşməsinin parlaq nümunəsidir.

Zemfira Abdullayeva,
Musiqişünas, professor

Rauf Hacıyev, ilk növbədə Azərbaycan dinləyicisi, tamaşaçısı üçün bənzərsiz mahnıları ilə yadda qalıb. O, Tofiq Quliyevlə yanaşı Azərbaycan estrada mahnı janrının təməlini qoyub və bu janrda daima yaşayacaq, zamanı yarıb keçəcək əsərlər, klassik nümunələr yaradıb. Səməd Vurğunun sözlərinə bəstələdiyi “Azərbaycan” mahnısını və ya Rauf Hacıyev yaradıcılığının epigrafı sayılan “Romeo mənim qonşumdur” filmindən “Sevgilim” mahnısını xatırlayaq. Bu mahnılarda onun bütün yara-

dıcılığına xas olan həyatsevərlik, böyük eşq öz əksini tapıb. Rauf Hacıyev yaradıcılığı çoxşaxəlidir. O, yüksək musiqi təhsili almış peşəkar bəstəkarlarımızdan biridir. Üzeyir bəyin xeyir-duası ilə musiqiyə gəlib, Qara Qarayev kimi nəhəng bəstəkarın tələbəsi olub. Rauf Hacıyev Azərbaycan Estrada Orkestrini yaradıb və bu orkestr keçmiş SSRİ-nin hər guşəsini qarış-qarış gəzib. O həm də böyük ictimai xadim olub. Azərbaycanın Mədəniyyət naziri vəzifəsində çalışıb və bir çox gözəl başlanğıcların əsasını qoyub. Azərbaycanda Dövlət Xor Kapellasını yaradıb, Mahnı Teatrının, Xalça Muzeyinin yaradılmasında nazir kimi onun böyük xidmətləri olub. Bəstəkarlar İttifaqında böyük işlər görüb. Əlcəzairdə professional opera və balet məktəbini yaradıb. Bir insan və sənətkar kimi özünü hərtərəfli realizə edə bilib. Bu, yaradıcı insan üçün son dərəcə böyük bir amildir.

Lalə Hüseynova,
*Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünaslıq
üzrə fəlsəfə doktoru, professor*

Rauf Hacıyev musiqisinin melodik dili xalq musiqisiylə sıx surətdə bağlıdır. Həmçinin bəstəkarın yaradıcılığında estrada mahnısının bəzi elementləri də öz əksini tapmışdır. Məhz bu orqanik sintez müəllifin melodiya üslubuna təkrarolunmaz gözəllik bəxş etmişdir.

Rauf Hacıyevin mahnı yaradıcılığını bir neçə janr qruplarına bölmək olar. Bunların arasında son dərəcə vacibi vətənpərvərlik və lirik janrdır. Bəstəkarın mahnı yaradıcılığında müasir Azərbaycan poeziyası geniş əksini tapmışdır. Poetik dilin xüsusiyyətlərini hiss edən bəstəkarın mahnıları hər bir müəllifin poetik üslubunu tanıtdıra bilən təkrarolunmaz fərdiyyəti ilə səciyyələnir.

Rauf Hacıyev Azərbaycan operetta janrını özünəməxsus yeni cizgilərlə zənginləşdirmişdir. Bəstəkar operettalarında, bir qayda

olaraq müasir həyatımızın aktual məsələlərinə toxunmuş, müəyyən personaj qrupları vasitəsilə cəmiyyət və insanların bəzi nöqsanlarını göstərməyə çalışmışdır. Bəstəkarın musiqili teatr kompozisiyaları müxtəlif musiqi formaları ilə zəngindir. Bəstəkarın musiqi dilinin xüsusiyyəti məhz onun mahnı formasında aşkar olunması və asanlıqla yadda qalmasındadır.

Mirzəyeva Emilya,
Sənətşünaslıq elmləri namizədi

Rauf Hacıyev xalq musiqisinin intonasiyalarını dərindən duyan və öz yaradıcılığında onlardan böyük bacarıqla istifadə edən bir bəstəkardır. O, xalq yaradıcılığının tükənməz çeşməsindən və dünya musiqi xəzinəsindən nə əxz edirsə, hamısı onun özünün canlı və orijinal yaradıcı təxəyyülü ilə zənginləşmişdir. Azəri xalq musiqisinin intonasiyalarını dərindən duyan bəstəkar öz yaradıcılığında onlardan böyük bacarıqla istifadə etmişdir. Rauf Hacıyevin əsərlərinin tematik materialına xalq musiqisi üçün səciyyəvi olan intonasiyalar, xallar, ritmik “rənglər” xasdır.

Abasova Elmira,
Professor

Rauf Hacıyevin musiqi istedadı erkən yaşlarından özünü büruzə verib. Qərubsoltan Məlikovanın himayəsi altında tərbiyə almış Raufun bəstəkarlıq sahəsində formalaşmasında Üzeyir Hacıbəylinin mühüm əhəmiyyəti var. Belə ki, Raufun fortepiano üçün pyeslərini “Tarantella”, “Dağıstan”, “Ləzgihəngi” dinlədikdən sonra dahi bəstəkar onun fitri istedadını yüksək qiymətləndirib və il yarım onunla məşğul olandan sonra Rauf bir neçə mahnı bəstələyib. Onların arasında, xüsusilə “Samar”, “Mingəçevir”, “Gənclik marşı” ona şöhrət gətirib. İlk gənclik məhsulu olan bu əsərlərdən sonra mahnı janrı R.Hacıyevin

yaradıcılığında aparıcı əhəmiyyət kəsb edir. Xüsusilə, bəstəkarın həm ifaçılar, həm də musiqisevərlər arasında “Sevgilim”, “Mənim Azərbaycanım”, “Lirik mahnı”, “Bahar gəlir”, “Sevimli şəhər”, “Bakı haqqında mahnı”, “Leyla”, “Neft daşlarında”, “Ceyran” və sair mahnıları daha çox populyarlıq qazanır. O, 15-ə qədər filmə musiqi yazıb və hər bir filmdə olduqca çox musiqi parçaları mövcuddur. Bunlardan “Əhməd haradadır”, “Mən rəqs edəcəyəm”, “Bir qalının sirri”, “Kölgələr sürünür”, “Qara daşlar” və s. göstərə bilərik. Bu filmlərdə musiqi obrazların dolğun təəcəssümü, səmimiyyəti, gözəl melodikliyi, şəffaf orkestrləşdirməsi ilə fərqlənir. Bəstəkar yeddi operetta yazıb və onlardan beşi məhz Moskva Dövlət Operetta Teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulub. Eyni zamanda, bu operettalar keçmiş SSRİ-nin mərkəz şəhərlərində uğurla öz səhnə təəcəssümünü tapıb.

Sözün əsl mənasında, Rauf Hacıyevin istedadı daha çox operetta janrında parlayıb. Bəstəkarın operettaları respublikamızda bu janrın yeni səhifəsini açıb. Onun operettalarında vokal-simfonik, balet və estrada sənəti bir-biri ilə üzvi surətdə birləşir. Onun musiqi dilinin xalq musiqisi və müasir estrada üslubunun sintezindən ibarət olduğunu söyləmək lazımdır. Operettalarının mövzularını isə ən çox insanların gündəlik həyatı təşkil edir.

Tərhan Seyidov,
Əməkdar incəsənət xadimi

Rauf Hacıyev uşaq yaşlarından yaradıcı mühitdə olmuş, bu ovqatda böyüyüb boya-başa çatmışdı. Onun musiqiçi və bəstəkar kimi formalaşmağa inkişaf etməsinə ailəsindəki ab-hava və Azərbaycan mədəniyyətinin tanınmış simaları ilə ünsiyyətdə olması böyük təsir göstərmişdi. Atasını vaxtilə ustad tarzən Qurban Pirimovdan dərslər alaraq gözəl tar çalarmış, anası isə müəllim olub və eyni zamanda mələhətli səsi varmış. Daima anasının xalq mahnıları ifa etməsi Rauf Hacıyevdə xalq musiqisinə məhəbbət

oyatmışdı. Eyni zamanda anasının Həsən bəy Zərdabinin nəslindən olması, birbaşa təhsilin və mədəniyyətin inkişafında böyük işlər görmüş bu tanınmış ailədə böyüməsi onun dünyagörüşünün genişlənməsində önəmli rol oynamışdı. Kiçik yaşlarından ciddi şəkildə musiqi ilə məşğul olan Rauf Hacıyevin fortepiano üzrə müəllimi professor Kövkəb Səfərəliyeva gənc bəstəkara ifaçılıq sənətinin bütün incəliklərini öyrədir. Bu illərdə Rauf Hacıyev paralel olaraq bəstəkarlıqla da məşğul olur və fortepiano üçün ilk əsərləri – “Tarantella”, “Dağıstan”, “Qaytağı” pyeslərini, “Mingəcevir”, “Samur”, “Gənclik marşı” kimi vokal əsərlərini bəstələyir.

Rauf Hacıyevin zəngin irsi geniş dinləyici kütləsinin rəğbətini qazanıb və bu günə qədər sevilərək bir çox ifaçıların repertuarına daxil olub. Onun musiqisi klassik musiqi ənənələrinin təməlində yenilik və müasirliyi təcəssüm etdirir. Rauf Hacıyevin yaradıcılığı müxtəlif janrlı əsərlərin ərsəyə gəlməsi ilə əlamətdardır, lakin ana xətt olaraq, səhnə əsərlərini – daha çox musiqili komediyaları və mahnı yaradıcılığını xüsusi vurğulamaq lazımdır. Çünki yaradıcılığının bu sahəsinin böyük maraqla qarşılandığı və populyarlıq qazanması heç kəsə sirt deyil. Bəstəkarın müxtəlif illərdə bəstələdiyi mahnıları, operettalardan olan musiqi parçaları dillər əzbəri olub.

Leyla Quliyeva,

Sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru

Həyatın müxtəlif hadisələrini, düşüncələrini musiqidə müasirliklə sintez etmək Rauf Hacıyev melodiyasına məxsus özəllikdir. O, insanlara, onların ürəklərinə həyəcan və səmimiliklə sirayət edən musiqi yaratmaqla həmin yaratdıqlarının əbədi yaşarlığını təmin etmişdir. Zamanın nəbzini tutan, onu eşidən, insanlara sevinc bəxş edən istedadlı bəstəkarımızın yaradıcılığı sanki günəş şüaları ilə işıqlandırılmışdır.

Yurduna bələd olmaq üçün onu qarış-qarış gəzmək istəyi yüksək olan bəstəkarımız xalqın ənənəvi melodiyaqlarını toplamaqla məşğul olurdu. Bu məqsədlə də doğma torpaqları başdan-başa gəzib insanlarla daim ünsiyyətdə olaraq o, xalq mahnılarının ruhunu dərinlən duya bilmişdi. Məhz buna görə də xalq havaları onun üçün həmişə yaradıcılıq mənbəyi olmuşdur. Onun mahnıları mərdliyi, ifadəliliyi ilə yanaşı, lirik, şən, məzəli emosiyalarla da zəngindir. Məhz mahnıların bu məzmunu peşəkar müğənniləri hər zaman özünə cəlb etmişdir. Onların repertuarında daim Rauf Hacıyevin gözəl, məlahətli mahnıları mühüm yer tutmuşdur.

Bəstəkar müxtəlif janrlarda əsərlərə müraciət etsə də, onun yaradıcılığının zirvəsini mahnılar təşkil edir. 150-dən çox mahnı yaradan bəstəkar geniş dinləyici kütləsinin zövqunu, estetik tərbiyəsini ön plana çəkmiş, məhz mahnı ilə xalqa daha yaxın olacağını doğru olaraq düşünmüşdür.

Abışova Aynurə,

Azərbaycan Milli Konservatoriyasının dissertantı

Rauf Hacıyevin yaradıcılığında gözəl bir xüsusiyyət vardır o peşəkar ustalıqla milli musiqiyə nüfuz edə bilir və onun özünəməxsus gözəliyini sənətkarlıqla açır.

Milyutin Yuri,

SSRİ Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar

Rauf Hacıyevin musiqisi haqqında çox danışmaq, çox da yazmaq olar. Mən ancaq bir kəlmə ilə deyə bilərəm ki, əladır. Əgər sənət dostum Rauf Hacıyevin istedadlı musiqisinin operetta teatri artistlərinin istedadlı oyununu da əlavə etsək, tamaşa haqqında ümumi rəy Azərbaycan oxucularına aydın olar. “Mənim

məhəbbətim-Kuba” operettası bəstəkarın, libretto müəliflərinin, dirijorun, rəssamın, baletmeysterin, bütün truppenin birgə səmərəli əməyinin gözəl nəticəsi kimi bizi sevindirir.

Leliya İvanovna Sokolova,
Həkim-pediator, ictimai xadim

Operetta teatrında bir sıra əsərlər vardır ki, onların süjeti məzəli bir əhvalat üzərində qurulmuş və tamaşanın əsas məqsədi salondakıları güldürmək olmuşdur. Rauf Hacıyev müəyyən dərəcədə geniş yayılmış bu formadan imtina etmiş, tamamilə dramatik janrda operetta yaratmışdır. Əsərdəki gülüş doğuran ayrı-ayrı səhnələr və parçalar ümumi hadisələrlə üzvi surətdə bağlanmışdır.

Mən operetta tamaşalarını çox sevirəm. Bir sıra teatrların tamaşalarına baxmış, müxtəlif bəstəkarların yaradıcılığı ilə tanış olmuşam. Səmimiyyətlə deyirəm ki, “Mənim məhəbbətim – Kuba”, gördüyüm operetta tamaşalarının yaxşılarından biridir. Əgər mən musiqişünas, yaxud teatrşünas olsaydım, operettanın, yaxud tamaşanın ayrı-ayrı parçalarını təhlil edərdim.

Ancaq onu deyirəm ki, adi bir tamaşaçı kimi əsər mənim çox xoşuma gəlir. Bəstəkarın da, teatrın da işi çox gözəldir. Mən arzu edərdim ki, Moskva operetta teatrı bu cür gözəl tamaşaları ilə bizi tez-tez sevindirsin.

İ.Şport
Hərbi xidmətçi, Moskva

Mən Rauf Hacıyevin “Mənim məhəbbətim - Kuba” operettasında oynadığım üçün çox şadam. Nəinki mən, tamaşada məşğul olan bütün səhnə yoldaşlarım da mənim kimi. Operetta çox gözəldir. Bu operetta üçün mən teatrımızın bütün yaradıcı

kollektivi adından Rauf Hacıyevi də, qardaş Azərbaycan xalqını da ürəkdən təbrik edirəm.

Tatyana Şmıqa
SSRİ Xalq artisti

Rauf Hacıyevin yeni yaradıcılıq qələbəsini (“Mənim məhəbbətim – Kuba” operettası) mən eyni zamanda Moskva operetta teatrının qələbəsi hesab edirəm. Bəstəkarın yeni operettasının bu müvəffəqiyyəti məni çox sevindirdi. Mən istedadlı Azərbaycan xalqına, onun yetirdiyi mahir musiqi xadimlərinə gələcəkdə daha böyük müvəffəqiyyətlər arzulayıram.

Starostina S.
Hüquqşünas Moskva

Rauf Hacıyev zəmanəmizin görkəmli bəstəkarı Qara Qarayevin ən sevimli tələbələrindən biri olmuşdur. Rauf Hacıyevin musiqi duyumunu, qabiliyyət və istedadını, eləcə də çalışqanlığını yüksək qiymətləndirən Qara Qarayev onun gələcəkdə zirvələr fəth edəcəyini ilkin dilinə gətirənlərdən biri kimi həmişə öz tələbəsinin yaradıcılıq yolunu diqqətlə izləmiş, uğurlarına qəlbən sevinmişdir. Rauf Hacıyev özündən əvvəl yaşayıb-yaratmış ustad sənətkarların yolunu ləyaqətlə davam etdirən, özündən sonra gələnlər üçün isə bir mayak olduğunu ömrü boyu unutmadığından bu gün mədəniyyət tariximizdə möhtəşəm yerlərdən birini tutur və qoyub getdiyi irs sənətkarlar tərəfindən həmişə öyrənilmişdir. Bu mənada Rauf Hacıyevin məktəbi hələ neçə illər də öz bəhrəsini verəcəkdir.

Xəlilzadə Flora,
*Əməkdar Jurnalist,
yazıçı-publisist*

Onun mahnılarının sədaları altında böyümüşük. Həmişə bu mahnılar insanda xoş ovqat yaradır, hisslərimizi cilalayır, ruhumuza nikbin notlar gətirir. Rauf Hacıyevin mahnılarında, operettalarında, böyük həcmli əsərlərində milliliklə bəşəriliyin qəribə harmoniyası var. “Romeo mənim qonşumdur” filmində “Sevgilim” mahnısını böyük müğənni Rəşid Behbudovun ifasında dinləyən hər kəs özündə bir rahatlıq hiss edir. Bəstəkarın operettalarında vokal-simfonik, balet və estrada sənəti bir-birilə necə də üzvi surətdə çulğalaşır. Bəstəkarın musiqi dili xalq musiqisi və müasir estrada üslubunun sintezindən yaranmışdır.

Mükərrəmoğlu Mehdi,
Jurnalist

Xalqımızın estetik fikrinin formalaşmasında, tamaşaçı və dinləyici zövqünün inkişafında əməyi olan bəstəkarlarımızdan biri də Rauf Hacıyevdir. Görkəmli sənətkar təkrarsız əsərləri ilə musiqi xəzinəmizə zənginlik qatıb. Gənc Rauf erkən çağlardan musiqiyə maraq göstərmişdir. Bəstəkar Üzeyir Hacıbəyli və Kövkəb Səfəraliyevadan musiqinin sirlərini öyrənmişdir. Onun fortepiano üçün yazdığı “Tarantella”, “Dağıstan”, “Ləzginka” pyeslərini dahi bəstəkar Üzeyir bəy dinləmiş və yüksək qiymətləndirmişdir. Bunların ardınca “Samur”, “Mingəçevir”, “Gənclik marşı” əsərlərini tamamlamışdır. Bəstəkarın “Sevgilim”, “Mənim Azərbaycanım”, “Lirik mahnı”, “Bahar gəlir”, “Sevimli şəhər”, “Bakı haqqında mahnı”, “Leyla”, “Neft Daşlarında”, “Ceyran” və s. mahnıları populyarlıq qazanmışdır.

Rauf Hacıyev parlaq istedadını daha çox operetta janrında göstərmişdir. Onlardan beşi Moskva Dövlət Operetta teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulmuşdur.

Bəstəkarın operettalarından biri də “Mənim məhəbbətim – Kuba”dır. Bu əsər Moskva Operetta teatrının sifarişilə

yazılmışdır. Əsərdə Kuba xalqının milli xarakteri, musiqi sənətinin xüsusiyyətləri əksini tapmışdır.

Savalan Fərəcov,
Jurnalist

Böyük bəstəkarımız, operetta və kino musiqisi janrlarında sədevr səviyyəsinə qalxmış əsərlərin müəllifi Rauf Hacıyevin bəstələdiyi musiqidə Üzeyir bəyin musiqisindəki ştrixlər elə bir incəliklə yer alıb ki, tamaşaçı müəyyən məqamlarda, məsələn, uvertüra səsləndikdə, yaxud Həmid ilə Rənanın duetini dinlədikdə özünü ekran qarşısında deyil, tamaşa salonunda hiss edir. Məhz elə bu cəhətlərdir ki, otuz il ərzində bəlkə də altmış dəfə baxdığımız “Ordan-burdan”ın seyrindən bezmirik.

Gülcahan Mirməmməd,
“Mədəniyyət” qəzetinin əməkdaşı, jurnalist

Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixində özünəməxsus yer tutan, müxtəlif janrlarda çox sayda qiymətli əsərlər yaradan, böyük Üzeyir bəy Hacıbəylinin ötən əsrin əvvəllərində təməlini qoyduğu bəstəkarlıq məktəbində yetişən görkəmli musiqişünas, bəstəkar və dövlət xadimi Rauf Hacıyevin yaradıcılığı ictimaiyyət tərəfindən həmişə maraqla qarşılanmışdır. Simfoniya, oratoriya və kantatalar yazan bəstəkara uğurlu səhnə təcəssümü tapmış operettaları xüsusilə geniş şöhrət qazandırmışdır. Rauf Hacıyevin milli motivlərlə müasir üslubun vəhdətində yaratdığı vətənpərvər ruhlu lirik mahnılar məşhur ifaçıların repertuarına daxil olmuş və Azərbaycan mahnı janrının inkişafında əhəmiyyətli rol oynamışdır. Onun sənətinin yüksək bədii keyfiyyətləri həmçinin kinofilmlər və teatr tamaşaları üçün bəstələdiyi musiqi lövhələrində də aydın təzahürünü tapmışdır. Bəstəkarın yazdıqları insanları valeh etmiş, müasirlərinin daim diqqətində olmuşdur. O,

respublikanın mədəni həyatında yaxından iştirak etmiş və səmərəli ictimai fəaliyyəti ilə tanınmışdır. Rauf Hacıyev heç kəsi təkrar etməmiş, bəstəkarlıq məktəbində özünə yeni bir yol açmışdır. Yüksək fikirlər və nəcib duyğularla yaşayan sənətkarın əsərlərində parlaq milli kolorit, hərarət və səmimiyyət yaradıcılığının ilk illərindən hiss olunurdu. Və bu musiqi lövhələri onu sevənlərin daim yaddaşındadır. Onlar böyük rəğbətlə, məhəbbətlə qarşılanır və unudulmur. Əsl sənətkara xas yaradıcı xüsusiyyət bax, budur!

İradə Əliyeva,
Mədəniyyət işçisi, jurnalist

Rauf Hacıyevin mahnıları... Bunlar bəstəkarın yaradıcılıq bioqrafiyasının, demək olar, ən parlaq səhifəsidir, onun bir növ vizit kartoçasıdır. Bəstəkarın yaradıcılığının iki əsas cəhəti – vətəndaşlıq ruhu və lirik təbiəti özünü mahnı janrında daha parlaq şəkildə biruzə vermişdir. Mahnı xalqın könül tərcümanıdır, deyirlər. Cəsarətlə deyə bilərik ki, mahnı Rauf Hacıyev yaradıcılığının qanıdır, əsl məğzi, mahiyyətidir və bəstəkarın müraciət etdiyi bütün musiqi janrlarına nüfuz etmişdir. Bəstəkarın güclü müasirlik hissi, həmişə həyatımızın qaynağında olmaq həvəsi onun siyasi mövzulu və vətənpərvərlik ruhlu əsərlərində özünü daha parlaq göstərmişdir.

Qasımova Nəzakət,
Musiqişünas

Rauf Hacıyev haqqında xatirələr mənə dinclik vermir. O vaxtlar paytaxt Əlcəzairdə Konservatoriya yaratmaq üçün görkəmli bəstəkar Rauf Hacıyev də ora göndərilmişdi. Həyat yoldaşı və qızı ilə bazar günləri Bumerdesə gələrdilər, həmin günlər hamımız üçün bayram olurdu, qeyri millətlərdən olan

müəllimlər də kluba yığışardıq. Pianonun arxasına keçib, öz əsərlərindən, Azərbaycan musiqisindən çalardı. Bütün zal onu alqışlarla qarşılayardı. Biz azərbaycanlı olaraq çox fərəhlənərdik. Yad bir ölkədə Azərbaycan musiqisinin səslənməsi bizi təkcə sevindirmirdi. Həm də qürur duyurduq. Onu bu ölkədə hamı sevirdi. Mərd və mehriban insan idi. Bizə bir tapşırığı vardı: “Azərbaycandan və azərbaycanlı olduğunuzu unutmayın. Yaxşı işimiz də, uğursuzluğumuz da millətimizin adına yazılır”. Onun bu ölkənin musiqi həyatındakı xidmətləri çox böyükdür.

Rauf Hacıyevin anadan olmasının 50 illik yubileyi Əlcəzairin ən böyük teatrlarından birində keçirilmişdi. İndi də xiffətlə xatırlayıram, o tədbirin aparıcısı da mən idim. Öz adımızdan ona hədiyyə də aldım. Xalqımızın bu dərəcədə bacarıqlı və istedadlı olduğunu görüb, həddən artıq sevinib, fərəhlənirdi. Axı ansamblın bütün üzvləri musiqiçi deyildilər, hamısı başqa-başqa ixtisaslı müəllimlərdən ibarət idi. Mən də bacarığımı əsirgəmədim. Rauf Hacıyev Üzeyir bəy Hacıbəylinin tələbəsi olmuşdu. Böyük ürəyi var idi. Onu həmişə minnətdarlıqla xatırlayıram.

Safura Əsgərova,
Musiqi müəllimi

Rauf Hacıyevin qüdrətli və parlaq istedadını sanki güzgü kimi özündə əks etdirən saysız-hesabsız təşbehlər içərisində yalnız biri, “ışıqlı bəstəkar” ifadəsi musiqçinin xarakterini daha dolğun ifadə edir. O istər klassik musiqi, istər operetta, istərsə də mahnı janrında – bir sözlə, hansı janrda yazırsa-yazsın, bəstələdiyi musiqi əsəri ilə insanların qəlbinə nur çiləyir, şəfəq saçır. Çunki bu musiqi iliyinə, qanına qədər əsl Azərbaycan musiqisi idi. O öz xalqını ölkəsinin hüdudlarından çox-çox uzaqlarda şöhrətləndirmişdi. Planetin bir çox ölkələrində adamlar məhz onun musiqisi sayəsində qədim və zəngin, özünəməxsus nadir mədəniyyətə malik Odlar diyarını tanımışdılar. Üzeyir Hacı-

bəyov, Müslüm Maqomayev, Qara Qarayev, Fikrət Əmirov kimi sənət korifeyləri ilə yanaşı, Rauf Hacıyev də bizim musiqi nəhənglərimizdən biri olaraq da qalır. Mərhum Rəşid Behbudovun illər boyu repertuarından düşməyən tək-cə iki mahnısının adını çəkmək kifayətdir: “Sevgilim” və “Azərbaycan”.

Pənah Rüstəmzadə,
Jurnalist

Rauf Hacıyev yalnız səhərlər işlərdi. Tünd çay içmək və çoxlu papiros çəkmək onun vərdişi idi. Ən cüzi səs salmağı da qadağan etmişdi. Hətta qarıya yazıb vurmuşdum ki, “zəngi basmayın”. Yazdığı əsəri çox tez başa vurardı. Məsələn, “Yol ayrıcı” operettasını cəmi iki aya yazmışdı. İşləməyi yaman sevərdi, işdən həzz alardı. Qonaq qəbul etməyi xoşlayardı. Əsl məclis adamı idi, əcnəbiləri, əsasən də həmkalarını həmişə Qobustana aparar, aşıqları dəvət edər və qurula deyərdi: “Qoy hamı bilsin ki, bizim necə musiqimiz var”. Gənc bəstəkarların uğurlarına sevinər, tələbələrindən ötrü həyəcan keçirərdi.

İradə Hacıyeva,
Rauf Hacıyevin xanımı

Atam olduqca həyatsevər, anam olduqca təmkinli insanlar idi. 54 il mehriban ailə həyatı yaşayıblar. Onların tanış olmağı Romeo ilə Cülyettanın əhvalatına bənzəyir. Bünyad Sərdarov küçəsindəki yaşadıkları vaxt eyvanları üzbəüz imiş. Gözəl ev xanımı olan anamın çox yaxşı da səsi var idi. Atamın bəstələrinin qaralama not vərəqələrinin üzünü köçürürdü. Atam elə olurdu ki, nəzm parçası seçib ona musiqi bəstələyirdi, elə də olurdu ki, bəstələdiyi musiqi üçün uyğun nəzm əsəri tapırdı.

Nərminə Hacıyeva
Rauf Hacıyevin qızı

“Alov” baleti Əlcəzairin mədəni həyatında əlamətdar hadisədir. Bu, əlcəzair səhnəsində klassik üslublu ilk baletdir. Rauf Hacıyevin musiqisi bizə, əlcəzairilərə çox yaxındır. Çünki, bu musiqi Əlcəzair xalq rəqslərinin melodiyları əsasında qurulmuşdur.

Əl Hadi Şərif
*“Alov” baletinin quruluşçusu
və baş rolun ifaçısı*

Выдающиеся личности о Рауфе Гаджиеве

Рауф Гаджиев имеет большие заслуги в развитии музыкальной культуры Азербайджана XX века. Многогранное творчество Рауфа Гаджиева, как автора произведений различных жанров, является одной из самых ярких страниц истории композиторской школы Азербайджана. Оперетты композитора, составляющие важную часть его творчества, с успехом были поставлены в Азербайджане и зарубежных странах, снискали широкую славу. Вокальное творчество Рауфа Гаджиева, в частности его лирические песни, написанные в патриотическом духе, внесли ценный вклад в развитие песенного жанра в Азербайджане. Его симфонии, оратории и кантаты, произведения, написанные к театральным постановкам и кинофильмам, навсегда вошли в сокровищницу музыкального искусства Азербайджана.

Рауф Гаджиев сыграл важную роль в культурной жизни нашей республики не только как композитор, но и как первый секретарь Союза композиторов Азербайджана, секретарь Союза композиторов СССР, директор Азербайджанской государственной филармонии, министр культуры.

Гейдар Алиев

Общенациональный лидер

Как мастер, обладавший разнообразной творческой палитрой, Рауф Гаджиев занимает особое место в истории музыкальной культуры Азербайджана. Композитор, создавший многочисленные ценные произведения в различных жанрах,

в том числе симфонии, оратории и кантаты, завоевал широкую славу опереттами, нашедшими успешное сценическое воплощение. Созданные Рауфом Гаджиевым в патриотическом духе лирические песни, сочетающие национальные мотивы и современный стиль, вошли в репертуар известных исполнителей и сыграли важную роль в развитии песенного жанра в Азербайджане. Высокие художественные качества его творчества блестяще проявились и в написанной им музыке к кинофильмам и театральным постановкам. Рауф Гаджиев принимал активное участие в культурной жизни республики и был известен своей плодотворной общественной деятельностью.

Ильхам Алиев

Президент Азербайджанской Республики

Несомненно Рауф Гаджиев – это один из интереснейших композиторов нашей страны, который широко известен у нас в Советском Союзе и за пределами нашего государства... Он обладает замечательным природным мелодическим даром; у него великолепное чутье театра, чутье юмора. Это композитор с широким творческим диапазоном. Талантливость, мелодическая яркость искусства Рауфа Гаджиева дали возможность его музыке стать одним из интереснейших явлений советского музыкального творчества.

Тихон Николаевич Хренников,

*Советский и российский композитор, пианист,
педагог, народный артист СССР*

Еще будучи студентом консерватории Рауф Гаджиев совмещает учебу с музыкально-исполнительской деятельностью и более 7 лет руководит эстрадным оркестром в киноте-

атре «Вэтэн», на базе которого в дальнейшем он создает Азербайджанский Государственный Эстрадный оркестр. После окончания консерватории Кара Караев оставляет его ассистентом в классе композиции, где продолжают шлифовка и расцвет яркого и самобытного таланта ученика. В 1956 году на Первом съезде композиторов Азербайджана, на котором присутствует Д.Шостакович, звучит «Молодежная симфония» Рауфа Гаджиева, получившая высокую оценку у этого выдающегося композитора. В тот вечер композитор пролучил ценный подарок от Д.Шостаковича – партитуру «Восьмой симфонии» с автографом композитора: «Дорогому Рауфу Гаджиеву с наилучшими пожеланиями расцвета его большого таланта». И в тот же, уже можно сказать «исторический» вечер композитор получает и от своего учителя Кара Караева партитуру «Албанской рапсодии» с таким же теплым автографом.

На протяжении всего творческого пути Рауф Гаджиев, сделавший своим кредо слова Д.Шостаковича, «что песню вообще, а эстрадную и бытовую в частности, мы должны рассматривать как одно из средств воспитания, и об этом нельзя забывать, говоря о развлекательных жанрах, что вкус и требовательность всегда должны быть в центре внимания» - относится к песне и к эстрадной музыке в целом очень серьезно и вдумчиво.

Рашид Шафаг,
*Заслуженный деятель искусств
Азербайджана,
композитор*

Оперетты Рауфа Гаджиева открыли интересную страницу в развитии этого жанра не только в творчестве композитора, но и в развитии современного театра музыкальной

комедии. Из семи оперетт, созданных композитором, шесть были поставлены в Москве, а затем триумфально прошли по сценическим площадкам страны, а такие как «Ромео-мой сосед», «Куба – любовь моя», с большим успехом демонстрировались за рубежом – в Болгарии, Польше, Румынии.

Инициативный, активно вмешивающийся в проблемы дальнейшего развития азербайджанского искусства, культуры Рауф Гаджиев своей купучей энергией, доброжелательностью, огромной любовью к людям способствует развитию нашей музыкальной культуры. Он много и плодотворно работает. При всех исканиях композитора, его основные художественные позиции остаются неизменными. В любом его произведении, прослеживается свой «гаджиевский» почерк, национальный колорит, близость к азербайджанскому фольклору.

Земфира Кафарова,
Кандидат искусствоведения

Неунывающий нрав, оптимизм, буйная энергия, чувство юмора помогли Рауфу Гаджиеву выстоять, а невероятная работаспособность раскрыла в полной мере его талант. Он был организатором и руководителем эстрадного оркестра, директором Азгосфилармонии, главным музыкальным консультантом, руководителем труппы культуры в Алжире, готовил программы, писал инструментальные пьесы и песни для солистов. А ночью, бывало до рассвета, сочинял серьезную музыку, чтобы наутро прийти с ней на урок Кара Караева.

Мирзоев Муса,
*композитор,
Заслуженный деятель искусств*

Одной из моих любимых работ стала роль Колумба в оперетте «Ромео, мой сосед». Как исполнителю, мне хотелось бы отметить одну особенность творчества азербайджанского композитора. Его герои обычно наделены интересными музыкальными характеристиками, а это делает работу над ролью по настоящему увлекательной. Буду ждать новых встреч с музыкой Рауфа Гаджиева.

Юрий Савельев,
Заслуженный артист РСФСР

В 1969-м году выдающийся азербайджанский композитор Рауф Гаджиев привез в Московский театр оперетты свою новую партитуру с либретто под двумя названиями – «Не прячь улыбку, Бебирли» или «Кавказская племянница», именно мне и именно Георгий Павлович Анисмиов доверил работу над ней. Премьера в Москве состоялась уже в июне 1969-го, а потом «Кавказскую племянницу» я ставил много раз во многих городах Советского Союза и всякий раз по-разному. Удостоился чести от души поработать и на родине, но сначала у меня случилось немало другого. К примеру Нальчик. По рекомендации Анисимова меня пригласили поставить в этом городе «Кавказскую племянницу», и по просьбе Рауфа Гаджиева на премьеру 11 января 1970 года приехал из Баку известный театральный деятель Шамси Бададьбейли. Кстати, «Кавказская племянница» по сей день – уже 45 лет – не сходит с нальчикской сцены- ее играют все новые актеры и от души смотрят все новые поколения зрителей.

Али Теймур оглы Усубов,
режиссер, профессор.

«Куба – любовь моя» - вторая работа талантливого композитора Рауфа Гаджиева, которую осуществил наш театр. Первая наша совместная работа - оперетта «Ромео. Мой сосед», она с большим успехом ставилась во многих театрах Советского Союза и за рубежом, а в нашем театре (в Московском Театре Оперетты) прошла уже свыше ста раз. Мы очень высоко ценим музфку Рауфа Гаджиева за ее национальную самобытность, яркий гармонический язык, острые ритмы, за ее образность и современность. Мы любим музыку Рауфа Гаджиева топому, что она талантлива.

Лев Оссовский,
Дирижер

Творчество Рауфа Гаджиева- своеобразная летопись жизни, раскрывающая славные героические страницы истории Азербайджана, воспевающая мужественных героев труда, человека – творца и создателя, утверждающая высокую гражданственность и патриотизм. И что особенно важно, эта летопись представлена самыми демократичными и широко доступными жанрами – песни, хоровой музыки, оперетты.

Искусство Рауфа Гаджиева по праву называют молодым. И это не случайно: оно обращено к молодым, оно о молодых, оно всегда с молодыми. Эта устремленность была сильна в нем еще в ту пору, когда он учился в Азербайджанской консерватории имени Узеира Гаджибекова в классе композитора Кара Караева. Творчество композитора привлекает к себе самобытностью. Рауф Гаджиев наделен прекрасным мелодическим даром, его произведения отличаются гибкостью и пластичностью интонаций, своеобразием лядового мышления, многообразием ритмической палитры.

Особую область творчества Рауфа Гаджиева составляют его оперетты. Они представляют собой произведения, глубоко современные, принимающие актуальные вопросы нашей жизни в самых различных ее аспектах. Спектакли композитора отличаются творческой смелостью – он постоянно ищет приемы обновления драматургии, музыкальных форм, не нарушая традиций жанра. По этому оперетты Гаджиева, отличающиеся жанревым многообразием, остаются опереттами в классическом определении. Заразительный смех, радость при решении достаточно серьезных проблем – все это зрители находят в опереттах Р.Гаджиева.

Эльмира Назирова,
*Заслуженный деятель искусств
Азербайджанской ССР, композитор*

Мелодии Рауфа Гаджиева, претворяющие ладовоинтонационные особенности азербайджанской народной музыки, органично сплетаются с ритмическими и гармоническими особенностями музыкального языка современной эстрадной музыки. Музыка Рауфа Гаджиева счастливо сочетает национальную самобытность, подлинную современность звучания, тонкий вкус, высокий профессионализм с простотой и общительностью. Творческий диапазон композитора не ограничивается перечисленным. Рауф Гаджиев плодотворно трудится в области симфонической, камерно-инструментальной, хоровой музыки. Еще будучи студентом, композитор написал сюиту для симфонического оркестра, вариации для струнного квартета, концерт для скрипки с оркестром, который быстро и прочно завоевал эстраду. Успехи Рауфа Гаджиева этим не заканчиваются. Существенные черты творчества композитора, его оптимистичное, темпераментное восприятие жизни, живое ощущение форм легкой

бытовой музыки естественно привели его к созданию оперетт, эстрадной музыки. Искусство, полное молодости, энергии, веселья – и в частности, эстрадная песня, всегда привлекали внимание композитора. Образный строй любимых нашей молодежью песен «Лейла», «Севгилим», «Идет высна», «Мой Азербайджан», «Песня о Баку» охватывают круг чувств наших современников.

Таги-заде Аида
*Засл. деят. искусств,
кандидат искусствоведения,
музыковед.*

Кара Караев научил молодого автора многим истинам профессии, первым ввел Рауфа Гаджиева в потрясающий, безграничный мир Шостаковича. Эта Караев первым разглядел в нем симфониста и предложил писать скрипичный концерт, который более 30 лет, до конца жизни не сходил с дирижерского пульта его первого исполнителя – Ниязи. Это Караев натолкнул Рауфа Гаджиева на мысль о создании молодежной симфонии, которая стала вехой в творчестве композитора и прозвучала с большим успехом на I съезде композиторов Азербайджана, очень понравилась присутствовавшему там Шостаковичу, подарившему в знак благодарности молодому композитору дорогую реликвию – партитуру своей Восьмой симфонии и памятные слова «Дорогому Рауфу Гаджиеву с наилучшими пожеланиями расцвета его большого таланта». И есть еще в жизни Рауфа Гаджиева памятный подарок самого Караева - партитура «Албанская рапсодия» и пожелание на всю жизнь: «Дорогому Рауфу, который может добиться многого, чего жду от него. Желаю счастья, здоровья и радости творчества».

Но во все годы, что бы ни сочинял композитор - то что ждали от него, то, чего не ожидали всегда неизменно была песня: как состояние души, как генератор новых мелодических интонаций, новых творческих мыслей и профессиональных задач. «Самур», «Мингечаур», «Молодежный марш», «Севгилим», «Мир без тебя», «Джейран» и десятки других – песни разного возраста, любимые, памятные, ставшие биографией нашего народа и частицей жизни каждого из нас.

Алла Багирова,
Музыковед

Произведения Рауфа Гаджиева покорили слушателей мелодической свежестью, искренностью и оптимизмом. В своем творчестве композитор всегда остается молодым душой. Его образы воплощают красоту, радость бытия, отражают светлое восприятие художником окружающего мира. Песенное творчество композитора стало подлинной классикой азербайджанской вокальной лирики.

Гладких И.
*Заслуженный работник
культуры РФ*

В музыке Рауфа Гаджиева привлекает то, что она современна. В музыкальных комедиях ритмы, лирические номера окрашены национальным колоритом. Каскадные и комедийные номера построены на современных танцевальных ритмах. Мелодии непевные, легко запоминаются. В музыке много темперамента и озорства. Рауф Гаджиев умело владеет разнообразием средств оркестрового письма.

Владимир Аркадьевич Канделаки,
Заслуженный деятель искусств РФ

За плечами Рауфа Гаджиева славный творческий путь и большой музыкальный успех. Интересная, яркая жизнь композитора была насыщена событиями до предела, так много в ней памятного, так много в ней музыки. А «стартовой площадкой» была необыкновенная атмосфера, жизненная среда, возраставшая будущего композитора.

Композитор проявил себя в различных музыкальных областях, но пожалуй, ярче всего все-таки в песенном жанре. Действительно, кто не знает таких эстрадных песен, как «Севгилим», «Джейран», «Фиалка», «Первое свидание», «Идет весна», а песней «Мой Азербайджан» великий певец Рашид Бейбутов открывал концертные программы, разъезжая по всему миру и срывая пламенные овации слушателей.

При прикосновении с творчеством композитора сразу бросается в глаза многожанровость.

Творческая жизнь композитора была многообразна и интересна, но была и другая сфера деятельности композитора, столь же существенная, значительная для нашей культуры. Достаточно отметить его работу министром культуры Азербайджанской Республики. При нем были созданы многие творческие коллективы: Государственная хоровая капелла, Театр песни, Государственный ансамбль танца, Музей ковра и т.д. Композитор знал, как легко ранимы деятели культуры, а потому всегда относился к ним очень бережно, всегда приветливый, гостеприимный, жизнелюбивый, он умел обаять общавшихся с ним людей.

Наргиз Гадирова,
*Научный сотрудник
Дома-музея Узеира Гаджибейли*

Мне посчастливилось работать в эстрадном оркестре под управлением Рауфа Гаджиева с первых дней создания коллектива. Для Рауфа Солтановича не существовало застывших форм: новые идеи, поиск путей для их осуществления – вот что делало его незаменимым. Новаторство этого уникального музыканта и сегодня не утратило своего значения, оно на виду.

Но думаю, не все знают, что квартет «Гая» зародился внутри оркестра и первоначально числился как Вокальный квартет Эстрадного оркестра. В какой-то период, ребята, решившись на серьезный шаг, переехали в Махачкалу, где начинали работать самостоятельно. Кто знает, как сложилось бы их дальнейшая судьба, если бы не Рауф муаллим, обладавший даром творческого предвидения. Он приложил немало усилий, чтобы вернуть коллектив на родину. Вскоре у квартета появилось собственное имя – «Гая». С легкой руки Рауфа Гаджиева «Гая» буквально ворвался в мир современного эстрадного искусства, заняв достойное место среди сильнейших творческих коллективов огромной страны.

Рафик Сеидзаде,
Заслуженный деятель искусства

У нас была большая квартира. Как –то, играя в доме футбол, мы с братом разбили дорогую вазу. Знали, что ничего хорошего нас не ждет. Но тут появился дедушка. Чтобы успокоить «противоборствующие» стороны, он взял парную вазу и пригрозил, что разобьет и ее, если разборки не прекратятся. Дед всегда находил компромиссные решения, пусть даже столь необычные.

Мирза Рустамов,
внук Рауфа Гаджиева

Те, кто присутствовал на одном из представлений балета «*Les 3 R*» («*Три революции*») могут констатировать, что результат более чем одобрительный. Каждая из картин, действительно, требовала от исполнителей и авторов скрупулезное внимание. Около 50-ти молодых людей обоего пола впечатляли в своих танцах, и если на премьере исполнение было прекрасным, то это могло быть потому, что танцоры были убеждены в том что они творили, и что они могли выразить и показать себя в противоположность бесполезным ритмам и бесполезной эволюции фольклорного спектакля... Одним из качеств спектакля было то, что он в большей части является театральной пьесой, и это подчеркивается особенно в первой картине: выражение лиц, жесты, мимика танцоров и, кажется, что ему недостает лишь толко некоторых диалогов, щедро компенсируемых музыкой и светом. Музыка балета написана профессором инстиутта национальной музыки Рауфом Гаджиевым, автором многих произведений. Это музыка с чисто национальным характером, так как она заимствует свои темы в *ouchia* нубах или фольклоре, но все это современно и приспособлено к ритмам, необходимым для балета.

Brahim Behloue,
Директор Национального ансамбля танца Алжира.

Премьера музыкальной комедии «Ромео-мой сосед» Рауфа Гаджиева прошла с большим успехом и была исключительно тепло встречена польскими зрителями. Достаточно сказать, что все билеты на ближайшие 13 постановок, намечанных в декабре, уже реализованы. Гдынчан привлекли злостность драматического сюжета, красочная музыка,

построенная на интонациях столь популярного в нашей стране азербайджанского музыкального фолклора.

Владимир Глебыш,
*Директор музыкального
театра города Гдыню*

Рауф Гаджиев написал талантливых оперетт. Достоинство каждого нового произведения искусства прежде всего в том, насколько искренне и убедительно изложил автор свою точку зрения на события, о которых идет речь. У Гаджиева есть своя точка зрения.

Ираида Смирнова,
Кандидат искусствоведения

Первое, что поразило нас, кубинцев в Рауфе Гаджиеве - это высокое творческое мастерство композитора. Поэтому когда в антракте мы прошли за кулисы, то каждый ожидал встретить человека в летах, зрелого. А увидели мы, молодого, жизнерадостного и полного сил художника. Рауф Гаджиев был с девушкой. И новый парадокс - оказалось, что это дочь композитора.

Но если быть беспристрастным, то нас, кубинцев, не удивляет мудрая молодость, ибо наш народ с помощью молодого поколения совершил революцию.

В мелодиях Гаджиева мы обнаружили одну интересную деталь - она помогала нам заглядывать вперед действия, «подстегивала» его. Говорят что Рауф Гаджиев не был на Кубе. Замечательный факт. Можно представить себе, каким зрелым может оказаться новое произведение о нашей стране после того, как композитор познакомится с ней.

Карлос Луго Родригес,
Кубинец

I Hissə

ƏSƏRLƏRİ

Not əsərləri

1954

1. Konsert: skripka ilə simfonik orkestr üçün: skripka ilə fortepiano üçün köçürmə / Rauf Hacıyev; skripka partiyasının redaktəsi. A.Əliyeva; red.: B.Zeydman, M.Əhmədov. – Bakı: Azmusnəşr, 1954. – 53, [1] s. – Mətn paralel olaraq Azərb. və rus dillərindədir.

1955

2. Bəxtiyarlıq mahnısı: "Bəxtiyar uşaqlar" suitasından / Rauf Hacıyev, Niyazi; söz. T.Mütəllibov // Azərbaycan SSR 2-ci mahnı bayramı. – Bakı, 1955. – S.16.

3. İşıqlıdır yolunuz / Rauf Hacıyev; söz. T.Mütəllibov // Mahnılar: ikinci buraxılış. – Bakı, 1955. – S.38-39.

1956

4. Gəncliyimiz: fortepiano ilə tək oxuyan və xor üçün / Rauf Hacıyev; red. B.Məmmədova. – Bakı: Azmusnəşr, 1956. – 4,[1] s. – Sərlövə paralel olaraq Azərbaycan və rus dillərindədir.

5. Sevgilim: fortepiano ilə oxumaq üçün / Rauf Hacıyev; söz. Ə.Əlibəyli. – Bakı: Azərbaycan Dövlət Musiqi Nəşriyyatı, 1956. – 7 s.

1957

6. Bəxtiyarlıq mahnısı / Niyazi, Rauf Hacıyev; söz. T.Mütəllibov; Azərbaycan Xalq Yaradıcılığı Evi. – Bakı: Azmusnəşr, 1957. – 5 s.

7. **Samur** / R.Hacıyev; söz. Məmməd Rahim; məktəb xoru üçün işləyəni A.Milovanov // Mahnılar: məktəb xor kollektivləri üçün. – Bakı, 1957. – S.42-45.

1958

8. **Gənclik marşı**: fortepiano ilə oxumaq və xor üçün / Rauf Hacıyev; red. B.Məmmədova. – Bakı: Azmuznəşr, 1958. – 4,[1] s. – Sərlövhə paralel olaraq Azərbaycan və rus dillərindədir.

1959

9. **Birinci simfoniya**: (gənclik): simfonik orkestr üçün: partitura / Rauf Hacıyev; red. B.Məmmədova. – Bakı: Azmusnəşr, 1959. – 163, [1] s. – Sərlövhə paralel olaraq Azərbaycan və rus dillərindədir.

1961

10. **“Mənim qonşum Romeo” operettasından parçalar**: fortepiano ilə oxumaq üçün / Rauf Hacıyev; red. Ş.Kərimova. – Bakı: Azmusnəşr, 1961. – 22 s. – Mətn paralel olaraq Azərbaycan və rus dillərindədir.

Kitabın içindəkilər: *“Mənim qonşum Romeo” operettasından parçalar*: Alikin ariozosu (II pərdədən) / sözləri L.Rustaykis və D.Kisinindir; tərc edəni: Yusif Həsənbəyov; Nonnanın ariozosu (I pərdədən); Nonna və Alikin dueti (II pərdədən).

11. **Sevgilim** / Rauf Hacıyev; söz. Ənvər Əlibəyli // Lirik mahnılar. – Bakı, 1961. – S.94.

1964

12. **Bakı haqqında mahnı** / Rauf Hacıyev; söz. Süleyman Rüstəm // Dostluq: Forteplano ilə oxumaq və xor üçün mahnılar. – Bakı, 1964. – S.17-22.

1967

13. **Doğma partiya** / Rauf Hacıyev; söz. Nəbi Xəzri // Azərbaycan bəstəkarlarının seçilmiş əsərləri. – Bakı, 1967. – S.11-15.

14. **Saçlarına gül düzüm** / Rauf Hacıyev; söz. Yusif Həsənbəy. – Mahnılar. – Bakı, 1967. – S.1

1969

15. **Azərbaycanım** / Rauf Hacıyev; söz. Ə.Əlibəyli // Mahnılar: Birləşmiş xorun repertuarı. – Bakı, 1969. – S. 9-11.

16. **Birinci simfoniya** / Rauf Hacıyev // Orkestrin çətinlikləri: fleyta üçün. – Bakı, 1969. – S.22-24.

17. **Konsert**: skripka ilə orkestr üçün / Rauf Hacıyev // Orkestrin çətinlikləri: fleyta üçün. – Bakı, 1969. – S.22.

1971

18. **Sevgilim** / Rauf Hacıyev; söz. Ə.Əlibəyli // Azərbaycan mahnıları: Azərbaycan bəstəkarlarının vokal əsərləri. – Kiyev, 1971. – S. 48-53.

1979

19. **Sevgilim** / Rauf Hacıyev // Etüdlər və pyeslər: Balaban ilə fortepiano üçün köçürəni: Yenok Koçarov. – Bakı, 1979. – S.68-73.

1980

20. **Azərbaycanım** / Rauf Hacıyev; söz. Ənvər Əlibəyli // Azərbaycan bəstəkarlarının mahnıları: fortepiano ilə oxumaq və xor üçün. – Bakı, 1980. – S.15-18.

1981

21. **“Romeo mənim qonşumdur” musiqili komediyasından Ariozo** / Rauf Hacıyev // Sovet kino musiqisi: kino-

filmlərdən parçalar / fortepiano üçün asanlaşdırılmış köçürmələr Z.Stelnikindir. – Bakı, 1981. – S.23-25.

22. “Romeo mənim qonşumdur” musiqili kinofilmdən duet / Rauf Hacıyev // Sovet kino musiqisi: kinofilmlərdən parçalar / fortepiano üçün asanlaşdırılmış köçürmələr Z.Stelnik. – Bakı, 1981. – S.25-28.

1986

23. Günəşli ölkəm mənim / Rauf Hacıyev; söz. T.Mütəllibov // Pioner mahnıları. – Bakı, 1986. – S.40-41.

1987

24. Mən kommunistəm: oratoriya-plakat bariton, xor, qiraət və böyük simfonik orkestr üçün: I-V hissə / Rauf Hacıyev; söz. S.Rüstəm. – Bakı, 1987. – 56 s.

Kitabın içindəkilər: Adım kommunistdir; Mən kommunistəm; Ömür kitabından bir yarpaq; Sənə bağlıyam; Azərbaycana gəlsin. Mətn Azərbaycan və rus dillərindədir.

2002

25. Azərbaycanım: / Rauf Hacıyev; söz. Ənvər Əlibəyli // Uşaq mahnıları: Rafiqin mahnı kitabı. – Bakı, 2002. – S. 24.

26. Azərbaycanım / Rauf Hacıyev; söz. Ənvər Əlibəyli // Uşaq mahnıları: Rafiqin mahnı kitabı. – Bakı, 2002. – Nəşr 4. – S.57.

2005

27. Samur / Rauf Hacıyev; söz. Məmməd Rahim // Uşaq mahnıları: (bağça uşaqları üçün). – Bakı, 2005. – C.1. – S.160-161.

2008

28. Yarış / Rauf Hacıyev; iki fortepiano üçün işləyəni E.Topçubaşova //Azərbaycan bəstəkarlarının 2 fortepiano üçün

əsərləri: Müntəxəbat: Forteplano kursu üzrə dərs vəsaiti. – Bakı, 2008. – S.31-34.

29. Xalq musiqisi mövzusunda iki pyes / Rauf Hacıyev // Alanqu Qalabəyova. Azərbaycan musiqi ədəbiyyatı müntəxəbatı: (musiqi və incəsənət məktəbləri üçün dərs vəsaiti). – Bakı, 2008. – H.2. – S.116-118.

2010

30. Skripka və orkestr üçün konsert: [Not] / Rauf Hacıyev // Azərbaycan bəstəkarlarının simfonik əsərlərindən orkestr çətinlikləri (qaboy üçün). – Bakı, 2010. – S.36-38.

2011

31. Saçlarına gül düzüm: partitura / Rauf Hacıyev; işləyəni R.Əliyev. – Bakı, 2011. – 8 s.

2014

32. Gəncliyimiz: [Not] / Rauf Hacıyev // Lalə Dadaşova. İki və üçsəsli musiqi imlaları: Azərbaycan bəstəkarlarının əsərləri, Azərbaycan xalq musiqisi və dünya musiqi ədəbiyyatından nümunələr əsasında dərs vəsaiti. – Bakı, 2014. – S. 22.

2015

33. Cəld rəqs / Rauf Hacıyev // Azərbaycan və xarici ölkə bəstəkarlarının əsərləri: incəsənət və uşaq musiqi məktəbləri, musiqi kollecləri və ali məktəblərin nağara sinfi üçün dərs vəsaiti. – Bakı, 2015. – S. 84-87.

2016

34. Sevgilim / Rauf Hacıyev; söz. Ənvər Əlibəyli / Ənvər Əlibəyli // Nəğmələr. – Bakı, 2016. – S.25.

2019

35. Azərbaycanım / Rauf Hacıyev; söz. Ənvər Əlibəyli // Azərbaycan 100 mahnıda. – Bakı, 2019. – S. 86-89.

36. Bakı haqqında mahnı / Rauf Hacıyev; söz. Ənvər Əlibəyli // Azərbaycan 100 mahnıda. – Bakı, 2019. – S. 90-95.

2021

37. Konsert: skripka ilə simfonik orkestr üçün: dərs vəsaiti: (ali və orta ixtisas musiqi məktəblərinin müəllim və tələbələri üçün) / Rauf Hacıyev; tar ilə fortepiano üçün köçürəni və işləyəni Məhərrəm Hüseyn oğlu Məmmədov; elmi red. L.A.-G.Zeynallı; red. M.B.Quliyev; Azərb.Resp.Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Konservatoriyası. – Bakı, 2021. – 78 s.: not. Müəllif tit. Vərəqinin arxasında tərtib edən kimi verilmişdir.

Konsertin musiqisində milli folklorla müasir texnikanın sintezi özünü aydın büruzə verir. Rauf Hacıyevin özünəməxsus musiqi dili, xüsusən də melodizmi konsertin mövzularında öz parlaq əksini tapır. Milli ruhda yazılmış konsertin tar üçün işləməsi tam yerinə düşür. Sanki bu konsert əvvəldən məhz tar üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Səsyazıları və CD-lər

38. Efiopiya eskizləri: simli kvartet; Adajio və skerso; Əlcəzair təranələri / Rauf Hacıyev, Ə.Abbasov, A.Dadasov; ifa ed.: A.Əliyev, B.Mehdiyev, Ç.Məmmədov, R.Abdullayev, A.Əliyeva: Qramval № 9797; Qramval №16413; Qramval №17568. – CD ROM. – Bakı: [s.n.], [2011]. – [M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası]. – 1 elektron. opt.disk (CD ROM).

İçindəkilər: Efiopiya eskizləri: simli kvartet / Adajio və skerso / Elegiya / M.İsrafilzadə; ifa ed. violonçel R.Abdullayev; fortepiano A.Mehdiyeva. Əlcəzair təranələri.

39. Konsert: skripka və orkestr üçün: Ləzginka; Simfoniya №1; Gənclik / Rauf Hacıyev; ifa ed. S.Qəniyev (skripka); SSRİ MT və UR Böyük Simfonik orkestri; dirijor: Q.Cerkasov, R.Abdullayev: Qramval № 17261; Qramval № 3138; Qramval № 17621. – Bakı: [s.n.], [2011]. – 1 elektron. opt. disk CD ROM: 12 sm. 4 əsər bir diskdə verilmişdir.

40. Sevgilim: [Səsyazma]: Şair Ənvər Əlibəylinin sözlərinə bəstələnmiş mahnılar / Söz. Ənvər Əlibəyli; mus. Rauf Hacıyev, Tofiq Quliyev; ifa edir S.Piriyev; aranjiman S.Məmmədov; saz A.Abbasov; [Ş.Əlibəyli; dizayn F.Əliyev]. – Moskva: Grafiteks design, [2017?]. – 1 elektron. opt. disk (CD ROM).

Əlyazma notları

40^a.Mən kommunistəm: oratoriya-plakat, bariton, xor, qiraət və böyük simfonik orkestrlər üçün / Rauf Hacıyev; söz.: S.Rüstəm.- Bakı, [198?].

H.1.-5.- 8,11,22,17 s. : notlar; 38 sm.- Mətn Azərbaycan və rus dillərindədir.- Əlyazmanın surəti.- 1 nüsxə (cilddə).

41. Poema: partitura: böyük simfonik orkestr üçün / Rauf Hacıyev. – Bakı, 1993. – 47 s.: not.

42. Simfonik poema: partitura: kamera orkestri üçün / Rauf Hacıyev. – Bakı, 1993. – 46 s.: not.

43. Poema: partitura: kamera orkestri üçün / Rauf Hacıyev. – Bakı, 1994. – 37 s.: not.

44. Simfoniya Faciə: partitura: böyük simfonik orkestr üçün / Rauf Hacıyev. – Bakı, 1994. – 70 s.: not.

45. Dramatik poema: partitura: orkestr üçün / Rauf Hacıyev. – Bakı, 1995. – 36 s.: not.

**Rauf Hacıyevin dövrü mətbuatda və
məcəmuələrdə
dərc edilən məqalələri**

1957

46. Onu hamı sevir: [Bülbülün anadan olmasının 60 illiyi münasibətilə] / Rauf Hacıyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1957. – 28 dekabr. – S.4.

1958

47. Gənclik marşı: [bəstəkarın Emil Mehdiyevin sözlərinə yazılmış “Gənclik marşı”nın ÜİLKG-nin 40 illiyi münasibətilə keçirilən müsabiqədə birinci mükafata layiq görülməsi haqqında] / Rauf Hacıyev // Azərbaycan gəncləri. – 1958. – 29 oktyabr. – S.4.

48. Kompozitorun evində / Rauf Hacıyev; müsahibəni apardı G.Poqosov // Bakı. – 1958. – 26 fevral. – S.4.

1959

49. Gənclik eşqilə...: [bəstəkarın yeni il planları haqqında] / Rauf Hacıyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1959. – 3 yanvar. – S.2.

1964

50. Vətənə məhəbbət: [bəstəkarın Moskva Operetta Teatrında “Mənim məhəbbətim Kuba” tamaşasının böyük müvəffəqiyyətlə keçməsi haqqında] / Rauf Hacıyev // Bakı. – 1964. – 25 yanvar. – S.3.

1965

51. Azərbaycan musiqisinin bayramı: [Üzeyir Hacıbəyovun və Müslüm Maqomayevin anadan olmasının 80 illiyi

münasibətilə] / Rauf Hacıyev // Kommunist. – 1965. – 19 dekabr. – S.1.

52. Çiçəklənən mədəniyyətimizə görə çox sağ olun!: [Azərbaycanda Moldaviya mədəniyyəti həftəsi haqqında] / Rauf Hacıyev // Bakı. – 1965. – 20 sentyabr. – S.3.

53. Kitabxana işini günün tələbləri səviyyəsinə qaldıraq / Rauf Hacıyev // Kitablər aləmində. – 1965. – №2. – S.1-2.

1966

54. Həyata çağırən nikbinlik: [bəstəkar Qara Qarayevin III simfoniyasının Lenin mükafatına təqdim edilməsi münasibəti ilə] / Rauf Hacıyev // Azərbaycan gəncləri. – 1966. – 13 mart. – S.3.

1967

55. Çiçəklənən mədəniyyətimiz / Rauf Hacıyev // Mədəni-maarif işi. – 1967. – №2. – S.13-17.

56. Qabaqcıl ideyalar carçısı: [Rəsul Rzanın “Mən torpağam” əsəri haqqında] / Rauf Hacıyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1967. – 19 avqust. – S.6.

1968

57. Dahinin arzuları bu günün həqiqətidir: [Respublika mədəni-maarif müəssisələrinin V.İ.Leninin anadan olmasının 100 illiyinə hazırlığı haqqında] / Rauf Hacıyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1968. – 14 dekabr. – S.3.

58. Mədəniyyətimizin bayramı: [Molla Pənah Vaqifin anadan olmasının 250 illiyi haqqında] / Rauf Hacıyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1968. – 23 noyabr. – S.4.

1976

59. Musiqi bayramı: [Bakıda açılan “Sovet Zaqafqaziya təranələri” III incəsənət festivalı haqqında] / Rauf Hacıyev // Azərbaycan gəncləri. – 1976. – 5 oktyabr. – S.4.

1977

60. Gözəl dövrdə yaşayırıq: [SSRİ Konstitusiyası layihəsinin ümumxalq müzakirəsi] / Rauf Hacıyev // Bakı. – 1977. – 16 iyul. – S.2.

1978

61. Böyük istedad: [Qara Qarayevin anadan olmasının 60 illiyi münasibətilə] / Rauf Hacıyev // Kommunist. – 1978. – 4 fevral. – S.5.

62. Əlcəzairə yeni səfər: [Əlcəzair hökumətinin dəvəti ilə bəstəkarın ölkəyə növbəti yaradıcılıq ezamiyyəti ilə bağlı müsahibəsi] / Rauf Hacıyev; müsahibəni apardı: Emiliya Mirzəyeva // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1978. – 5 avqust. – S.5.

1979

63. İllərin fərəhli diqtəsi ilə...: [V.İ.Leninin anadan olmasının 110-cu ildönümü və Azərbaycanda Sovet hakimiyyəti qurulmasının və Azərbaycan Kommunist Partiyası yaradılmasının 60-cı ildönümü münasibətilə Azərbaycan bəstəkarlarının gördüyü işlər haqqında] / Rauf Hacıyev // Bakı. – 1979. – 1 dekabr. – S.3.

64. Sənətin qüdrəti: [Fikrət Əmirovun “Min bir gecə” baletinin M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında tamaşaya qoyulması haqqında] / Rauf Hacıyev // Kommunist. – 1979. – 3 iyul. – S.4.

65. Sülh işinə qəsdə dayandırılmalı!: [Sülhü müdafiə haqqında] / Rauf Hacıyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1979. – 21 dekabr. – S.7.

1980

66. Azərbaycan baleti zirvələri fəth edir: [Fikrət Əmirovun “Min bir gecə” baletinin yaradıcılarının SSRİ Dövlət mükafatına layiq görülməsi haqqında] / Rauf Hacıyev // Bakı. – 1980. – 7 noyabr. – S.3.

67. Balet. Bir bəstəkar fikri: [Fikrət Əmirovun “Min bir gecə” baleti haqqında] / Rauf Hacıyev, N.Nəzirova, M.İbrahimbəyov // Qobustan. – 1980. – № 1-2(45-46). – S.42-45.

68. Dostluğun təntənəsi: [Bakıda keçirilən “Sovet Zaqafqaziyasının təranələri” VI incəsənət festivalı haqqında müəlliflə söhbət] / Rauf Hacıyev; söhbəti apardı Q.Namazəliyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1980. – 10 oktyabr. – S.2.

69. Sarsılmaz dostluq festivalı: [Bakıda “Sovet Zaqafqaziyasının melodiyları” VI incəsənət festivalının başlaması haqqında] / Rauf Hacıyev // Bakı. – 1980. – 4 oktyabr. – S.3.

70. Yaradıcılıq təşkilatlarının rəhbərləri deyirlər: (Azərbaycanda Sovet hakimiyyətinin qurulmasının 60 illik yubileyi münasibətilə) / Rauf Hacıyev // Qobustan. – 1980. – №1-2. – S.25-27.

1981

71. Musiqi dostluq rəmzidir: [Özbəkistanda keçirilən Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənəti günləri münasibətilə bəstəkarla söhbət] / Rauf Hacıyev; söhbəti apardı Q.Namazəliyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1981. – 13 iyun. – S.2.

72. Sənət töhfəsi: [Sov.İKP XXVI qurultayının Azərbaycan bəstəkarları qarşısında qoyduğu vəzifələr haqqında] / Rauf Hacıyev // Kommunist. – 1981. – 5 may. – S.3.

1982

73. Etibarlı əllərdədir bayrağımız: [L.İ.Brejnevın Bakıya gəlməsi, respublikamıza Lenin ordeninin təqdim edilməsi ilə əlaqədar] / Rauf Hacıyev // Bakı. – 1982. – 24 sentyabr. – S.3.

74. İlhamlı nəğməkar: [bəstəkar Fikrət Əmirovun anadan olmasının 60 illiyi] / Rauf Hacıyev // Kommunist. – 1982. – 23 noyabr. – S.3.

75. Yüksək sənətkarlıq məktəbi: Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri- 60 / Rauf Hacıyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1982. – 16 iyul. – S.5.

1983

76. Musiqi bayramı: iyulun 29-da Şuşada Bülbülün ev-muzeyi açılmışdır: (çıxışlar) / Rauf Hacıyev, T.Əliyev, E.Əliyev, B.Bayramov, Anar, A.Məmmədova; qələmə aldı V.Səfixanov // Şuşa. – 1983. – 4 avqust. – S.1-2.

1984

77. Bəstəkarın müəllif konserti: [Şəfiqə Axundovanın 60 illiyi ilə əlaqədar aktyor evində keçirilən müəllif konserti haqqında məlumat] / Rauf Hacıyev // Kommunist. – 1984. – 16 mart. – S.4.

78. Bir ömrün akkordları...: [Üzeyir Hacıbəyovun 100 illiyi münasibətilə] / Rauf Hacıyev // Kommunist. – 1984. – 13 may. – S.4.

79. Ölüm sevinməsin qoy...: [Niyazinin vəfatı münasibətilə] / Rauf Hacıyev // Kommunist. – 1984. – 4 avqust. – S.2.

80. Uşaqlarımızın gözəlliyi üçün: [Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsinin “Azərbaycan SSR-də uşaqların bədii təhsilini və tərbiyəsini daha da yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında” qərarı ilə əlaqədar olaraq müsahibə] / Rauf Hacıyev, Yusif Hüseynov, Aslan Aslanov; müsahibəni apardı M.Həsənzadə // Kommunist. – 1984. – 13 yanvar. – S.4; 16 mart. – S.4.

1985

81. Yeni əsərlərlə: Azərbaycan bəstəkarlarının VI qurultayı qarşısında / Rauf Hacıyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1985. – 18 yanvar. – S.1-2.

2009

82. Müəllim və dost: [bəstəkar Qara Qarayev haqqında] / Rauf Hacıyev // Qara Qarayev – tələbələrinin xatirəsində: [esse, oçerk, portret cizgiləri və foto sənədlər toplusu]: [kitab-fotoalbum]. – Bakı, 2009. – S.31-34.

II Hissə. Rauf Hacıyevin həyat və yaradıcılığı haqqında

Kitablar və kitablarda nəşr edilən materiallar

1955

83. Mahnılar / tərt. ed: R.Şıxəmirova; red. Ə.Cəmil; bədii red.: M.Qasimov. – Bakı: Azərbaycan Uşaq və Gənclər Ədəbiyyatı Nəşriyyatı, 1955. – 79 s.

Kitabda Rauf Hacıyevin Tofiq Mütəllibovun sözlərinə bəstələdiyi “İşıqlıdır yolunuz” mahnısı verilmişdir [S.40]

1964

84. Dostluq və sülh: mahnılar: (I-VI siniflər üçün) / Tərt. ed. T.Babayev; red.: Z.İsmayılova, G.Sadıqova; bədii red. V.Sarıcalinskaya. – Bakı: Azərbaycan Dövlət Tədris Pedaqoji Ədəbiyyatı Nəşriyyatı, 1964. – 120 s.

Kitabda Rauf Hacıyevin Emil Azərin (Mehdiyev) bəstələdiyi “Gənclik marşı” verilmişdir [S.98].

1967

85. Abasova, E. Rauf Hacıyev / Elmira Abasova; red. Fətəli Sahib; bədii red. A.Kozlov. – Bakı: Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı, 1967. – 36 s.

Kitabçada görkəmli bəstəkar Rauf Hacıyevin həyat və yaradıcılığının qısa xülasəsi öz əksini tapmışdır.

1978

86. Əmirov, F. Musiqi səhifələri / Fikrət Əmirov; red. Ayaz Vəfalı. – Bakı: Işıq, 1978. – 144 s.

Kitabda bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında da danışılmışdır [S.31, 40,138].

1979

87. Əliyev, Heydər. Bəstəkarın yüksək vəzifəsi və amalı: Respublika bəstəkarları ilə Azərbaycan KP MK-da keçirilmiş görüşdə çıxış 1 oktyabr 1979-cu il. – Bakı: Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı, 1979. – 33 s.

Kitabda Heydər Əliyev çıxışı zamanı Rauf Hacıyevin mahnılarını misal çəkmişdir [S.20].

1983

88. Əmirov, F. Musiqi aləmində / Fikrət Əmirov; nəşriyyat red. Zəminə Cavanşir; bədii red. N.Rəhimov. – Bakı: Gənclik, 1983. – 271 s.

Kitabda “Bayram günlərində” bölməsində Rauf Hacıyevdən bəhs olunmuşdur [S.88]; “Musiqimizin qanadı” bölməsində Rauf Hacıyev haqqında danışılmışdır [S.136].

1988

89. Azərbaycan: Poeziya almanaxı / Tərt.ed. Yusif Həsənbəy; red. İslam Türkay; bədii red. K.Bəşirova. – Bakı: Yazıçı, 1988. – 311 s.

Kitabda Rauf Hacıyevin Ənvər Əlibəylinin sözlərinə bəstələdiyi “Azərbaycan” mahnısı [S.19]; Rəsul Rzanın sözlərinə bəstələdiyi “Bəlkə yarım gələr oldu” mahnısı [S.109]; Emil Mehdiyevin sözlərinə bəstələdiyi “Gənclik marşı” mahnısı [S.145]; Yusif Həsənbəyın sözlərinə bəstələdiyi “Saçlarına gül düzüm” mahnısı [S.225] verilmişdir.

1993

90. Zöhrabov, R. Rauf Hacıyev: (Monoqrafiya) / Rauf Zöhrabov; nəşriyyat red. Qəşəm İsabəyli. – Bakı: Şur, 1993. – 24 s.

Kitabçada görkəmli bəstəkar Rauf Hacıyevin həyat və yaradıcılığının qısa xülasəsi öz əksini tapmışdır.

2001

91. Babayev, R. Min bir mahnı: Rafiqin mahnı kitabı / Rafiq Babayev; red.: İbrahim Nəbiyev, Fəxrəddin Məmmədov; nəşir: Rafiq Babayev. – Bakı: El-ALİance nəşriyyatı, 2001. – 512 s.

Kitabda Ənvər Əlibəylinin sözlərinə Rauf Hacıyevin musiqi bəstələdiyi “Azərbaycanım” mahnısı [S.16]; Rəsul Rzanın sözlərinə Rauf Hacıyevin bəstələdiyi “Bəlkə yarım gələr oldu” mahnısı [S.61]; “Əhməd Haradadır” kino filmindən Ənvər Əlibəylinin sözlərinə Rauf Hacıyevin bəstələdiyi “Məhsul mahnısı” [S.233]; Yusif Həsənbəyın sözlərinə Rauf Hacıyevin bəstələdiyi “Saçlarına gül düzüm” [S.270]; Məmməd Rahimin sözlərinə Rauf Hacıyevin bəstələdiyi “Samar” mahnısı [S.412] verilmişdir.

2002

92. Azərbaycan musiqi mədəniyyəti simalarında: [izomaterial] [təqvim 2002-2003] / Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyi; layihənin müəll. A.Bayramova; red. Z.Əsədova; dizayn Novruz. – Bakı: [n.y.], 2002. – [111] s.: portr.

Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin kolleksiyasına daxil olan fotoşəkillərdə Rauf Hacıyevin də fotoları vardır. – [S. 74.]

93. Uşaq mahnıları: Rafiqin mahnı kitabı / Mahnıları topladı: Afər Fəttahova, Nailə Bağirova; korrek. İlkin Rəhmətov. – Bakı: Araz nəşriyyatı, 2002. – 279 s.

Kitabda Rauf Hacıyevin Ənvər Əlibəylinin sözlərinə bəstələnmiş “Azərbaycanım” [S.24]; Məmməd Rahimin sözlərinə bəstələnmiş “Samar” [S.201] mahnıları verilmişdir.

2003

94. Kazımzadə, A. Azərbaycan kinosu: I cild: 1898-2002: Bədii və cizgi filmlərinin izahlı kataloqu / Aydın Kazımzadə; elmi red. İlham Rəhimli; məsul red. Cəmil Fərəcov; red.: Əhmədağa Muğanlı, Vəfa Saleh; rəy.: Ramiz Heydər, İlham Qazızadə; Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi. – Bakı: Nağıl Evi, 2003. – 239 s.

Kitabın içindəkindən: Qara daşlar: kinopovest. 1956-cı il. Bakı kinostudiyası. 9 h., 2465 m, 90. 29 dəq. (filmin rej. Ağarza Quliyev, ssen.müə. Mehdi Hüseyn, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.41]; “Kazbek” qutusu: satirik komediya. 1958-ci il. Bakı kinostudiyası. 2 h., 500 m, 18, 27 dəq. (filmin rej. Rəşid Atamalıbəyov, ssen.müə. Məhərrəm Əlizadə, bəstəkarı Rauf Hacıyev) [S.43]; Kölgələr sürünür: macəra filmi. 1958-ci il. Bakı kinostudiyası. 8 h., 2236,8 m, 81,75 dəq. (filmi rej.: İsmayıl Əfəndiyev, Şüa Şeyxov, ssen.müə. Qılman Musayev, bəstəkarı Rauf Hacıyev) [S.44]; Bir qalanın sirri: film-nağıl. 1959-cu il. “Azərbaycanfilm”. 8 h., 2260 m., 82,6 dəq. (filmin rej. və qur. çəkiliş. rəs. Əlisəttar Atakişiyev, ssen.müə. Məmmədhüseyn Təhmasib, bəstəkarı Rauf Hacıyev) [S.46]; Əmək və qızıl gül: musiqili film. 1962-ci il. “Azərbaycanfilm”. 9 h., 2482 m, 90, 72 dəq. (filmin rej. Tofiq Tağızadə, ssen.müə. İdris Bazorkin, bəstəkarı Rauf Hacıyev) [S.52]; Əhməd haradadır?: musiqili kinokomediya. 1963-cü il. “Azərbaycanfilm”. 9 h., 2527 m, 92, 36 dəq., rəng. (filmin rej. Adil İsgəndərov, ssen.müə. Sabit Rəhman, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.54]; Romeo mənim qonşumdur: musiqili kinokomediya. 1963-cü il. “Azərbaycanfilm”. 7 h., 1923 m, 70, 9 dəq., rəng. (filmin rej. Şamil Mahmudbəyov. Ssen.müə. V.Yesman, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.54-55]; Qaraca qız: qısametrajlı kinonovella. 1966-cı il. “Azərbaycanfilm”. 8 h., 2205m, 80.59 dəq. (filmin rej. Şamil Mahmudbəyov; ssen.müə. İosif Prut, Şamil Mahmudbəyov, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.60-61]; Torpaq. Dəniz. Od. Səma:

kinopovest. 1967-ci il. “Azərbaycanfilm”. 7 h., 1959 m, 71.60 dəq., rəng.g/e. (filmin rej. Şamil Mahmudbəyov, ssen. müə. Anar, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.63-64].

2007

95. Rafiqin mahnı kitabı: Min bir mahnı / Naşir. Rafiq Xan-Sayadoğlu; red.: İbrahim Nəbiyev; Fəxrəddin Məmmədov. – Bakı: Min bir mahnı nəşriyyatı, 2007. – 352 s.

Kitabda Rauf Hacıyevin Ənvər Əlibəylinin sözlərinə bəstələdiyi “Azərbaycanım” [S.57]; Rəsul Rzanın sözlərinə bəstələdiyi “Bəlkə yarım gələr oldu” [S.82]; “Əhməd haradadır” kino filmindən Ənvər Əlibəylinin sözlərinə bəstələnmiş “Məhsul mahnısı” [S.341]; Yusif Həsənbəylinin sözlərinə bəstələnmiş “Saçlarına gül düzüm” [S.418] mahnıları verilmişdir.

2009

96. Anar. Odlar yurdu Azərbaycan / Anar. – Bakı: Şərq-Qərb, 2009. – 96 s.

Kitabda bəstəkar Rauf Hacıyevdən də bəhs olunmuşdur [S.34].

2010

97. Mirzəyeva, N. Rəşid Şəfəq: həyat və yaradıcılığı / Nailə Mirzəyeva; elmi red. Əjdər Ağayev; red. Arif Məlikov. – Bakı: MBM nəşriyyatı, 2010. – 120 s.

Kitabda Rauf Hacıyevdən də bəhs olunmuşdur [S.5].

98. Proqram: uşaq musiqi və incəsənət məktəblərinin xanəndəlik (muğam) sinfi üçün; / tərt. ed.: Zəbulla Quliyev; elmi red. Rasim Nəbioğlu; red. Leyla Rzayeva // Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Mədəniyyət-şünaslıq üzrə elmi-metodiki mərkəz. – Bakı, 2010. – 26 s.

Kitabda “I sinif üçün illik tələbat” bölməsində bəstəkar Rauf Hacıyevin “Azərbaycan” mahnısı verilmişdir [S.7].

99. Rafiqin mahnı kitabı: Min bir mahnı / Naşir. Rafiq Xan-Sayadoğlu; red.: İbrahim Nəbiyev; Fəxrəddin Məmmədov. – Bakı: Min bir mahnı nəşriyyatı, 2010. – 352 s.

Kitabda Rauf Hacıyevin Ənvər Əlibəylinin sözlərinə bəstələdiyi “Azərbaycanım” [S.35]; Rəsul Rzanın sözlərinə bəstələdiyi “Bəlkə yarım gələr oldu” [S.50]; İsmayıl Dadaşovun sözlərinə bəstələnmiş “Ceyran” [S.69]; “Əhməd haradadır” kino filmindən Ənvər Əlibəylinin sözlərinə bəstələnmiş “Məhsul mahnısı” [S.195]; Yusif Həsənbəylinin sözlərinə bəstələnmiş “Saçlarına gül düzüm” [S.239]; Ənvər Əlibəylinin sözlərinə bəstələnmiş “Sevgilim” [S.245] mahnıları verilmişdir.

100.Raufqızı, A. (Abasova). Azərbaycan bəstəkarlarının birhissəli simfonik əsərlərinin janr və üslub xüsusiyyətləri: Monoqrafiya / Aytən Raufqızı (Abasova); elmi red. Gülnaz Abdullazadə; rəy. Azər Rzayev, Təriyel Məmmədov, Səltənət Tağıyeva. – Bakı: Elm və təhsil, 2010. – 222 c.

Kitabın “Birhissəli simfonik əsərlərin janr müxtəlifliyi – simfonik poema, uvertura və lövhə” bölməsində Rauf Hacıyevin “M.Maqomayevin melodiyası üzrə poema-ekspromt”, kamera orkestri üçün “D.Şostakoviçin xatirəsinə poema” əsərlərindən; “Həzi Aslanov” simfonik poemasından [S.30-32]; Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında birhissəli simfonik əsərlərə müraciət” bölməsində Rauf Hacıyevin poema janrında yazdığı əsərlər haqqında [S.60-68] danışılmışdır.

2011

101.Süleymanova, R. Azərbaycan bəstəkarlarının teatr musiqisi: (1970-2000-ci illər): dərs vəsaiti / Ruqiyyə Süleymanova; Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı: Qafqaz LTD, 2011. – 147 s.

Kitabın “Dünya teatr tarixində musiqinin rolu və bədii funksiyaları” bölməsində bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında danışılmışdır [S.30].

2014

102.Mahmudova, C. İmruz Əfəndiyeva / Ceyran Mahmudova; Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi. – Bakı: Şərq-Qərb nəşriyyat evi, 2014. – 32 s.

Kitabda Rauf Hacıyevdən də bəhs olunmuşdur [S.14].

2018

103.Rzayeva, M. Tofiq Quliyevin yaradıcılığında melodik xüsusiyyətlər: (arxiv materialları əsasında): Dərs vəsaiti / Mehparə Rzayeva; elmi red. İmruz Əfəndiyeva; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2018. – 200 s.

Kitabın “Tofiq Quliyevin səhnə əsərlərinə yazılmış musiqi bölməsin”də Rauf Hacıyevdən də bəhs olunmuşdur [S.99].

2019

104. Azərbaycan musiqi tarixi / Layihənin rəhbəri və elmi redaktoru. Zemfira Səfərova; rəyç.: Teymur Bünyadov, Təriyel Məmmədov. – Bakı: Elm, 2019. – C.4. – 822 c.

Kitabın “1960-80-ci illərdə Azərbaycanda kantata və oratoriya janrlarının yeni inkişaf təmayülləri” bölməsində Rauf Hacıyevin Hüseyn Abbaszadənin sözlərinə yazdığı “Həmişə birgə” oratoriyası, “And içirik”, “Kommunist haqqında poema”, “Kolxoz tarlalarında”, “Azərbaycan tərəvəti”, “Səməd Vurğun” kantataları haqqında [S.57-61]; “XX əsrin 1960-90-cı illərində musiqili səhnə əsərlərinin ümumi səciyyəsi (opera, balet, operetta)” bölməsində Rauf Hacıyevin “Azərbaycan süitəsi” əsəri haqqında; “Romeo mənim qonşumdur”, “Kuba-mənim məhəbbətim” musiqili komediyaları haqqında [S.502; 510]; “Azərbaycan mahnı janrının ümumi səciyyəsi (1960 və sonrakı illər)” bölməsində Rauf Hacıyevin Ənvər Əlibəylinin sözlərinə yazdığı “Azərbaycanım” mahnısı haqqında [S.725] bəhs olunmuşdur.

2020

105. KazıMZadə, A. Azərbaycan kino salnaməsi: iki cildə: [Azərbaycan kinosu – 120] / Aydın KazıMZadə; elmi red. C.Quliyev; red.: L.Vəzirzadə, Ş.Əmirli, N.Hacıyeva; burax. məs. R.Salmanov; Azərb.Resp.Mədəniyyət Nazirliyi, Azərb. Dövlət Film Fondu: C.1: 1898-2018. Bədii, televiziya bədii, animasiya filmləri və “Mozalan” satirik kinojurnalının bədii süjetləri. – Bakı: Şərq-Qərb, 2020. – 767, [1] s.

Kitabın içindəkindən: Qara daşlar: kinopovest. 1956-cı il. Bakı kinostudiyası. 9 h., 2465 m, 90,29 dəq. (filmin qur.rej. Ağarza Qliyev, ssen.müə. Mehdi Hüseyn, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.86-88]; Kölgələr sürünür: macəra filmi. 1958-ci il. Bakı kinostudiyası. 8 h., 2236,8 m, 81,75 dəq. (filmin qur. rej. İsmayıl Əfəndiyev, Şüa Şeyxov, ssen.müə. Qılman Musayev, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.95]; Bir qalanın sirri: film-nağıl. 1959-cu il. “Azərbaycanfilm”. 8 h., 2260 m, 82,6 dəq. (filmin qur. Rej. çəkiliş, rəs. Əlisəttar Atakişiyev, ssen. müə. Məmməd-hüseyn Təhmasib, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.100-101]; Əmək və qızılgül: musiqili film. 1962-ci il. Azərbaycanfilm. 9 h., 2482 m, 90, 72 dəq. (filmin qur. rej. Tofiq Tağızadə, ssen. müə. İdris Bazorkin, qur. oper. Rasim Ocaqov, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.112-113]; Əhməd haradadır?: musiqili kinokomediya. 1963-cü il. Azərbaycanfilm. 9 h., 2527 m, 92, 36 dəq., rəng. (filmin qur. rej. Adil İsgəndərov, ssen. müə. Sabit Rəhman, qur. oper. Yuli Fogelman, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir [S.116-118]; Romeo mənim qonşumdur: musiqili kinokomediya. 1963-cü il. Azərbaycanfilm. 7 h., 1923 m, 70, 29 dəq., rəng. (filmin qur. rej. Şamil Mahmudbəyov, ssen. müəllifi Vyacheslav Yesmat, baş. oper. Teyyub Axundov, qur. rəss. Nadir Zeynalov, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir [S.119-120]; Qaraca qız: kinonovella. 1966-cı il. Azərbaycanfilm. 8 h., 2205 m, 80, 59 dəq.: kinoalmanax 2

novelladan ibarətdir: “Liftçi qız” və “Qaraca qız. (filmin qur. rej. Şamil Mahmudbəyov, ssen. müə. İosif Prut, Şamil Mahmudbəyov, oper. və rej. Arif Nərimanbəyov, qur. rəs. Nadir Zeynalov, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.132-134]; Torpaq. Dəniz. Od. Səma: lirik-fəlsəfi pirtça: film 4 novella – mahnıdan ibarətdir: torpaq, dəniz, od, səma. Novellaların adları rəmzi məna kəsb etdiyi kimi, filmdəki hadisələrin cərəyan etdiyi kiçik kənddə yaşayan və bir-birinin davamı olan, bir-birini əvəz edən 4 nəslin də müxtəlif dövrlərlə əlaqədar talelərinin rəmzi mənası vardır. 1967-ci il. Azərbaycanfilm. 7 h., 1890 m, 71.60 dəq.rəng., g/e. (filmin qur. rej. Şamil Mahmudbəyov, ssen. müə. Anar, qur. oper. Rasim İsmayılov, qur. rəs. Nadir Zeynalov, bəstəkarı Rauf Hacıyevdir) [S.141-142].

**Həyat və yaradıcılığı haqqında dövrü
mətbuatda və məcmuələrdə
dərc edilmiş məqalələr**

1959

106. Azərbaycan incəsənəti və ədəbiyyatının inkişaf etdirilməsində göstərdiyi xidmətlərinə görə və Moskva şəhərində keçirilmiş Azərbaycan incəsənəti və ədəbiyyatı ongünlüyü ilə əlaqədar olaraq Hacıyev Rauf Soltan oğlunun (Azərbaycan Dövlət Estrada Orkestrinin bədii rəhbəri, bəstəkar) Qırmızı Əmək Bayrağı Ordeni ilə təltif edilməsi haqqında SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fərmanı, Bakı şəhəri, 10 iyun // Kommunist. – 1959. – 10 iyun. – S.1.

1960

107. Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasının və Azərbaycan Kommunist Partiyasının 40 illiyi ilə əlaqədar olaraq mədəni quruculuq sahəsində qazanılmış müvəffəqiyyətlərə görə Hacıyev Rauf Soltan oğluna (Azərbaycan Dövlət Estrada Orkestrinin bədii rəhbəri, bəstəkar) Azərbaycan SSR Əməkdar incəsənət xadimi adı verilməsi haqqında: Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fərmanı; Bakı şəhəri, 24 may // Kommunist. – 1960. – 25 may. – S.2.

***

108. Əliyeva, Ə. “Qonşular”: [Rauf Hacıyevin Musiqili Komediya Teatrında tamaşaya qoyulan eyni adlı operettası haqqında] / Ədilə Əliyeva // Kommunist. – 1960. – 1 iyul. – S.3.

1963

109. Azərbaycan operettası Qurultaylar sarayında: [Bəstəkar Rauf Hacıyevin “Romeo mənim qonşumdur” operettası haqqında] // Bakı. – 1963. – 16 noyabr. – S.3.

110. Mənim məhəbbətim – Kuba”: [Azərbaycanın görkəmli bəstəkarı Rauf Hacıyevin eyni adlı operettasının Moskva Operetta Teatrında ilk tamaşası haqqında fikirlər] / Karlos Luqo, L.Sokolova, İ.Şport, Y.Milyutin, T.Şmıqa, L.Ossovski, S.Starostina // Kommunist. – 1963. – 31 dekabr. – S.4.

1964

111. Azərbaycan SSR fəxri adlarının verilməsi haqqında: Azərbaycan SSR-də mədəni quruculuq sahəsində göstərdiyi fəaliyyətinə görə Hacıyev Rauf Soltan oğluna Azərbaycan SSR Xalq artisti adı verilməsi haqqında Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət heyətinin fərmanı // Kommunist. – 1964. – 30 iyun. – S.2.

***

112. Milyutin, Y. Çox şadıq: [Moskva Operetta Teatrında “Mənim məhəbbətim Kuba” operettasının böyük müvəffəqiyyətlə keçməsi haqqında] / Y.Milyutin // Bakı. – 1964. – 25 yanvar. – S.3.

113. Musiqimizin böyük qələbəsi: [“Mənim məhəbbətim Kuba” operettası haqqında] // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1964. – 11 yanvar. – S.2.

114. Ossovski, L. Fərəhli görüşlər: [Moskva Operetta Teatrında “Mənim məhəbbətim Kuba” operettasının böyük müvəffəqiyyətlə keçməsi haqqında] / Lev Ossovski // Bakı. – 1964. – 25 yanvar. – S.3.

115. Rodrigues, K. Ürəklər birləşir: [Moskva Operetta Teatrında “Mənim məhəbbətim Kuba” operettasının böyük müvəffəqiyyətlə keçməsi haqqında] / Karlos Luqo Rodrigues // Bakı. – 1964. – 25 yanvar. – S.3.

116.Smirnova, İ. “Azərbaycan “Kuba”sı Moskvada: [Moskva Operetta Teatrında “Mənim məhəbbətim Kuba” operettasının böyük müvəffəqiyyətlə keçməsi haqqında] / İriada Smirnova // Bakı. – 1964. – 25 yanvar. – S.3.

117.Şərifov, S. Müasir mövzuda şən komediya: [“Romeo mənim qonşumdur” operettasının H.Paronyan adına Yerevan Dövlət Musiqili Teatrında tamaşaya qoyulması haqqında] / S.Şərifov // Sovet Ermənistanı. – 1964. – 25 iyun. – S.4.

118.Titov, G. İnqilab belə baş verir: [Moskva Operetta Teatrında “Mənim məhəbbətim Kuba” operettasının böyük müvəffəqiyyətlə keçməsi haqqında] / German Titov // Bakı. – 1964. – 25 yanvar. – S.3.

119.Tutişkin, A. Teatr vəzifənin öhdəsindən gəlmişdir: [Moskva Operetta Teatrında “Mənim məhəbbətim Kuba” operettasının böyük müvəffəqiyyətlə keçməsi haqqında] / Andrey Tutişkin // Bakı. – 1964. – 25 yanvar. – S.3.

1965

120.Əfəndiyeva, İ. Qəhrəman xalqa həsr edilmiş tamaşa: [Rauf Hacıyevin “Mənim məhəbbətim – Kuba” operettası ilk dəfə Moskva Dövlət Operetta Teatrında] / İmruz Əfəndiyeva // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1965. – 3 iyul. – S. 3.

1966

121.Mənim məhəbbətim Kuba” operettası eston səhnəsində: [Estoniyanın “Vanemuynə” Teatrında eyni adlı operettanın ilk tamaşası haqqında] // Bakı. – 1966. – 16 mart. – S.4.

122.Musiqimizin şöhrəti: [Polşa Xalq Respublikasında Rauf Hacıyevin tamaşaya qoyulmuş “Romeo mənim qonşumdur” operettası haqqında] // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1966. – 15 yanvar. – S.1.

123.Yaradıcılıq əlaqələri möhkəmlənir: [Polşada Qlivitse Teatrında Rauf Hacıyevin “Mənim məhəbbətim Kuba” musiqili

komediyasının tamaşası haqqında] // Bakı. – 1966. – 25 iyun. – S.3.

124.Yaradıcılıq əlaqələri möhkəmlənir: [Rauf Hacıyevin Polşa səfəri haqqında] // Bakı. – 1966. – 25 iyun. – S.3.

1969

125.Muradeli, V. Tamaşaçıların ürək sözləri: [“Qafqazlı qardaş qızı” operettası paytaxt səhnəsində] / Vano Muradeli // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1969. – 16 avqust. – S.7.

126.Nikonov, V. Tamaşaçıların ürək sözləri: [“Qafqazlı qardaşqızı” operettası paytaxt səhnəsində] / V.Nikonov // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1969. – 16 avqust. – S.7.

127.Rəhmanov, F. “Qafqazlı qardaşqızı”: [bəstəkarın eyni adlı operettasının Moskva səhnəsində tamaşaya qoyulması haqqında] / Fazil Rəhmanov // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1969. – 16 avqust. – S.6-7.

128.Yeni operetta: [“Qafqazlı qardaş qızı” adlı komediyası Moskva Operetta Teatrı səhnəsində] // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1969. – 2 avqust. – S.2.

1970

129.Anar. Gəzməyə qürbət ölkə...: [1969-cu ildə Parisdə üç Azərbaycan baletinin – F.Qarayevin “Qobustan kölgələri”, Tofiq Bakıxanovun “Xəzər balladası” və Rauf Hacıyevin “Azərbaycan suitası”nın uğurundan bəhs olunur] / Anar // Qobustan. – 1970. – № 4(8). – S.65-78.

130.Moskvada Azərbaycan operettasının müvəffəqiyyəti: [Rauf Hacıyevin “Qafqazlı qardaş qızı” operettası haqqında] // Azərbaycan gəncləri. – 1970. – 26 dekabr. – S.4.

1971

131.Təbrik edirik: SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fərmanı ilə respublikamızın mədəniyyət idarə və müəssisələrinin

işçiləri, ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinin bir qrupu SSRİ-nin orden və medalları ilə təltif edilmişdir: [Rauf Hacıyev – “Şərəf nişanı” ordeni ilə təltif edilmişdir] // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1971. – 11 sentyabr. – S.1.

1972

132.Həsənov, H. “Gizlətmə təbəssümünü”: [Rauf Hacıyevin “Qafqazlı qardaşqızı” musiqili komediyası haqqında] / Hilal Həsənov // Sovet Ermənistanı. – 1972. – 25 yanvar. – S.4.

133.Orucov, H. “Gizlətmə təbəssümünü”: [Hakon Paronyan adına Yerevan Dövlət Musiqili Komediya Teatrının Rauf Hacıyevin “Qafqazlı qardaşqızı” musiqili komediyasını “Gizlətmə təbəssümünü” adı ilə tamaşaya qoyması haqqında] / Hidayət Orucov // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1972. – 12 fevral. – S.13.

1973

134.Mirzoyeva, E. “Dördüncü fəqərə”: [məşhur fin yazıçısı və dramaturqu Martti Larninin romanı əsasında Azərbaycan SSR xalq artisti Rauf Hacıyevin “Dördüncü fəqərə” operettası haqqında] / Emiliya Mirzoyeva // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1973. – 26 may. – S.16.

1974

135.Həsənzadə, M. Sənət töhfələri: [Azərbaycan incəsənətçilərindən Qəmər Almaszadə, Rauf Hacıyev və b. Türkiyə, Əlcəzair və s. ölkələrdəki işləri haqqında] / Məryəm Həsənzadə // Kommunist. – 1974. – 1 may. – S.3.

136.Mirzoyeva, E. Dostluq hissi ilə: [Rauf Hacıyevin Əlcəzairdə səhnəyə qoyduğu “Üç inqilab” adlı “Əlcəzair” baleti haqqında] / Emiliya Mirzoyeva // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1974. – 6 aprel. – S.10.

1975

137.Mirzoyeva, E. Daim gənc və günəşli sənət: [bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında] / Emiliya Mirzoyeva // Qobustan. – 1975. – №1/25. – S.68-70.

1976

138.Azərbaycan operettası Moskva səhnəsində: [Moskva-da “Ana mən evlənirəm” operettasının ilk tamaşası haqqında] // Kommunist. – 1976. – 4 avqust. – S.3.

139.Paytaxt səhnəsində: [Moskvanın operetta teatrında “Bəbirli dağlara çəkilir” operettasının tamaşası haqqında] // Kommunist. – 1976. – 7 may. – S.3.

1977

140.Əlcəzair səhnəsində baletin ilk tamaşası: [Əlcəzair teatrında Rauf Hacıyevin “Əl-Ləhib” (“Alov”) baletin ilk tamaşası haqqında] // Bakı. – 1977. – 20 may. – S.4.

141.Əliyeva, Ə. “Ana evlənmək istəyirəm”: [Ş.Qurbanov adına Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrında təzəcə tamaşaya qoyulmuş eyni adlı pyesi haqqında] / Ədilə Əliyeva // Bakı. – 1977. – 13 iyun. – S.3.

142.Mirzoyeva, E. Tərəvətli tamaşa: [Moskva Operetta teatrında Rauf Hacıyevin “Ana, mən evlənirəm” operettasının tamaşası haqqında] / Emiliya Mirzoyeva // Kommunist. – 1977. – 30 yanvar. – S.4.

143.Rəhmanzadə, F. Əlcəzairilər hörmətlə xatırlayırlar: [Əlcəzairdə tamaşaya qoyulmuş “Üç inqilab” baleti haqqında] // Fazil Rəhmanzadə // Gözəlliyə açılan pəncərə / F.Rəhmanzadə. – Bakı, 1977. – S.28-30.

144.Sabitoğlu, E. Mahnı və rəqslər çələngi: [Ş.Qurbanov adına Musiqili Komediya Teatrında Rauf Hacıyevin “Ana, mən evlənirəm” operettasının tamaşası haqqında] / Emin Sabitoğlu // Kommunist. – 1977. – 12 iyun. – S.4.

1978

145. Bəstəkar R.S.Hacıyevə SSRİ Xalq artisti fəxri adı verilməsi haqqında SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin fərmanı; Moskva, Kreml, 6 may 1978-ci il // *Kommunist*. – 1978. – 7 may. – S.2; *Ədəbiyyat və incəsənət*. – 1978. – 13 may. – S.1.

***

146. Adıgözəlzadə, Z. Qəlbin alovlu nəğməsi: [“Kommunist haqqında poema” adlı vokal-simfonik kompozisiyası haqqında] / Zöhrab Adıgözəlzadə // *Kommunist*. – 1978. – 4 aprel. – S.3.

147. Mirzəyeva, E. Mətin kommunist obrazı: [“Kommunist haqqında poema” vokal-simfonik kompozisiyasının Respublika Dövlət mükafatına təqdim olunması münasibətilə] / Emiliya Mirzəyeva // *Ədəbiyyat və incəsənət*. – 1978. – 1 aprel. – S.6

148. Mirzəyeva, E. Mətin kommunist obrazı: [Rauf Hacıyevin “Kommunist haqqında poema” vokal-simfonik kompozisiyası haqqında] / Emiliya Mirzəyeva // *Ədəbiyyat və incəsənət*. – 1978. – 1 aprel. – S.6.

149. Rauf Hacıyevin Əlcəzair “triptixi”: [“Alov” baletinin tamaşaya hazırlanması haqqında] // *Kommunist*. – 1978. – 28 iyul. – S.4.

150. Səfərov, C. Moskva operetta teatrının səhnəsində: [“Ana, mən evlənirəm” operettasının Siyavuş Aslan və Ofeliya Aslanın iştirakı ilə Moskva operetta teatrında tamaşası haqqında] / Cabir Səfərov // *Ədəbiyyat və incəsənət*. – 1978. – 29 aprel. – S.8.

1979

151. Əlcəzairin gənc baleti: [Əlcəzairdə SSRİ xalq artisti Rauf Hacıyevin librettosu və musiqisi əsasında tamaşaya qoyulan “Hüriyyə” adlı baletin ilk tamaşası haqqında] // *Bakı*. – 1979. – 12 iyun. – S.4.

152. İlham, R. Alqışa layiq: [“Ana, mən evlənirəm” operettasında aktyor Səyavuş Aslanın məhərətli ifası haqqında] / Rəhimli İlham // *Kommunist*. – 1979. – 21 oktyabr. – S. 4.

1980

153. Balet. Bir bəstəkar fikri: [Fikrət Əmirovun “Min bir gecə” baleti haqqında Rauf Hacıyevin, N.Nəzirovanın, M.İbrahimbəyovun fikirləri işıqlandırılmışdır] // *Qobustan*. – 1980. – № 1-2. – S.42-45.

1981

154. Qoldşteyn, L. Mahnı fəhlələr sırasında: [SSRİ xalq artisti, bəstəkar Rauf Hacıyevin 26 Bakı komissarı adına Neft və Qaz Çıxarılması İdarəsinin kollektivi ilə yaradıcılıq əməkdaşlığı haqqında] / Leonid Qoldşteyn // *Bakı*. – 1981. – 3 iyul. – S.3.

155. Mirzəyeva, E. Operettanın imkanları genişdir: [Rauf Hacıyevin “Yol ayrıcı” operettasının Ş.Qurbanov adına Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrında səhnələşdirilməsi haqqında] / Emiliya Mirzəyeva // *Kommunist*. – 1981. – 20 sentyabr. – S.3.

156. Mirzəyeva, E. Operettanın imkanları genişdir: [“Yol ayrıcı” operettasının Ş.Qurbanov adına Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrında tamaşası haqqında] / Emiliya Mirzəyeva // *Kommunist*. – 1981. – 20 sentyabr. – S.3.

157. Musiqi və dostluq bayramı: [Bakıda keçirilən Zaqaqaziya gənc bəstəkarlarının musiqi festivalında Rauf Hacıyevin çıxışı haqqında] // *Ədəbiyyat və incəsənət*. – 1981. – 5 iyun. – S.3.

158. Sabitoğlu, E. “Yol ayrıcında”: [Ş.Qurbanov adına Musiqili Komediya Teatrında eyni adlı operettanın tamaşaya qoyulması haqqında] / Emin Sabitoğlu // *Kommunist*. – 1981. – 8 iyul. – S.4.

Rauf Hacıyev – 60

1982

159.Bəstəkar Rauf Soltan oğlu Hacıyevin Lenin ordeni ilə təltif edilməsi haqqında SSRİ Ali Soveti Rəyasət heyətinin Fərmanı, Moskva, Kreml 14 may 1982-ci il // Kommunist. – 1982. – 26 may. – S.2.

***

160.Qasımova, N. İstedadlı bəstəkar: [SSRİ xalq artisti Rauf Hacıyevin anadan olmasının 60 illiyi münasibətilə] / Nəzakət Qasımova // Kommunist. – 1982. – 26 may. – S.2.

161.Mirzəyeva, E. İlhamlı nəğməkar: [SSRİ xalq artisti bəstəkar R.Hacıyevin anadan olmasının 60 illiyi münasibətilə] / Emiliya Mirzəyeva // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1982. – 4 iyun. – S.7.

162.Mirzəyeva, E. Operetta janrına sədaqət: [R.Hacıyevin “Yolayrıcı” operettasının tamaşası haqqında] / Emiliya Mirzəyeva // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1982. – 22 yanvar. – S.5.

163.Yüksək mükafat: [“Kommunist haqqında poema” vokal-simfonik əsəri və “Yol ayrıcı” operettasına görə R.Hacıyevin A.V.Aleksandrov adına gümüş medala layiq görülməsi haqqında] // Kommunist. – 1982. – 11 mart. – S.4.

1983

164.“Bəstəkar Rauf Hacıyev”: [Azərbaycan televiziyası ilə “Bəstəkar Rauf Hacıyev” filminin ilk tamaşası haqqında] // Bakı. – 1983. – 11 fevral. – S.4.

165.Lopatina, L. Musiqi mədəniyyətlərinin dostluğu: [Türkmənistan Dövlət Opera və Balet Teatrında Rauf Hacıyevin “Qafqazlı qardaş qızı” adlı musiqili komediyasının oynanılması haqqında] / L.Lopatina // Bakı. – 1983. – 26 dekabr. – S.3.

1984

166.Qasımova, S. Böyük Oktyabr Sosialist inqilabından sonra Azərbaycanda musiqi mədəniyyəti: Azərbaycan Sovet mu-

siqisinin əsas inkişaf mərhələləri: [məqalədə bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında da danışılmışdır] // S.D.Qasımova, N.Q.Bağirov // Azərbaycan sovet musiqi ədəbiyyatı: orta ixtisas musiqi məktəbləri üçün dərslik. – Bakı, 1984. – S.35-37.

167.Karaçiçeva, L. Bəstəkar haqqında monoqrafiya: [Elmira Mirzəyevanın Rauf Hacıyevə həsr olunmuş “İşıq” nəşriyyatında rus dilində çap olunmuş “Rauf Hacıyev” monoqrafiyası haqqında] / Lyudmila Karaçiçeva // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1984. – 30 mart. – S.7.

1987

168.Hacıyev Rauf Soltan oğlu (d.15.05.1922, Bakı): (haqqında məlumat) // Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası: on cildə. – Bakı, 1987. – S.153.

169.Kərimov, A. “Ordan-burdan”: [bəstəkarın eyni adlı əsərinin televiziya tamaşası haqqında] / Azad Kərimov // Bakı. – 1987. – 29 yanvar. – S.4.

170.Mehdiyev, N. Bir az da keçmişimizi oynayaq: [“Ordan-burdan” televiziya tamaşası haqqında] / Niyazi Mehdiyev // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1987. – 27 noyabr. – S.5.

Rauf Hacıyev – 70

1992

171.Qurbanov, B. Nikbin ruhlu sənətkar / Babək Qurbanov // Mədəniyyət. – 1992. – 14 may. – S.4.

1995

172.Rauf Soltan oğlu Hacıyev: Nekroloq: Görkəmli bəstəkar, xalq artisti // Azərbaycan. – 1995. – 20 sentyabr. – S.3.

173.Son mənzilə: görkəmli bəstəkar Rauf Hacıyev ilə vida mərasimi // Azərbaycan. – 1995. – 21 sentyabr. – S.3.

174.Zöhrabov, R. Məşhur operettalar müəllifi: [bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında] / Ramiz Zöhrabov // Bəstəkarlarımız haqqında söz / R.Zöhrabov. – Bakı. 1995. – K. 1. – S.22-26.

1997

175.Rüstəmzadə, P. “Sonuncu mögikan”: [bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında] / Pənah Rüstəmzadə // Panorama. – 1997. – 15 may. – S. 4.

2000

176.Əliyeva, N. Zirvələri fəth etmiş istedad / Nigar Əliyeva // Musiqi dünyası. – 2000. – №2(3). – S.116-118.

Rauf Hacıyev – 80

2002

177. Rauf Hacıyevin 80 illik yubileyi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı; Bakı şəhəri, 1 may 2002-ci il // Azərbaycan. – 2002. – 2 may. – S.1.

***

178.Axundova, Z. Var olsun bu sənət: [məşhur operettalar müəllifi, bəstəkar, SSRİ xalq artisti Rauf Hacıyevin 80 illiyi ilə əlaqədar] / Zəminə Axundova // Mədəni-maarif. – 2002. – №6. – S.22-24.

179.Bəstəkarın xatirə gecəsi: [Azərbaycan Dövlət Muğam Teatrında] // Azərbaycan. – 2002. – 2 avqust. – S.6.

180.Çıxış edir gənc istedadlar: [Rəşid Behbudov adına Azərbaycan Dövlət Mahnı Teatrında bəstəkar Rauf Hacıyevin 80 illik yubileyinə həsr edilmiş konsert haqqında] // Azərbaycan. – 2002. – 22 dekabr.- S.6.

181.Ənbiya oğlu, Ə. Hacıyev Rauf Sdoltan oğlu: [haqqında məlumat] / Əbdülhüseyn Ənbiya oğlu // XX əsrin 100 görkəmli azərbaycanlısı. – Bakı, 2002. – S.224.

182.Xatirə gecəsi keçirildi: Tədbir xalq artisti, böyük bəstəkar Rauf Hacıyevin 80 illiyinə həsr olunmuşdur: [Mədəniyyət İşçiləri Respublika Hazırlıq və İxtisasartırma kursunun binasında] // Xalq qəzeti. – 2002. – 15 may. – S.6.

183.Xəlilzadə, F. Əsl sənət əsərləri: Rauf Hacıyev – 80 / Flora Xəlilzadə // Azərbaycan. – 2002. – 15 may. – S.8.

184.Quliyeva, Z. Rauf Hacıyevin xatirə mərasimi keçirildi: [Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Muzeyində Rauf Hacıyevin 80 illik yubileyinə həsr olunmuş xatirə gecəsinin keçirilməsi haqqında] / Zümrüd Quliyeva // Azərbaycan. – 2002. – 26 dekabr. – S.5.

185.Mükərrəmoğlu, M. Filmlərdə yaşayan musiqi: Rauf Hacıyev – 80 / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti. – 2002. – 21 dekabr. – S.3.

186.Mükərrəmoğlu, M. Görkəmli bəstəkarın xatirəsinə: Rauf Hacıyev – 80 / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti. – 2002. – 25 dekabr. – S.6.

187.Mükərrəmoğlu, M. Xatirə gecəsi keçirildi: Tədbir xalq artisti, böyük bəstəkar Rauf Hacıyevin 80 illiyinə həsr olunmuşdu: [Mədəniyyət İşçiləri Respublika Hazırlıq və İxtisasartırma Kursunun binasında keçirilmiş tədbir haqqında] / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti. – 2002. – 15 may. – S.6.

188.Rauf Hacıyev – 80 (15.05.1922-19.09.1995) // Mədəni-maarif. – 2002. – №1/2. – S.16.

189.Rauf Hacıyevin xatirə gecəsi: [bəstəkarın 80 illik yubileyi münasibətilə] // Azərbaycan. – 2002. – 20 iyun. – S.8.

190.Şahnəzər. Rauf Hacıyevin 80 illiyi qeyd olundu: [Respublika sarayında bəstəkarın yubileyinə həsr olunmuş tədbir haqqında] / Şahnəzər // Yeni Azərbaycan. – 2002. – 27 dekabr. – S.8.

191.Şükufə. Rauf Hacıyevin musiqisi ilə təmasda / Şükufə // Bakı. – 2002. – 27 yanvar. – S.4.

192.Zöhrabov, R. Rauf Hacıyev – 80: onun musiqisi həmişə yaşardır / Ramiz Zöhrabov // Musiqi dünyası. – 2002. – №3-4. – S. 36-39.

2003

193.Zöhrabov, R. Operettanın yeni səhnə təcəssümü: [Rauf Hacıyevin 9 operettasından 5-nin Moskva Dövlət Operetta

Teatrında tamaşaya qoyulması haqqında] / Ramiz Zöhrabov // Qobustan. – 2003. – №3.- S.41.

194.“Tələlər qovuşanda” operettası nümayiş etdirildi: Polad Bülbüloğlu: “Bu tamaşanın səhnələşdirilməsi mədəniyyət aləmində böyük hadisədir”: [Musiqili Komediya Teatrının səhnəsində bəstəkar Rauf Hacıyevin 80 illik yubileyi münasibətilə “Qonşular” əsərinin motivləri əsasında eyni adlı operettanın səhnələşdirilməsi haqqında] // Şərq. – 2003. – 24 yanvar. – S.8.

2007

195.Hacıyev Rauf Soltan oğlu (1922-1995): (haqqında məlumat) // Üzeyir Hacıbəyov ensiklopediyası. – Bakı, 2007. – S.97-98.

196.Hacıyev Rauf Soltan oğlu (15.05.1922 Bakı – 19.09.1995 Bakı) // Fəxri xiyaban: [soraq kitabı] / Heydər Əliyev Fondu. – Bakı. – 2007. – S.82.

2009

197.Abbasova, İ. Giriş: [bölmədə Rauf Hacıyevdən də danışılmışdır] / İradə Abbasova // Bəstəkar Zakir Bağırovun həyat və yaradıcılıq yolu.- Bakı, 2009.- S.12.

198.Abdullayeva, Z. Rauf Hacıyev (1922-1995): həyat və yaradıcılığı; Mahnı yaradıcılığı / Abdullayeva Zemfira // Azərbaycan musiqi ədəbiyyatı: dərslik / Zemfira Abdullayeva. – Bakı, 2009. – H. 2. – S.58-71.

199.Behbudqızı, S. Təkrarsız əsərlər müəllifi: bu gün Rauf Hacıyevin doğum günüdür / Samirə Behbudqızı // Həftə içi. – 2009. – 15 may. – S.7.

200.Qasımova, S. Azərbaycan bəstəkarlarının mahnı yaradıcılığı: [Rauf Hacıyevin “Azərbaycan” mahnısı haqqında] / Solmaz Qasımova, Ramiz Zöhrabov // Musiqi ədəbiyyatı: Uşaq musiqi məktəblərinin IV sinfi üçün dərslik / Solmaz Qasımova, Ramiz Zöhrabov. – Bakı, 2009. – S.33-34.

201.Mahmudova, C. Digər heca saylı mətnlərə bəstələnmiş mahnılar: [Rauf Hacıyevin Ənvər Əlibəylinin sözlərinə bəstələnmiş “Azərbaycanım” mahnısı haqqında] / Ceyran Mahmudova // Azərbaycan bəstəkar mahnılarında poeziya ilə musiqi. – Bakı, 2009. – S.78-80.

202.Mahmudova, C. Mahnı janrının inkişafında dəyərli iz qoymuş bəstəkarların yaradıcılığı: [bəstəkar Rauf Hacıyevin mahnı yaradıcılığı haqqında] / Ceyran Mahmudova // Azərbaycan bəstəkar mahnılarında poeziya ilə musiqi / Ceyran Mahmudova. – Bakı, 2009. – S.110-111.

203.Təranə. Həmişəyaşar mahnıların müəllifi / Təranə // Mövqe. – 2009. – 16-18 may. – S.13.

2010

204.Ağayev, Ə. Ön söz əvəzi: Rəşid Şəfəqin uşaqların musiqi-estetik tərbiyəsi sahəsində fəaliyyəti: [məqalədə bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında danışılmışdır] / Əjdər Ağayev // Rəşid Şəfəq: həyat və yaradıcılığı / Nailə Mirzəyeva. – Bakı, 2010. – S.5.

205.Kazımzadə, A. Emin Sabitoğlu: [məqalədə Rauf Hacıyev haqqında da danışılmışdır] / Aydın Kazımzadə // Azərbaycan kinematoqrafçıları: portretlər / A.Kazımzadə. – Bakı, 2010. – S.70.

206.Hüseynova, L. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının tarixində Üzeyir Hacıbəyli mərhələsi: [Rauf Hacıyevdən də danışılmışdır] / Lalə Hüseynova // Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı: Böyük yolun tarixi (1934-2009).- Bakı, 2010.- S.63-64.

207.Hüseynova, L. Mahnı janrı: [Rauf Hacıyevin yaradıcılığında bəhs olunmuşdur] / Lalə Hüseynova // // Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı: Böyük yolun tarixi (1934-2009).- Bakı, 2010.- S.167.

208.Məhərrəmov, T. Həmişəyaşar mahnıların müəllifi: böyük bəstəkar Rauf Hacıyevin yaradıcılığı musiqi tariximiz üçün əsil xəzinəyə çevrilib / Təranə Məhərrəmov // Kaspi. – 2010. – 11 iyun. – S.15.

209.Raufqızı, A. Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında birhissəli simfonik əsərlərə münasibət: [Rauf Hacıyevin poema janrında yazdığı əsərlər: “D.Şostakoviçin xatirəsinə” kamera orkestri üçün poeması, “Şeyx Sənan”, “Həzi Aslanov”, “M.Maqomayevin melodiyası üzrə poema-ekspromt” əsərləri haqqında] / Aytən Raufqızı (Abasova) // Azərbaycan bəstəkarlarının birhissəli simfonik əsərlərinin janr və üslub xüsusiyyətləri / A.Raufqızı (Abasova). – Bakı, 2010. – S.60.

2011

210.Babayeva-Tağıyeva, A. Hacıyev Rauf Soltan oğlu (15.05.1922-19.09.1995) – Azərbaycan bəstəkarı / Armanusa Babayeva-Tağıyeva // Musiqi dünyası: Dünya musiqi mədəniyyətinin görkəmli nümayəndələri, musiqi alətləri, janrları, terminləri və cərəyanlar haqqında məlumatları özündə əks etdirir. – Bakı, 2011. – S.70-72.

211.Gözəl bəstəkar, unudulmaz mədəniyyət naziri: Yeddi operettasından beşi Moskva səhnəsində: məqalədə şəkillər var // Azadlıq. – 2011. – 6-8 noyabr. – S.14.

212.Nizamiqızı, H. Ötən illərin mahnıları: [“Qaya” Dövlət Ansamblının fəaliyyəti və onun yaradılmasında Rauf Hacıyevin rolu haqqında] / Həmidə Nizamiqızı // Mədəniyyət. – 2011. – 23 noyabr. – S.12.

213.Əfəndiyev, T. Musiqi sənəti: (bəstəkar Rauf Hacıyevin operettalarından danışılmışdır) / Timurçin Əfəndiyev // Mədəniyyətdə tarixilik və müasirlik. – Bakı, 2011. – S.180-182.

Rauf Hacıyev – 90 2012

214.Rauf Hacıyevin 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 11 may 2012-ci il // Azərbaycan. – 2012. – 12 may. – S.4.

***

215.Abişova, A. Rauf Hacıyev – 90 / Aynurə Abişova // Konservatoriya: Elmi nəşr. – 2012. – №3 (17). – S.147-151.

216.Afurcalı, B. Rauf Hacıyev anıldı // Bayram Afurcalı // Təzadlar. – 2012. – 25 may. – S.15.

217.Babayeva, M. Bəstəkar mahnılarının ifaçılıq üslubu: [məqalədə bəstəkar Rauf Hacıyevin Rəşid Behbudovun repertuarında səslənmiş mahnıları verilmişdir] / Məryəm Babayeva // Rəşid Behbudovun sənətkarlığı: Ali musiqi məktəbləri üçün dərs vəsaiti. – Bakı, 2012. – S.95-96.

218.Ceyhun. Rauf Hacıyevin 90 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir: [iyunun 2-də Respublika Mədəniyyət Müəssisələri İşçilərinin Hazırlıq və İxtisasartırma Mərkəzində SSRİ Xalq artisti, görkəmli bəstəkar və tanınmış ictimai xadim Rauf Hacıyevin (1922-1995) anadan olmasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir haqqında] / Ceyhun // Mədəniyyət. – 2012. – 6 iyun. – S.11.

219.Dadasov, A. Operettanın yeni səhnə təcəssümü: [Rauf Hacıyevin 9 operettasından beşinin Moskva Dövlət Operetta Teatrında tamaşaya qoyulması haqqında] / Aydın Dadaşov // Qobustan. – 2003. – №3. – S.41.

220.Xəlilzadə, F. Əlcəzair milli baletini yaradan bəstəkar: (bəstəkar Rauf Hacıyevin 90 illiyi ilə əlaqədar) / Flora Xəlilzadə // Azərbaycan. – 2012. – 15 may. – S.11.

221.Kazımzadə, A. Məşhur operettanın ekran həyatı: [Rauf Hacıyevin “Romeo mənim qonşumdur” operettası haqqında] /

Aydın Kazımzadə // Azərbaycan kinematoqrafçıları: portretlər / A.Kazımzadə. – Bakı, 2012. – S.149-150.

222.Məmmədov, M. Rauf Hacıyevin 90 illik yubileyi qeyd olunub: [Qara Qarayev adına musiqi məktəbinin akt zalında 15 sayılı 11 illik uşaq musiqi məktəbinin Rauf Hacıyevin anadan olmasının 90 illik yubileyinə həsr olunmuş konserti haqqında] / Məmmədhasən Məmmədov // Azad Azərbaycan. – 2012. – 29 aprel. – S.5.

223.Məmmədov, N. İllərin arxasından boylanan “Qaya”: [bəstəkar Rauf Hacıyevin rəhbərlik etdiyi “Qaya” Dövlət Ansamblı haqqında] / Nazim Məmmədov // Mədəniyyət. – 2012. – 28 dekabr. – S.11.

224.Mühacirova, V. Rauf Hacıyevin xatirəsinə “Talelər qovuşanda”: [bəstəkar Rauf Hacıyevin 90 ilik yubileyi münasibətilə Azərbaycan Dövlət Teatrının kollektivi “Talelər qovuşanda” tamaşasını nümayiş etdirmişdir] / Vəfa Mühacirova // Kəsp. – 2012. – 5-7 may. – S.22.

225.Vahid, T. “Anam doğma vətənimdən, Azərbaycanım!”: Rauf Hacıyev – 90: [R.Behbudov adına Dövlət Mahnı Teatrında keçirilmiş, bəstəkarın 90 illiyinə həsr olunmuş konsert haqqında] / Təranə Vahid // Mədəniyyət. – 2012. – 16 may. – S.4.

226.Vahid, T. 52 il səhnədə – “Talelər qovuşanda”: [Rauf Hacıyevin 90 illik yubileyi ilə bağlı Musiqili Komediya Teatrının yaradıcı heyəti Dövlət Rus Dram Teatrının səhnəsində bəstəkarın “Qonşular” “Romeo mənim qonşumdur” əsəri əsasında hazırlanan “Talelər qovuşanda” operettasının nümayiş etdirilməsi haqqında] / Təranə Vahid // Mədəniyyət. – 2012. – 18 may. – S.5.

227.Zümrüd. Musiqi mədəniyyətimizə dəyərli töhfələr vermiş görkəmli bəstəkar / Zümrüd // Səs. – 2012. – 15 may. – S.12.

2013

228.Rauf Hacıyevin 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı,

11 may 2012ci il // Prezident İlham Əliyev və mədəniyyət 2008-2013: 2 cilddə / Tərt. ed. Lətifə Məmmədova, Mayıl Əhmədov, Əli Eyvazov. – Bakı, 2013. – C.2: Təbriklər, qanunlar, fərmanlar, sərəncamlar. – S.494.

***

229.Aygün. Rauf Hacıyevin yaradıcılığı özünəməxsus cəhətləri ilə seçilib / Aygün // Üç nöqtə. – 2013. – 15 may. – S.13.

230.Sevgi bəstəkarı: [bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında] // Ekran-efir. – 2013. – 28 iyun. – S.4; 8.

2014

231.Bəstəkarlarımızın əsərləri Finlandiya ansamblının ifasında: diskdə Qara Qarayev, Tofiq Quliyev, Cahangir Cahangirov və Rauf Hacıyevin musiqiləri yer alıb: Finlandiyada yaşayan həmvətənimiz, Kokkola şəhər konservatoriyasının skripka sinfi üzrə professoru Cahangir Ələkbərov 20 ilə yaxın buradakı skripkaçılar ansamblına rəhbərlik edib. Bu, şəhər konservatoriyasının nəzdində yaradılmış ilk ansamblardan biridir // Mədəniyyət. – 2014. – 29 avqust. – S.5.

232. Rauf Soltan oğlu Hacıyev: (15.05.1922, Bakı – 19.09.1995, Bakı) // Azərbaycanın görkəmli bəstəkarları. – Bakı, 2014. – S.20.

2015

233.Fətullayeva, P. Tofiq Quliyev və R.Hacıyev yaradıcılığında müzikal janrı / Pikə Fətullayeva // Mədəniyyət.az. – 2015. – №9. – S.66-69.

234.Hüseynov, F. Tanınmış teatr rejissorunun yubiley benefisi: oktyabrın 4-də Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında tanınmış rejissor, Əməkdar incəsənət xadimi Əli Usubovun 80 illik yubileyi ilə əlaqədar SSRİ Xalq artisti Rauf Hacıyevin “Qafqazlı qardaşqızı” operettası nümayiş olundu. Səhnə əsəri

yubilyarın quruluşunda təqdim edildi / Fariz Hüseynov // Mədəniyyət. – 2015. – 7 oktyabr. – S.4.

235.Rəhmanzadə, F. Əlcəzairilər hörmətlə xatırlayırlar / Fazil Rəhmanzadə // Bu işimdə bir can / F.Rəhmanzadə. – Bakı, 2015. – K.2. – S.176-179.

2016

236.Xəlilzadə, F. Nəhəng əsərlərin ölməzliyində əbədiləşən ömür / Flora Xəlilzadə // Kaspi. – 2016. – 14-16 may. – S.7.

2017

237.Hacıyev Rauf Soltan oğlu (15.05.1922-19.09.1995) // Azərbaycan kinosu: ensiklopedik lüğət. – Bakı, 2017. – S. 192-193.

238.Hacıyev Rauf Soltan oğlu (15.05.1922-19.09.1995) // İlham Rəhimli. Azərbaycan Teatr Ensiklopediyası: üç cildə. – Bakı, 2017. – C.3. – S.116.

239.Xədicə. “Qafqazlı qardaşqızı” Musiqili Teatrın səhnəsində: [Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrında R.Hacıyevin eyni adlı operettasının növbəti nümayişi haqqında] / Xədicə // 525-ci qəzet. – 2017. – 22 noyabr. – S.2.

240.Qazaxıstanda “Qafqaz əsiri” operettasının premyerası keçirilib: [Qazaxıstanın Karaqanda şəhərində Azərbaycanın görkəmli bəstəkarı Rauf Hacıyevin anadan olmasının 95 illiyi münasibətilə “Qafqaz əsiri” operettasının premyerası keçirilmişdir] // Mədəniyyət. – 2017. – 30 iyun. – S.3.

241.Mirməmməd, G. Bu, bir tamaşa ki...: [bəstəkarın “Ordan-burdan tamaşası” haqqında] / Cülcahan Mirməmməd // Mədəniyyət. – 2017. – 6 yanvar. – S.7.

2018

242.Əsgərova, S. Rauf Hacıyevin Əlcəzairdə keçirilən 50 illik yubileyində aparıcılıq edən azərbaycanlı xanım: Safura

Əsgərova: “Raufun Əlcəzairin musiqi həyatındakı xidmətləri çox böyükdür” / Səfurə Əsgərova; müsahibəni apardı Flora Xəlilzadə // Kaspi. – 2018. – 26 sentyabr. – S.15.

243.Kazımova, L. Həyat və yaradıcılıq yolunun mərhələləri: [Rauf Hacıyevdən də danışılmışdır] / Lalə Kazımova // Qara Qarayev: həyat və yaradıcılığı haqqında qısa очерк.- Bakı, 2018.- S.31.

244.Pirimova, N. “Təbəssümünü gizlətmə”: Bir tamaşanın tarixçəsi...: [Rauf Hacıyevin “Təbəssümünü gizlətmə” (əvvəlki adı “Qafqazlı qardaşqızı”) adlı musiqili komediyasının Moskva Operetta Teatrında göstərilməsi, tamaşanın rejissoru Fikrət Sultanov haqqında] / Nigar Pirimova // Kaspi. – 2018. – 22 noyabr. – S.12.

2019

245.Azərbaycan mahnı janrının ümumi səciyyəsi (1960 və sonrakı illər): [Rauf Hacıyevin “Gənclər marşı” (sözləri E.Mehdiyevin); “Bakı haqqında mahnı” əsərləri haqqında danışılmışdır] // Azərbaycan musiqi tarixi. – Bakı, 2019. – C.4. – S.727, 732.

246.Filmlərdə yaşayan musiqi: bu gün görkəmli bəstəkar Rauf Hacıyevin anadan olmasından 97 il ötür // Azad Azərbaycan. – 2019. – 16 may. – S.7.

247.1960-80-ci illərdə Azərbaycanda kantata və oratoriya janrlarının yeni inkişaf təmayülləri: [Rauf Hacıyevin Hüseyn Abbaszadənin sözlərinə yazılmış “Həmişə birgə” oratoriyası haqqında] // Azərbaycan musiqi tarixi. – Bakı, 2019. – C.4. – S.59-61.

248.Yusifovlu, Q. Elmə həsr olunmuş ömür: Professor Şəfəq Əlibəylinin daha bir yubiley yaşı tamam olur: [məqalədə vurğulanmışdır ki, Rauf Hacıyevin Ənvər Əlibəylinin sözlərinə yazılmış “Sevgilim” mahnısı şairin həyat yoldaşına həsr olunmuşdur] / Qabil Yusifovlu // 525-ci qəzet. – 2019. – 6 iyul. – S.20.

2020

249. Hacıyev Rauf Soltan oğlu (1922-1995, Bakı) // Azərbaycan musiqisinə dair ensiklopediya və xalq musiqisi ilə əlaqədar əlavə məlumatlar: / Ümumtəhsil, incəsənət və musiqi təmayüllü orta məktəblərinin, gimnaziyalarının şagirdləri və musiqi kolleclərinin tələbələri üçün nəzərdə tutulmuşdur. – Bakı, 2020. – S.155-156.

2021

250. Azərbaycan və dünya musiqi mədəniyyətinə böyük töhfələr vermiş bəstəkar: bu gün Xalq artisti, bəstəkar Rauf Hacıyevin anadan olmasından 99 il ötür // Hərbi And. – 2021. – 28 may. – S.21.

251. Fərəcov, S. Üzeyir bəyin yetirməsi, Qarayevin sevimli tələbəsi / Savalan Fərəcov // Mədəniyyət. – 2021. – 21 may. – S.6.

252. Zeynalli, L. Rauf Hacıyev “Violin və orkestr üçün konsert”: Tar və fortepiano üçün köçürmə / Rauf Hacıyev // Konsert: skripka ilə simfonik orkestr üçün. – Bakı, 2021. – S.3-22.

2022

253. Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 13 aprel 2022-ci il // Azərbaycan. – 2022. – 14 aprel. – S.1.

***

254. Ələddinqızı, N. Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin böyük nümayəndəsi: Dövlət başçısının sərəncamı ilə Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi qeyd ediləcək / Nəzakət Ələddinqızı // Səs. – 2022. – 16 aprel. – S.7.

255. Əliyeva, İ. Musiqimizi dünyaya yetirən bəstəkar: Rauf Hacıyev – 100 / İradə Əliyeva // Azərbaycan. – 2022. – 15 may. – S.10.

255^b. Əmirli, Ş. Ekrandan qəlblərə süzülən musiqilər: Rauf Hacıyev - 100 / Şəhla Əmirli // Mədəniyyət. – 2022. – 18 may. – S.7.

255^a. Fərəcov, S. “Rauf Hacıyev – 100” festivalında elmi-yaradıcılıq diskussiyası: [Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Rauf Hacıyevin 100 illiyi münasibətilə keçirilən musiqi festivallı haqqında] / Savalan Fərəcov // Mədəniyyət. – 2022. – 23 dekabr. – S.1;3.

255^d. Helsinkidə Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi keçirilib: [Finlandiya paytaxtında Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir haqqında] // Mədəniyyət. – 2022. – 28 sentyabr. – S.8.

256. Hüseynova, K. Rauf Hacıyevin yaradıcılığında kino musiqisi / Könül Hüseynova // Fikrət Əmirov – 100 Respublika elmi-praktiki konfransının materialları (4-5 may 2022-ci il). – Bakı, 2022. – S.115-123.

257. Hüseynova, K. Rauf Hacıyevin yaradıcılığında kino musiqisi: Xülasə / Könül Hüseynova // Fikrət Əmirov – 100 Respublika elmi-praktiki konfransının materialları (4-5 may 2022-ci il). – Bakı, 2022. – S.122.

257^a. Xalq artisti Rauf Hacıyevin 100 illiyi münasibətilə tədbir keçirilib: [Nərimanov rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin Mərkəzi Kitabxanasında Rauf Hacıyevin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə keçirilən tədbir haqqında] // 525-ci qəzet. – 2022. – 4 avqust. – S.8.

258. Quliyeva, L. Təkrarsız musiqilərin unudulmaz bəstəkarı: Rauf Hacıyev – 100 / Leyla Quliyeva // 525-ci qəzet. – 2022. – 14 may. – S.19.

258^a. Lalə. Rauf Hacıyevin 100 illiyinə həsr olunan festival yekunlaşdı: [Rauf Hacıyevin 100 illiyi münasibətilə paytaxtda və Gəncədə keçirilən musiqi festivalı haqqında] / Lalə // Mədəniyyət. – 2022. – 29 dekabr. – S.2.

258^b. Mədəniyyət müəsisələrində “Ustad dərsləri” həftəsi keçirilib: [bəstəkar Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi münasibətilə] // Mədəniyyət. – 2022. – 9 dekabr. – S.5.

259.Mükərrəmoğlu, M. Milli bəstəkarlıq məktəbinin görkəmli nümayəndəsi: Rauf Hacıyev – 100 / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti. – 2022. – 1 may. – S.11.

260.Ölməz musiqilərdə “Bu həyat qədər...”: [Mədəniyyət nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbir haqqında]: Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyinə həsr edilən musiqi festivalının ilk konserti paytaxtın baş səhnəsində təqdim olundu // Mədəniyyət.- 2022.- 7 dekabr.- S.1.

260^a.Rauf Hacıyevin Əlcəzair mədəniyyətinə töhfələri haqqında: [“Əl-Hərur” İnformasiya portalında “Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Rauf Hacıyevin Əlcəzair mədəniyyətinə töhfəsi” sərlovhəli məqalə haqqında] // Mədəniyyət.- 2022.- 23 sentyabr.- S.8.

261.Rauf Hacıyev – 100 // Əlamətdar və tarixi günlər təqvimini-2022 / Azərbaycan Milli Kitabxanası. – Bakı, 2022. – S.344.

262.Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi qeyd ediləcək // Mədəniyyət. – 2022. – 15 aprel. – S.1.

262^a.”Ustad dərsləri” layihəsinin növbəti mərhələsi: Kamança, nağara, violın, vokal, fortepiano ifaçılığı üzrə: [bəstəkar Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyi münasibətilə] // Mədəniyyət.- 2022.- 21 dekabr.- S.3.

263.Yüz yaşlı bəstəkar: Rauf Hacıyevin doğum günündə məzarı ziyarət olundu: [bu münasibətlə Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev, tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri, bəstəkarın adını daşıyan 15 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin kollektivi və musiqiçinin ailə üzvləri Fəxri xiyabanda sənətkarın məzarını ziyarət etmiş, məzarın önünə nazirlik və musiqi məktəbi adından əklillər qoyulmuşdur] // Mədəniyyət. – 2022. – 18 may. – S.3.

Dissertasiyalar və avtoreferatlar

2003

264.İsmayılova, G. Azərbaycan bəstəkarlarının mahnı melodiyalarında lad-məqamlardan istifadə məsələləri: sənətsünaslıq namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 17.00.02 / Güllü İsmayılova; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2003. – 145 s.

Dissertasiyada bəstəkar Rauf Hacıyevin yaradıcılığına toxunulmuşdur [S.3-4].

265.İsmayılova, G. Azərbaycan bəstəkarlarının mahnı melodiyalarında lad-məqamlardan istifadə məsələləri: sənətsünaslıq namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 17.00.02 / Güllü İsmayılova; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2003. – 26 s.

2004

266.Abasova, A. Azərbaycan bəstəkarlarının birhissəli simfonik əsərlərinin janr və üslub xüsusiyyətləri: sənətsünaslıq namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiya: 17.00.02 / Aytən Abasova Rauf qızı; Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2004. – 208 s.

Dissertasiyanın “Birhissəli simfonik əsərlərin janr müxtəlifliyi – simfonik poema, uvertüra və lövhə” bölməsində Rauf Hacıyevin “M.Maqomayevin melodiyası üzrə poema-ekspromt” kamera orkestri üçün “D.Şostakoviçin xatirəsinə poema” əsərləri haqqında danışılmışdır [S.22].

267.Abasova, A. Azərbaycan bəstəkarlarının birhissəli simfonik əsərlərinin janr və üslub xüsusiyyətləri: sənətsünaslıq

namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiyanın avtoreferatı: 17.00.02 / Aytən Abasova Rauf qızı; Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2004. – 22 s.

2005

268. Hüseynova, L. XX əsr Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında bəstəkarlar ittifaqının rolu və əhəmiyyəti: sənətsünaslıq namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiya: 17.00.02 / Lalə Şirməmməd qızı Hüseynova; Bakı Musiqi Akademiyası.- Bakı, 2005.- 161 s.

Dissertasiyanın “Dövrün yeni icimai-siyasi şəraitinin Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında və ittifaqın fəaliyyətində təzahürü” bölməsində Rauf Hacıyevin operettalarından danışılmışdır [S.75, 77, 80].

269. Hüseynova, L. XX əsr Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında bəstəkarlar ittifaqının rolu və əhəmiyyəti: sənətsünaslıq namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiyanın avtoreferatı: 17.00.02 / Lalə Şirməmməd qızı Hüseynova; Bakı Musiqi Akademiyası.- Bakı, 2005.- 25 s.

2008

270. Dadaşova, E. Azərbaycan xalq rəqslərində melodik yönəlmə və modulyasiyalar: sənətsünaslıq namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiya: 17.00.02 / Elnara Rəhim-Ağa qızı Dadaşova // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Ü.Hacıbəyov adına Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2008. – 154 s.

Dissertasiyanın “Xalq rəqslərinin not yazılarına dair” bölməsində Rauf Hacıyevin 1954-cü ildə zurnaçı Əli Kərimovun çalğısından “Sünbülü” və “Yarış” rəqslərini nota salıb və piano üçün işləməsi haqqında danışılmışdır [S.27-31].

271. Dadaşova, E. Azərbaycan xalq rəqslərində melodik yönəlmə və modulyasiyalar: sənətsünaslıq namizədi alimlik

dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiyanın avtoreferatı: 17.00.02 / Elnara Dadaşova // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Ü.Hacıbəyov adına Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2008. – 22 s.

272. Əliyeva, F. XX əsrin birinci yarısının tarixi inkişaf kontekstində Azərbaycan musiqi mədəniyyəti: sənətsünaslıq elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 17.00.02 - 17.00.09: İncəsənətin nəzəriyyəsi və tarixi / Fərəh Əliyeva // Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Memarlıq və İncəsənət İnstitutu. – Bakı, 2008. – 298 s.

Dissertasiyanın “Azərbaycan musiqisində janr və üslub yeniləşməsinin əsas istiqamətləri, İctimai-tarixi proseslərin musiqi yaradıcılığında rolu” bölməsində bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında danışılmışdır [S.218-220].

273. Əliyeva, F. XX əsrin birinci yarısının tarixi inkişaf kontekstində Azərbaycan musiqi mədəniyyəti: sənətsünaslıq elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 17.00.02-17.00.09: İncəsənətin nəzəriyyəsi və tarixi / Fərəh Əliyeva // Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Memarlıq və İncəsənət İnstitutu. – Bakı, 2008. – 46 s.

274. Məmmədliyəva, T. Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında caz harmoniyası: sənətsünaslıq namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 17.00.02 / Turan Məmmədliyəva // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2008. – 168 s.

Dissertasiyada “Azərbaycan bəstəkarlarının mahnı yaradıcılığında cazın harmonik ünsürləri (T.Quliyevin və R.Hacıyevin əsərlərinin təhlili əsasında) Rauf Hacıyevin yaradıcılığından bəhs edilmişdir [S.35-72].

275. Məmmədliyəva, T. Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında caz harmoniyası: sənətsünaslıq namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 17.00.02 / Turan Məmmədliyəva // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2007. – 24 s.

2010

276. Babayeva, M. Rəşid Behbudovun ifaçılıq üslubu milli və klassik vokal ənənələrinin sintezi kontekstində: fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 17.00.02 / Məryəm Babayeva // Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2010. – 128 s.

Dissertasiyanın “Bəstəkar mahnıları – yaradıcı və ifaçı tandemi” bölməsində R.Behbudovun ifaçılıq təfsirində Rauf Hacıyevin Ə.Əlibəylinin sözlərinə yazdığı “Azərbaycanım” mahnısı haqqında danışılmışdır [S.86-87].

277. Babayeva, M. Rəşid Behbudovun ifaçılıq üslubu milli və klassik vokal ənənələrinin sintezi kontekstində: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 17.00.02 / Məryəm Şaqi qızı Babayeva // Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2010. – 26 s.

2014

278. Əliyev, A. Azərbaycan rəqs musiqisinin variantlılıq və interpretasiya xüsusiyyətləri: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiya: 6213.01 / Aydın Əliyev // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Azərbaycan Milli Konservatoriyası. – Bakı, 2014. – 129 s.

Dissertasiyanın “Azərbaycan xalq rəqsləri ilə bağlı not nəşrlərinin və elmi tədqiqatların icmalı” bölməsində bəstəkar Rauf Hacıyev haqqında danışılmışdır [S.29].

279. Əliyev, A. Azərbaycan rəqs musiqisinin variantlılıq və interpretasiya xüsusiyyətləri: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiyanın avtoreferatı: 6213.01 / Aydın Əliyev // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Azərbaycan Milli Konservatoriyası. – Bakı, 2014. – 30 [1] s.

2017

280. Cəfərova, S. Azərbaycan bəstəkarlarının xor əsərlərində xalq musiqisindən istifadə məsələləri: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 6213.01 / Sevinc Cəfərova // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Naxçıvan Dövlət Universiteti. – Naxçıvan, 2017. – 149 s.

Dissertasiyanın “Azərbaycan bəstəkarlarının xor əsərlərində xalq musiqisinin melodik-intonasiya quruluşundan istifadə” bölməsində Rauf Hacıyevin S.Vurğun, M.Rahim, S.Rüstəmin sözlərinə yazılmış “Bahar” xor əsəri haqqında məlumat verilmişdir [S.95].

281. Cəfərova, S. Azərbaycan bəstəkarlarının xor əsərlərində xalq musiqisindən istifadə məsələləri: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 6213.01 / Sevinc Cəfərova // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Naxçıvan Dövlət Universiteti. – Naxçıvan, 2017. – 22 s.

282. Fətullayeva, P. Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında muzikl: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 6213.01 / Fətullayeva PİKƏ // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2017. – 173 s. + [48] s.

Dissertasiyanın “T.Quliyev və R.Hacıyevin musiqili komediya və operettalarında muziklin ilk cizgiləri” bölməsi bəstəkarın yaradıcılığına həsr olunmuşdur [S.55-67].

283. Fətullayeva, P. Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında muzikl: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 6213.01 / Fətullayeva PİKƏ Xəlifə qızı // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyası. – Bakı, 2017. – 22 s.

284.Cəfərova, S. Azərbaycan bəstəkarlarının vokal yaradıcılığında şifahi ənənəli musiqi janrlarının təcəssümü: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 6213.01 / Cəfərova Sevda Zöhrab qızı // Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Naxçıvan Dövlət Universiteti.- Naxçıvan, 2017. – 150 s.

Dissertasiyanın “Şifahi ənənəli Azərbaycan musiqisinin janrları və onların bəstəkar yaradıcılığına təsiri məsələləri” bölməsində bəstəkar Rauf Hacıyevin yaradıcılığında bəhs olunmuşdur [S.13].

285.Cəfərova, S. Azərbaycan bəstəkarlarının vokal yaradıcılığında şifahi ənənəli musiqi janrlarının təcəssümü: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 6213.01 / Cəfərova Sevda Zöhrab qızı; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Naxçıvan Dövlət Universiteti.- Naxçıvan, 2017.- 22 s.

2022

286. Əhmədova-Yusifova, K. Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında komik obrazların təcəssümü: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya: 6213.01 / Könül Əhmədova-Yusifova; Azərbaycan Respublikası Əlyazması hüququnda. – Bakı, 2022. – 258 s.

Dissertasiyanın “Operetta janrında komik obrazların təsviri” bölməsində Bəstəkar Rauf Hacıyevin “Romeo mənim qonşumdur” operettası haqqında danışılmışdır [S.102-103].

287.Əhmədova-Yusifova, K. Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında komik obrazların təcəssümü: sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı: 6213.01; Azərbaycan Respublikası Əlyazması hüququnda / Könül Əhmədova-Yusifova. – Bakı, 2022. – 32 s.

III Hissə

Rus dilində

Ноты

1954

288.Концерт: [Ноты]: для скрипки с симфоническим оркестром: переложение для скрипки и фортепиано / Рауф Гаджиев; редакция скрипичной партии: А.Алиева; ред.: Б.Зейдман, М.Ахмедов. – Баку: Азмузнешр, 1954. – 53, [1] с. Текст на азербайджанском и русском языках.

1956

289.Песня молодёжи: для голоса и хора с фортепиано / Рауф Гаджиев; слова: Т.Муталлибов; пер. И.Оратовски; ред. Б.Мамедова. – Баку: Азмузнешр, 1956. – 4,[1] с. – Текст на азербайджанском и русском языках.

290.Севгилим: [Ноты]: для голоса с фортепиано / Рауф Гаджиев; слова: Э.Алибейли, русский текст: Б.Давидович, В.Драгунского. – Баку: Азмузнешр, 1956. – 7 с.

291.Фестивальная песня: (Марш) / Ниязи и Рауф Гаджиев; слова: А.Любяницкого. – Баку: Азербайджанское Государственное Музыкальное Издательство, 1956. – 7 с.

1957

292.Самур: [Ноты] / Р.Гаджиев; слова Мамеда Рагима; обработка для школьного хора А.Милованова // Песни: для школьных хоровых коллективов. – Баку: Азербайджанское Государственное Музыкальное Издательство, 1957. – С. 42-45.

1958

293.Песня молодежи: [Ноты]: Для голоса и хора с фортепиано / Рауф Гаджиев; ред. Б.Мамедова. – Баку: Азмунешр, 1958. – 4, [1] с. – Текст на азербайджанском и русском языках.

1959

294.Первая симфония (Молодежная): Для симфонического оркестра: партитура / Рауф Гаджиев. – Баку: Азмунешр, 1959. – 163, [1] с. Текст на азербайджанском и русских языках.

1961

295.Отрывки из оперетты «Ромео – мой сосед»: для голоса с фортепиано / Рауф Гаджиев. – Баку: Азмунешр, 1961. – 22 с.

Содержание: Ариозо Алика / слова Л.Рустайкис и Д.Кисина; Ариозо Нонны (из I акта); Дуэт Нонны и Алика (из II акта).

296.Соседи: [Изоматериал]: музыкальная комедия в 3-х актах: текст В.Есьмана, муз. Р.Гаджиева, стихи Д.Кисина: в честь III фестиваля молодежи Азербайджана: вечер из цикла «Два мира-два итога»: встреча комсомольцев Нариманского района с композитором засл. деят. искусств Азерб. ССР Рауфом Гаджиевым: вступление авторов музыки и либретто и показ спектакля «Соседи»; реж.-постановщик А.Р.Закс; гл. дирижер: Ч.Гаджибеков; гл. реж. А.Алекперов; Азерб. Гос. Театр Музыкальной Комедии; 17 февраля 1961 г.: [афиша]. – Баку: [б. и.], 1961. – типография №2. – 1 л. афиша цв.

297.Соседи: [Изоматериал]: музыкальная комедия в 3-х актах: текст В.Есьмана, муз. Р.Гаджиева, стихи Д.Кисина: «Голубая мазурка»: оперетта в 3-х актах: текст М.Волковой, муз. Ф.Легара; Азербайджанский Государственный Театр

Музыкальной Комедии; Четверг 19 января, суббота 21 января 1961: [афиша]. – Баку: [б. и.], 1961. – типография №2. – 1 л. афиша цв.

1964

298.Куба- любовь моя: [Ноты]: оперетта в 3-х действиях / Рауф Гаджиев; Либретто: В.Есьман и К.Киркорян; ред. Р. Рагимова = Cuba mi amor: Opereta en 3 actos / Rauf Gadchiyev; libreto: V.Esman u K.Kirkorian. – Баку: Азернешр, 1964. – 168, [1] с. – Текст на русском и английском языках.

Содержание: 1. Увертюра – пролог.- Первое действие: 2.Сцена в порту (Рауль, Маноло, карлос, Фернандо и хор); 3.Ария Делии; 4.Песенка Рауля и его друзей; 5.Клятва – Утро Кубы; 6.Октет (девушки и солдаты); 7.Выход и куплеты Сарабанды; 8.Открытие памятника; 9.Погоня; 10.Финал первого действия. Ария Рауля.- Второе действие: 11. Вступление и печальная песня; 12.Куплеты Сарабанды; 13. Песенка о таракане (Камен, девушки и хор); 14.Начало Пачанги; 15.Дуэт Делии и Рауля; 16. Клятва – Утро Кубы; 17. Октет. Девушки и солдаты (Реминисценция); 18.Дуэт Кармен и Хосе; 19.Финал Пачанги; 20.Прием у Монтесиноса; 21. Песенка Делии; 22.Финал второго действия.- Третье действие: 23.Вступление и ариозо Делии; 24. Дуэт Делии и Рауля (Реминисценция); 25.Дуэт Кармен и Хосе (Реминисценция); 26.Финал Пачанги; 27.Клятва – Утро Кубы.- Приложение. – Либретто оперетты.

299.Песня о Баку / Рауф Гаджиев; слова: Сулеймана Рустама; пер. В.Кафарова // Дружба: песня для голоса и хора с фортепиано. – Баку, 1964. – С.17-22.

1969

300.Концерт: для скрипки с оркестром: [Ноты] / Рауф Гаджиев // Orkestrin çətinlikləri: fleyta üçün. – Bakı, 1969. – С.22.

301.Мой Азербайджан: [Ноты] / Рауф Гаджиев; слова: Э.Алибейли // *Mahnılar: Birləşmiş xorun repertuarları.* – Bakı, 1969. – S. 9-11.

302.Первая симфония: [Ноты] / Рауф Гаджиев // *Orkestrin çətinlikləri: fleyta üçün.* – Bakı, 1969. – С.22-24.

1971

303.Севгилим: [Ноты] / Рауф Гаджиев; слова: Э.Алибейли; русский текст: Б.Давидович и В.Драгунского // *Azərbaycan bəstəkarlarının vokal əsərləri.* – Kiyev, 1971. – С.48-53.

1973

304.Не прячь улыбку: [Ноты]: оперетта в 2-х действиях, 5-ти картинах / Рауф Гаджиев; пьеса Вяч. Есьмана и К.Крикоряна; клavier. – Москва, 1973. – 156 с.

Содержание: Вступление; 1.Дождик; 2.Мелодрама; 3. Мелодрама; 4. Радостная песня Арифа; №5. Реминисценция №1; 6.Куплеты Бебирли; 7.Мелодрама (реминисценция №3); 8. Дуэт Натаван и Бубы; 9. Мелодрама (реминисценция №6); 10. Грустная песня Арифа; 11.Дуэт Лалы и Арифа; 11^а.Уход (реминисценция №11); 12.Радость Джаванширова; 13. Кавказская застольная; 14.Песня Лалы; 14^а.Уход; 15. Куплеты Бубы; 16.Реминисценция №13; 17.Ночь (мужское трио); 18.Куплеты Биби-ханум; 19.Песня Натаван; 20. Встреча гостя; 21.Реминисценция из № 6; 22.Реминисценция из №15; 23.Реминисценция из №11; 24.Финал из №1; 25.Поклоны из №13 и №11.

1978

305.Концерт:[Ноты]: для скрипки с оркестром / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1978. – 51[16] с. Текст на русском и английском языках.

306.Мама я женюсь!: [Ноты]: оперетта в 2-х действиях / Рауф Гаджиев; пьеса В.Есьмана и К.Крикоряна. – Москва, 1978. – 137 с.

Содержание: Действие первое: 1.Увертюра; 2.Дорога (квартет); 3.Песенка о чае (квартет); 4.Тема любви; 5.Дорога; 6.Куплеты Бебирли; 7.Тема любви; 8.Дуэт Тамиллы и Чингиза; 9.«Время летит (квартет); 10.Песня Руфика; 11.Песня Наиры; 12.Музыкальная сцена «Школа» (Руфик, Наира и квартет); 13.Дуэт Наиры и Руфика; 14.Дуэт Франгиз и Бебирли; 15.Куплеты Франгиз-ханум; 16.Финал первого действия.- Действие второе: 17.Операция «профессор»; 18.Песня Тамиллы; 19.Дуэт Тамиллы и Чингиза; 20. «Ревность дикая» (квартет); 21.Музыкальная сцена «Пиф-паф»; 22.«Безумный день» (квартет); 23.Песня Биби; 24.Дили-дили; 25.Песня Наиры (Реминисценция); 26.Песня Руфика; 27.Дуэт Наиры и Руфика (Реминисценция); 28. О чае (Реминисценция); 30. Финал; 31. Поклоны; 32. Приложение; 33.Либретто оперетты.

307.Песни: для голоса (хора) в сопровождении фортепиано / Рауф Гаджиев; ред.: А.Савенков. – Москва: Советский композитор, 1978. – 72 с.

Содержание: Народный артист Азербайджанской ССР Рауф Солтанович Гаджиев является прекрасным мастером песенного жанра, с его именем связана интереснейшая страница в истории развития азербайджанского вокального искусства. Песня составляет основу творчества Р.Гаджиева, его своеобразную «лабораторию», где формировался и шлифовался его яркий и самобытный творческий почерк, вырабатывались принципы его музыкальной эстетики. Поэтому неудивительно, что песня стала постоянным спутником творчества композитора, более того, она проникла в жанры его симфонической и театральной музыки, обеспечивая неповторимое обаяние искусства композитора. Р.Гаджиевым

написано свыше ста песен, в них нашли отражение разнообразные темы и образы; однако ведущими стали песни героико-патриотического и лирического плана. В настоящий сборник вошли песни композитора, являющиеся лучшими образцами не только творчества Р.Гаджиева, но и всей вокальной лирики Азербайджана. Они привлекают внимание богатством и неповторимым своеобразием мелодической основы, ритмических структур, композиционных особенностей, истоки которых лежат в национальном фольклоре Азербайджана, а также в традициях современной эстрадной музыки.

Ленин / слова Р.Атакишиева и В.Есьмана; Родная партия / слова Т.Муталлибова, перевод Б.Гайковича; Мой Азербайджан / слова Э.Алибейли, перевод В.Кафарова; Песня о Баку / слова С.Рустама, перевод В.Кафарова, Сохраним мир! / слова Т.Муталлибова, перевод Г.Чистяковой; Песня о молодежи / слова Т.Муталлибова, перевод Г.Чистяковой; Молодежный марш / слова Э.Мехтиева, перевод В.Кафарова; Идет весна / слова Д.Кисина; Фиалка / слова Т.Эльчина, перевод К.Крикоряна; Джейран / слова О.Гаджикасимова; Лейла / слова В.Драгунского; Бакинские скамеечки / слова Г.Арканова и О.Левицкого; Севгилим / слова Э.Алибейли, перевод В.Драгунского; Самур / слова Э.Мехтиева, перевод Б.Гайковича; Валентина / слова Т.Эльчина, перевод Г.Чистяковой.

1979

308.Севгилим: [Ноты] / Рауф Гаджиев; слова Э.Алибейли // Этюды и пьесы: переложение для дудука с фортепиано: Енока Кочарова. – Баку, 1979. – С. 68-73.

309.Севгилим: [Ноты] / Рауф Гаджиев; слова Э.Алибейли; перевод с азербайджанского Б.Давидович, В.Драгунского // Музыкальная орбита. – Киев, 1979. – №51. – С. 37-40.

1980

310.Мой Азербайджан / Рауф Гаджиев; слова Энвера Алибейли, перевод: Владимира Кафарова // Песни Азербайджанских композиторов: для голоса и хора с фортепиано. – Баку, 1980. – С.15-18.

1981

311.Ариозо из кинофильма «Ромео - мой сосед» / Рауф Гаджиев // Музыка советского кино: отрывки из кинофильмов / облегченные переложения для фортепиано: З.Стельника. – Баку, 1981. – С.23-25.

312.Дует из музыкального кинофильма «Ромео-мой сосед» / Рауф Гаджиев // Музыка советского кино: отрывки из кинофильмов / облегченные переложения для фортепиано: З.Стельника. – Баку, 1981. – С.25-28.

1982

313.Не прячь улыбку или Кавказская племянница: [Ноты]: оперетта в двух действиях пяти картинах / Рауф Гаджиев; ред.: О.Кузина; лит.редактор: Е.Дукалова; худ. редактор: Г.Христиани. – Москва: Советский композитор, 1982. – 110, [1] с.

Содержание: Не прячь улыбку (Кавказская племянница): Оперетта: Вступление.- Действие первое: Картина первая: 1. Дождик; 2. Мелодрама; 3. Мелодрама; 4. Радостная песня Арифа; 5.Реминисценция №1.- Картина вторая: 6.Куплеты Бебирли; 7.Реминисценция №3; 8. Дуэт Натаван и Бубы; 9. Реминисценция №6; 10. Грустная песня Арифа; 11. Дуэт Лалы и Арифа; 11а.Реминисценция №11; 12.Радость Джаванширова.- Картина третья: 13. Кавказская застольная; 14. Песня Лалы; 14а. Реминисценция №14; 15. Куплеты Бубы; 16. Реминисценция №13.- Действие второе: Картина четвертая: 17.Ночь; 18. Куплеты Биби-ханум; 19.Песня

Натаван; 20. Встреча гостя; 21.Реминисценция №6.-Картина пятая; 22. Реминисценция №15 Танец; 23. Реминисценция №11; 24.Финал (Реминисценция №1).; 25.Поклоны а) Реминисценция №13; б) Реминисценция

1983

314.Мама я женюсь: [Ноты]: музыкальная комедия в 2-х действиях. Клавир Г.Рауф; либретто В.Есьмана, К.Крикорян; ред. Ш.Гусейнова. – Бак: Ишыг, 1983. – 118, [2] с. ноты

Содержание: Действие первое: 1.Увертюра; 2.Дорога (квартет); 3.Песенка о чае (квартет); 4.Тема любви; 5.Дорога; 6.Куплеты Бебирли; 7.Тема любви; 8.Дуэт Тамиллы и Чингиза; 9.«Время летит (квартет); 10.Песня Руфика; 11.Песня Наиры; 12.Музыкальная сцена «Школа» (Руфик, Наира и квартет); 13.Дуэт Наиры и Руфика; 14.Дуэт Франгиз и Бебирли; 15.Куплеты Франгиз-ханум; 16.Финал первого действия.- Действие второе: 17.Операция «профессор»; 18.Песня Тамиллы; 19.Дуэт Тамиллы и Чингиза; 20. «Ревность дикая» (квартет); 21.Музыкальная сцена «Пиф-паф»; 22.«Безумный день» (квартет); 23.Песня Биби; 24.Дили-дили; 25.Песня Наиры (Реминисценция); 26.Песня Руфика; 27.Дуэт Наиры и Руфика (Реминисценция); 28. О чае (Реминисценция); 30. Финал; 31. Поклоны; 32. Приложение; 33.Либретто оперетты.

1984

315.Танцевальные картинки: 1. Танец девушек; 2. Хороводный танец; 3. Яллы; 4. Вальс / Рауф Гаджиев // Оркестровые произведения советских композиторов: Партитура. – Москва, 1984. – Вып.11. – С. 145-192. Текст на русском и английском языках.

316.Оркестровые произведения советских композиторов: партитура. – Москва: Советский композитор, 1984. – Вып.11. – 192 с.

Содержание: Танцевальные картинки: 1. Танец девушек; 2. Хороводный танец; 3. Яллы; 4. Вальс.

317.Первая симфония: [Ноты]: партитура: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев; ред. Ю.Тер-Осипов. – Москва: Советский композитор, 1984. – 152 с.

1985

318.Поэма о коммунисте: вокально-симфоническая поэма / Рауф Гаджиев // Советской Родине посвящается: статьи, рецензии и заметки о музыке советских композиторов. – Москва, 1985. – С.60-61.

1986

319.Перекресток: [Ноты]: оперетта в двух действиях / Рауф Гаджиев; либретто В.Есьмана и К.Крикоряна; клавир. – Москва: Советский композитор, 1986. – 103,[1] с.

Содержание: Действие первое: 1. Песня Шарманщика; 2. Торговцы-разносчики; 3. Песня Ахмеда; 4. Дуэт Зумруд и Ануш; 5. Трио (Абдулла, Соломон, Гастон); 6. Песенка о соседе; 7. Дуэт Ануш и Ахмеда; 8.Песня о России; 9. Дуэт Зумруд и Гудрат; 10. Куплеты Мир Гасана и Брауна; 11. Ариозо Зумруд; 12. Суматоха; 13. Куплеты Гастона; 14. Второй деэт Зумруд и Гудрата; 15. Выход гостей и куплеты Брауна; 16. Финал первого действия.- Действие второе: 17.Вступление и песня Ануш; 18. Дуэт Розы и Фатьмы; 19.Интермедия; 20. Песня Шарманщика; 21. Дуэт Соломона и Розы Реминисценция №6; 22. Песня Мир Гасана; 23. Мелодрама Реминисценция №14; 24. Марш Красной Армии.

1987

320.Концерт: [Ноты]: для скрипки с оркестром / Рауф Гаджиев; ред. О.Кузина. – Москва: Советский композитор, 1987. – 104 с. Текст на русском и англ. языке.

1989

321.Музыка для детей и юношества: [Ноты]: для фортепиано / Рауф Гаджиев; педагогическая редакция М. Михайловой. – Москва: Советский композитор, 1989. – 32 с. – Библиотека юного пианиста: Средние и старшие классы детских музыкальных школ.

Содержание: Алжирские напевы: Шесть пьес; Алжирская тетрадь: 1. Алжирский танец; 2. Рассказ; 3. Песня; 4. Танец.- Две пьесы: 1. Медленный танец; 2.Быстрый танец; сонатина.

1991

322.Соната: [Ноты]: для гобоя и альты: партитура / Рауф Гаджиев. – Баку, 1991. – 20 с.

1992

323.Соната: [Ноты]: для скрипки и виолончель / Рауф Гаджиев. – Баку, 1992. – 17 с.

Рукописные ноты

19??

324.Москва: партитура: лирическая кантата для баритона, женского хора и симфонического оркестра // Рауф Гаджиев. – Баку, [б.и.]: [19??]. – 32 с.: ноты.

1982

325. Москва: лирическая кантата для баритона, женского хора и симфонического оркестра: партитура // Рауф Гаджиев. – Ч.1-3. – Баку, 1982. – 32 с.: ноты.

Раздельная пагинация. При нумерации отсутствуют страницы.

326.Симфония №2: для камерного оркестра // Рауф Гаджиев. – Ч.1-3. – Баку, [1982?]. – С.40, 1-10, 1-42.: ноты.

327.Шейх – Санан: поэма для большого симфонического оркестра // Рауф Гаджиев. – Баку: [б.и.], [1982?]. – 37 с.: ноты.

1983

328.Пионерская сюита: Песня: [в темпе марша]; Рассказ; Походная: для симфонического оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку], [б.и.], [1983?]. – 7, 15, 17 с.: ноты.

329.Сабухи: лирическая поэма для симфонического оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку], [б.и.], [1983?]. – 31 с.: ноты.

1984

330.Вэтэн: кантата для солистов хора и большого симфонического оркестра // Рауф Гаджиев; слова Ш.Аслана. – [Баку], [б.и.], [1984?]. – 62, [1] с.: ноты.

Сделано транслитерация букв заглавки.

331. Генерал Ази Асланов: поэма для большого симфонического оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку], [б.и.], [1984?]. – 38 с.: ноты.

1985

332. Марш 416. Таганрогская Дивизия: для большого симфонического оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1985?]. – 13 с.: ноты.

333. Поэма: для камерного оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1985]. – 26 с.: ноты.

334. Поэма-соната: [ксерокопия рукописи]: для скрипки с фортепиано // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1985?]. – 14 с.: ноты.

335. Симфония №3: партитура // Рауф Гаджиев. – Баку, [1985?]. – 44 с.: ноты.

1986

336. Алжирская тетрадь: [ксерокопия рукописи]: пьесы для фортепиано: песня / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 2 с.: ноты.

8 рукописных нот в одной папке с общим загл.: «Р.Гаджиев. 8 инструментальных пьес» (NotArƏ-1043-1050).

337. Алжирская тетрадь: [ксерокопия рукописи]: пьесы для фортепиано: рассказы / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 2 с.: ноты.

8 рукописных нот в одной папке с общим загл.: «Р.Гаджиев. 8 инструментальных пьес» (NotArƏ-1043-1050).

338. Алжирская тетрадь: [ксерокопия рукописи]: пьесы для фортепиано: танец / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 2 с.: ноты, 30 см. 8 рукописных нот в одной папке с общим загл.: «Р.Гаджиев. 8 инструментальных пьес» (NotArƏ-1043-1050).

339. Алжирская тетрадь: алжирский танец / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 4 с.: ноты.

340. Алжирская тетрадь: танец для фортепиано / Рауф Гаджиев. – Баку, 1986. – 2 с.: ноты.

341. Алжирские напевы: [ксерокопия рукописи]: шесть пьес для фортепиано / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 8 с.: ноты.

8 рукописных нот в одной папке с общим загл.: «Р.Гаджиев. 8 инструментальных пьес» (NotArƏ-1043-1050).

342. Две пьесы фортепиано: [ксерокопия рукописи] // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 5 [1] с.: ноты, 30 см. 8 рукописных нот в одной папке с общим загл.: «Р.Гаджиев. 8 инструментальных пьес» (NotArƏ-1043-1050).

Содерж.: Медленный танец; Быстрый танец.

343. Оратория - плакат: для чтеца, хора и большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев; слова Самеда Вургуна. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 41 с.: ноты.

344. Память: поэма: партитура: [ксерокопия рукописи]: для камерного оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 30 с.: ноты.

На тит.л. также: Выдающемуся азербайджанскому композитору Муслиму Магомаеву. В двух отдельных экземплярах с изменениями (NotArƏ-930-931).

345. Память: поэма: партитура: [ксерокопия рукописи]: для камерного оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 40 с.: ноты.

В двух отдельных экземплярах с изменениями (NotArƏ-930-931).

346. Пьесы для скрипки и фортепиано: [ксерокопия рукописи] // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 3 с.: ноты.

8 рукописных нот в одной папке с общим загл.: «Р.Гаджиев. 8 инструментальных пьес» (NotArƏ-1043-1050).

347.Родные напевы: [ксерокопия рукописи]: лирическая поэма для камерного оркестра / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 35 с.: ноты.

348.Сюита: партитура: [ксерокопия рукописи]: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 54 с.: ноты.

Содержание: I часть: Вступление; II часть: Песня; III часть: Шутка; IV часть: Танец; V часть: Финал.

349.Элегия: [ксерокопия рукописи]: пьесы для квинтета / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1986?]. – 4 с.

8 рукописных нот в одной папке с общим загл.: «Р.Гаджиев. 8 инструментальных пьес» (NotArƏ-1043-1050).

1987

350.Симфония №4: партитура // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1987?]. – 82 с.: ноты.

1988

351.Лирическая поэма: [ксерокопия рукописи]: для камерного оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1988?]. – 42 с.: ноты.

352.Поэма: партитура: [ксерокопия рукописи]: для камерного оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1988?]. – 38 с.: ноты.

На тит.л. также: памяти М.Ф.Ахундова.

353.Поэма: партитура: для камерного оркестра // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1988?]. – 31 с.: ноты.

На тит.л. также: памяти Хуршуд Бану Натаван.

354.Соната: для флейты соло // Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1988?]. – 9 с.: ноты.

355.Соната: для габоя соло / Рауф Гаджиев. – Баку, 1988. – 13 с.

1990

356.Симфония Низами: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев.- [Баку]: [б.и.], [1990?]. – 67 с.: ноты.

357.Соната: для флейты и виолончели / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1990?]. – 16 с.: ноты.

1991

358.«Азадлых»: партитура: поэма для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1991?]. – 46 с.: ноты.

359.Поэма «Хатире»: партитура: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1991?]. – 62 с.: ноты.

360.Соната: для кларнета и фагота / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1991?]. – 17 с.: ноты.

361.Соната: партитура: для габоя и альты / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1991?]. – 21 с.: ноты.

1992

362.Симфоническая поэма «Бирлик»: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1992?]. – 51 с.: ноты.

363.Соната: для скрипки и виолончель / Рауф Гаджиев. – [Баку]: [б.и.], [1992?]. – 17 с.: ноты.

364.Соната: для флейты, фагота и фортепиано, (трио) / Рауф Гаджиев. – Баку, 1992. – 19 с.: ноты.

365.Сюита №1: партитура: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – Баку, 1992. – 53 с.: ноты.

Содержание: Вступление; Танец; Песня; Шутка.

366.Сюита №2: партитура: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – Баку, 1992. – 35 с.: ноты.

Содержание: Вступление; Веселая песня; Ария; Танец.

367.Трагическая поэма: партитура: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – Баку, 1992. – 37 с.: ноты.

1993

368.Концерт: для габоа с оркестром: Партитура / Рауф Гаджиев. – Баку, 1993. – 45 с. Ноты.

369.Поэма: для большого симфонического оркестра: партитура / Рауф Гаджиев. – Баку, 1993. – 47 с. Ноты.

370.Симфоническая поэма: для камерного оркестра: партитура / Рауф Гаджиев. – Баку, 1993. – 46 с. Ноты.

1994

371.Поэма: партитура: для камерного оркестра / Рауф Гаджиев. – Баку], [1994]. – 37 с.: ноты.

372.Симфония Трагедия: партитура: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – Баку, 1994. – 70 с.: ноты.

373.Драматическая поэма: партитура: для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – Баку, 1994. – 70 с.: ноты.

**Статьи Рауфа Гаджиева
опубликованные
в периодических изданиях**

1964

374.Всегда думаю о земляках...: [дни московских премьер «Куба- любовь моя»] / Рауф Гаджиев // Баку. – 1964. – 25 января. – С.3.

375.На проводе Хелсинки: [редакция «Бакы» и «Баку» обратилась к трем авторам новой телеоперетты – известному финскому писателю Мартти Ларни, Азербайджанскому композитору Рауфу Гаджиеву, режиссеру телевидения Гусейну Султанову с просьбой «прокомментировать» рождение нового сатирического музыкального произведения «Четвертый позвонок»] / Рауф Гаджиев, Мартти Ларни, Гусейн Султанов // Баку. – 1964. – 16 мая. – С.3.

1969

376.Народу преданная муза... / Рауф Гаджиев // Бакинский рабочий. – 1969. – 21 ноября. – С.3.

377.Не только музе развлечения...: [о постановке в Московском Театре Оперетты «Фиалка Монмартра» И.Кальмана] / Рауф Гаджиев // Известия. – 1969. – 31 октября. – С.3.

1970

378.Большое событие: Искусство народу: [беседа с руководителем республиканского оргкомитета – Министром культуры Азербайджанской ССР о празднике искусств народов СССР] / Рауф Гаджиев // Бакинский рабочий. – 1970. – 1 марта. – С.2.

379. Песни страны огней: [50-летие Азербайджанской ССР] / Рауф Гаджиев // Советская культура. – 1970. – 1 октября. – С.1-2.

380. Праздники рождаются в буднях: [о празднике рождения искусства] / Рауф Гаджиев // Советская культура. – 1970. – 15 августа. – С.1.

1978

381. Учитель и друг: [о 60-летию Кара Караева] / Р.Гаджиев, И.Гаджибеков // Кара Караев. Статьи. Письма. Высказывания. . – Москва, 1978. – С.179-182.

1979

382. «Тысяча и одна ночь»: [об одноименном балете Ф.Амирова, поставленном в Азербайджанском театре оперы и балете имени М.Ф.Ахундова; авторы либретто М. и Р.Ибрагимбековы] / Рауф Гаджиев // Советская культура. – 1979. – 19 октября. – С.4.

1980

383. Герой пятилетки – герой произведений: Союз искусства и труда: [60-летие Советского Азербайджана] / Рауф Гаджиев // Бакинский рабочий. – 1980. – 18 марта. – С.3.

384. Когда танцует Шехерезада: [о балете «Тысяча и одна ночь» Ф.Амирова на сцене Бакинского театра оперы и балете имени М.Ф.Ахундова] / Рауф Гаджиев, Светлана Мирзоева // Правда. – 1980. – 21 октября. – С.6.

385. Рапортуют композиторы Азербайджана: навстречу XXVI съезду КПСС / Рауф Гаджиев // Музыкальная жизнь. – 1980. – №24. – С.1.

1982

386. Всегда в пути; «Тропюю грома» К.Караева / Рауф Гаджиев // Музыкальная жизнь. – 1982. – №21. – С.2-3.

387. Невосполнимая утрата: [памяти Кара Караева] / Рауф Гаджиев // Вышка. – 1982. – 15 мая. – С.2.

388. Нести искусство народу: [о дирижере Рауфе Абдуллаеве] / Рауф Гаджиев // Советская музыка. – 1982. – №10. – С.58-59.

389. Пронизанное солнцем: [о дирижере и композиторе Ниязи] / Рауф Гаджиев // Советская культура. – 1982. – 20 августа. – С.3.

390. Свет жизни: [памяти Кара Караева] / Рауф Гаджиев // Баку. – 1982. – 15 мая. – С.2.

1983

391. Поговорим о будущем: [о молодой поколении азербайджанской композиторской школы] / Рауф Гаджиев // Баку. – 1983. – 22 апреля. – С.3.

392. Самобытный, яркий талант: [о награждении почетной грамотой Указом Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР Арифа Меликова] / Рауф Гаджиев // Бакинский рабочий. – 1983. – 13 сентября. – С.4.

1985

393. Жизнь, отданная песне: [к 70-летию Рашида Бейбутова] / Рауф Гаджиев // Баку. – 1985. – 14 декабря. – С.4.

1987

394. Творчество пронизанное солнцем: [о дирижере и композиторе Ниязи] / Рауф Гаджиев // Maestro Ниязи. – Баку, 1987. – С.63.

1988

395. Учитель: Кара Караев – 70 / Рауф Гаджиев // Вышка. – 1988. – 5 февраля. – С.3.

2013

396.Ректору Азгосконсерватории имени Узеира Гаджибекова профессору Абасовой Э.А.: [благодарственное письмо Союз Композиторов Азербайджана в связи с успешным выступлением учащихся Средней специальной музыкальной школы-студии вверенного Вам ВУЗа на Пленуме детской музыки 18 и 19 декабря 1984 г.] / Рауф Гаджиев // Тарлан Сеидов. Статьи, рецензии, интервью, материалы. – Баку, 2013. – С.66.

Книга под редакцией Рауфа Гаджиева

1970

397.Генрих, Р. Песни малой земли: для голоса и хора с фортепиано / Рисман Генрих; редакция: Рауфа Гаджиева; ред. Р.Рагимов. – Баку: Азернешр, 1970. – 40 с.

1982

398.Михеева, Л. Р.С.Гаджиев (род. в 1922) /Людмила Михеева, Анатолий Орелович // В мире оперетты: Путеводитель: изд. 2-е, исправленное и дополненное.- Ленинград, 1982.- С. 260-261.

О жизни и творчестве Рауфа Гаджиева

Книги

1961

399.Государственный эстрадный оркестр Азербайджана [Изоматериал]: художественный руководитель, заслуженный деятель искусств Азербайджанской ССР – композитор Рауф Гаджиев: авт. текстов О.Левицкий и А.Арканов; реж- постановщик Б.Сичкин; М-во культуры Азерб.ССР [афиша]. – Баку: [б.и.], 1961. – типография № 2. – 1 л.афиша цв. Солисты: Нэлли Андреева, Октай Агаев, Теймур Мирзоев и др.

1965

400.Таги-заде, А. Рауф Гаджиев / Аида Таги-заде; редакторы: Э.Аббасова, Д.Данилов, Л.Карагичева; художник: М.Гумриев; худ.редактор: М.Кулиев; Союз композиторов Азербайджана. – Баку: Азербайджанское Государственное Издательство, 1965. – 11 с.

Содержание: в книге говорится о жизни и творчестве Рауфа Гаджиева.

1983

401.Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев / Эмилия Мирзоева. – Москва: Советский композитор, 1983. – 130, [6] с.

Книга является первой крупной публикацией, в которой делается попытка более полно осветить жизненный и творческий путь композитора, процессы становления и развития

жанров, в которых он работает и сегодня, находясь в расцвете творческих сил.

Содержание: Глава I. Семья, начало пути. – Глава II. Консерватория, становление композитора. – Глава III. Первая творческая вершина. – Глава IV. Композитор и музыкально-общественный деятель. – Глава V. За рубежом. – Глава VI. В зените творчества. – Нотные примеры. – Основные произведения Р.Гаджиева.

1988

402.Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев / Эмилия Мирзоева. – Москва: Советский композитор, 1988. – 130, [6] с.

Содержание: в книге говорится о жизни и творчестве композитора Рауфа Гаджиева.

403.Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев: [Электронный ресурс] / Эмилия Мирзоева. – Москва: Советский композитор, 1988. – 107, [5] с.

В книгах

1966

404.Аликберов, З. Музыка зовущая на подвиги / З.Аликберов; редактор: Д.Данилов. – Баку: Азербайджанское Государственное Издательство, 1966. – 79 с.

В книге говорится как в составе Красноармейского ансамбля, а затем Краснофлотского ансамбля композитор Рауф Гаджиев находился на передовых позициях и создал много песен, которые были любимы бойцами и командирами Советской Армии и исполнялись в самодеятельных ансамблях [С.27-28].

1979

405.Союз композиторов Азербайджана: Справочник: Декабрь 1973 – июнь 1979 гг. / Ред. изд-во: А.Мусаев; худ. ред.: З.Гасанова. – Баку: Ишыг, 1979. – 153 с.

В книге говорится, в мае 1976 года в Пленуме Правления Союза композиторов Азербайджана, посвященный задачам азербайджанских композиторов в свете решений XXV съезда КПСС было исполнено вокально-симфоническое произведение «Клятва партии» Рауфа Гаджиева [С.24];

В 1978 году в Гаване в дни XI Всемирного фестиваля молодежи и студентов демонстрировался балет «Пламя» Рауфа Гаджиева, который был с успехом исполнен молодежной труппой Алжирского национального института хореографии и музыкального искусства, посвященный борьбе алжирского народа [С.48].

2009

406.Anar. Азербайджан – страна огней / Анар. – Баку: “Şərq-Qərb”, 2009. – 95 с.

В книге говорится о композиторе Рауфе Гаджиеве [С.89].

2014

407.Гаджиева, С. Хоровые сочинения Азербайджанских композиторов XX века: учебное пособие для студентов факультета хорового дирижирования / Севиль Гаджиева Иншалла кызы; Министерство Образования Азербайджанской Республики Бакинская Музыкальная Академия имени У.Гаджибейли. – Баку, 2014. – 91 с.

В книге говорится о развитии контатно-ораториального жанра композитора Рауфа Гаджиева [С.18].

Авторефераты и диссертации

1975

408.Мирзоева, Э. Творчество Р.С.Гаджиева: автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата искусствоведения: 17.00.02 / Эмилия Мирзоева; Академия Наук Азербайджанской ССР, Отделение общественных Наук. – Баку, 1975. – 21 с.

408^a. Ширин-заде, Г. Деятельность Компартии Азербайджана по повышению роли литературы и искусства в коммунистическом воспитании трудящихся (1959-1965 гг.): диссертация на соискание ученой степени кандидата исторических наук: 07.00.01 / Гюльнара Хасай кызы. Ширинзаде. – Ташкент, 1984. – 213 с.

В диссертации говорится о музыке Рауфе Раджиева [С.169].

408^b. Ширин-заде, Г. Деятельность Компартии Азербайджана по повышению роли литературы и искусства в коммунистическом воспитании трудящихся (1959-1965 гг.): автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата исторических наук: 07.00.01 / Гюльнара Хасай кызы. Ширинзаде. – Ташкент, 1984. – 23 с.

1997

409.Герай-заде, В. Элитарное и массовое искусство в контексте Азербайджанской культуры: диссертация на соискание ученой степени кандидата философских наук: 09.00.04 / Вагиф Азизага оглы Герай-заде; научный рук. проф.: Мехтиев Ниязи Муса оглы; Азербайджанский Государ-

ственный Университет культуры и искусства имени А.Гусейнзаде. – Баку, 1997. – 163 с.

В диссертации в главе «Историко культурологический анализ джазовой музыки и феномен азербайджанского джаза как элитарного искусства» говорится о созданном 1960 году джаз-оркестре под управлением композитора Рауфа Гаджиева [С. 89].

410.Герай-заде, В. Элитарное и массовое искусство в контексте Азербайджанской культуры: автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата философских наук: 09.00.04 / Вагиф Азизага оглы Герай-заде; Азербайджанский Государственный Университет культуры и искусства имени А.Гусейнзаде.– Баку,1997.– 25 с.

2004

411.Таирова, Ф. Традиции Дмитрия Шостаковича в азербайджанской музыке: На примере симфонического и камерно-инструментального творчества Кара Караева и Джевдета Гаджиева: диссертация на соискание ученой степени кандидата искусствоведения; 17.00.02 / Фарах Сабир кызы Таирова; Министерство Образования Азербайджанской Республики; Бакинская Музыкальная Академия. – Баку, 2004. – 175 с.

В диссертации в главе «Дмитрий Шостакович и азербайджанская музыкальная культура», упоминается о творчестве Рауфа Гаджиева [С.24].

412.Таирова, Ф. Традиции Дмитрия Шостаковича в азербайджанской музыке: На примере симфонического и камерно-инструментального творчества Кара Караева и Джевдета Гаджиева: автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата искусствоведения; 17.00.02 /

Фарах Сабир кызы Таирова; Министерство Образования Азербайджанской Республики; Бакинская Музыкальная Академия. – Баку, 2004. – 27 с.

2010

413.Михайленко, А. Инонациональная тематика в инструментальном-камерном и симфоническом – творчестве композиторов Азербайджана: диссертация на соискание ученой степени доктора философии: 17.00.02 /Анастасия Михайленко Семеновна; Министерство Образования Азербайджанской Республики Бакинская Музыкальная Академия им. У.Гаджибейли. – Баку, 2010. – 149 с., [55] с. прил.: ноты.

В диссертации в главе «Инонациональная тематика в камерно-инструментальном творчестве композиторов Азербайджана» говорится об отношении к инонациональной теме Рауфа Гаджиева, о его балетах «Три революции», «Пламя», «Урия», написанных под впечатлением жизни свободолюбивого алжирского народа с целью приобщения алжирской музыки устной традиции к достижениям композиторского творчества [С.50-52, 64-70; 84-85].

414.Михайленко, А. Инонациональная тематика в инструментальном-камерном и симфоническом – творчестве композиторов Азербайджана: автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора философии: 17.00.02 /Анастасия Михайленко Семеновна; Министерство Образования Азербайджанской Республики Бакинская Музыкальная Академия им. У.Гаджибейли. – Баку, 2010. – 26 с.

2020

415.Нагдалиева, Ш. Внешняя культурная политика Азербайджанской Республики: диссертация на соискание ученой степени кандидата культурологии: 24.00.01 / Нагдалиева Шамс Ариф кызы; Московский государственный инс-

титут международных отношений (университет). – Москва, 2020. – 250 с.

В диссертации говорится о музыке Рауфа Гаджиева [С.68].

416.Нагдалиева, Ш. Внешняя культурная политика Азербайджанской Республики: автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата культурологии: 24.00.01 / Нагдалиева Шамс Ариф кызы; Московский государственный институт международных отношений (университет).- Москва, 2020. – 25 с.

**Статьи из книг,
сборников и периодических изданий**

1959

417.Указ Президиума Верховного Совета СССР: О награждении орденами и медалями СССР работников искусства и литературы Азербайджанской ССР: за выдающиеся заслуги в развитии Азербайджанского искусства и культуры и в связи с декадой Азербайджанского искусства и литературы в городе Москве наградить: Орденом Трудового Красного Знамени: [Гаджиева Рауфа Солтан оглы – композитора, художественного руководителя эстрадного оркестра] // Бакинский рабочий. – 1959. – 10 июня. – С.1.

***

418.Композиторы Азербайджана: [о книге Р.Халилова «Композиторы Азербайджана», в котором говорится о Рауфе Гаджиеве] // Бакинский рабочий. – 1959. – 17 мая. – С.3.

419.Стельник, З. Концерты азербайджанского эстрадного оркестра: [о поездке Азербайджанского эстрадного оркестра по городам Советского Союза во главе с Рауфом Гаджиевым] / З.Стельник // Бакинский рабочий. – 1959. – 11 января. – С.3.

1960

420. Указ Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР: о присвоении почетных званий Азербайджанской ССР: в связи с 40-летием Азербайджанской Советской Социалистической Республики и Коммунистической партии Азербайджана и за достигнутые успехи в области хозяй-

ственного и культурного строительства Азербайджанской ССР присвоить почетное звание: Заслуженного деятеля искусств Азербайджанской ССР: [Гаджиеву Рауфу Солтан оглы – композитору, художественному руководителю Азербайджанского государственного эстрадного ансамбля] // Бакинский рабочий. – 1960. – 25 мая. – С.3.

***

421.Канделаки, В. Интересная встреча: [о композиторе Рауфе Гаджиеве и его музыкальной комедии «Соседи»] / Владимир Канделаки // Бакинский рабочий. – 1960. – 15 декабря. – С.4.

422.Концерт мастеров искусств Азербайджана и Грузии в Тбилиси: [концерт посвященный 40-летию установления Советской власти, прошедшем Тбилисском театре оперы и балета, в котором прозвучало песня Рауфа Гаджиева «Песня о Баку»] // Бакинский рабочий. – 1960. – 13 мая. – С.2.

1961

423.Государственный эстрадный оркестр Азербайджана: [Изоматериал]: художественный руководитель, заслуженный деятель искусств Азербайджанской ССР-композитор Рауф Гаджиев: авт.текстов О.Левицкий и А.Арканов; реж.-постановщик Б.Сичкин; М-во культуры Азерб. ССР: [афиша]. – Баку: [б. и.]. 1961. – типография №2. – 1 л. афиша цв.

1963

424.Дадашов, С. Украинские гости рассказывают о бакинцах: «Ромео - мой сосед» в Киевском Театре Оперетты: [о постановке одноименной оперетты в Киевском Государственном Театре музыкальной комедии, гастролирующем в Баку] / Султан Дадашов // Баку. – 1963. – 13 сентября. – С.4.

1964

425.В Президиуме Верховного Совета Азербайджанской ССР: за заслуги в развитии промышленности, сельского хозяйства, науки, культуры, здравоохранения и процветания и в связи со 150-летием вхождения Азербайджана в состав России Указом Президиума Верховного Совета Азербайджанской ССР от 29 июня 1964 года присвоены почетные звания: народного артиста Азербайджанской ССР: Гаджиеву Рауфу Солтан оглы – художественному руководителю Государственного эстрадного оркестра Азербайджана // Бакинский рабочий. – 1964. – 30 июня. – С.1.

***

426.Алчевский, В. Врагов – под огонь смеха: [премьера оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре оперетты] / Василий Алчевский // Бакинский рабочий. – 1964. – 11 января. – С.4.

427.Говорит зрительный зал: [впечатления о премьере оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре оперетты] / Тереза Брингас Амиго (атташе посольства Кубы в Москве), Шамиль Махмудбеков, Иван Андреев // Бакинский рабочий. – 1964. – 11 января. – С.4.

428.Канделаки, В. Патриотический спектакль: [премьера оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре оперетты] / Владимир Канделаки // Бакинский рабочий. – 1964. – 11 января. – С.4.

429.Карлос Луго Родригес. Пародоксы на первый взгляд: [премьера оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре оперетты] / Карлос Луго Родригес // Баку. – 1964. – 25 января. – С.3.

430.Милютин, Ю. Не без «но»: [о премьере оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре Оперетты] / Ю.Милютин // Баку. – 1964. – 25 января. – С.3.

431.Москва аплодирует бакинцам...: [преьера оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре оперетты] // Бакинский рабочий. – 1964. – 11 января. – С.4.

432.Оссовский, Л. Вторая счастливая встреча: [преьера оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре оперетты] / Лев Оссовский // Бакинский рабочий. – 1964. – 25 января. – С.3.

433.Оссовский, Л. Музыка увлекла нас: [преьера оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре оперетты] / Лев Оссовский // Бакинский рабочий. – 1964. – 11 января. – С.4.

434.Смирнова, И. «Куба» Азербайджана в Москве: [о премьер оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре Оперетты] / Ираида Смирнова // Баку. – 1964. – 25 января. – С.3.

435.Тутышкин, А. Это и было нашей задачей: [о премьер оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре Оперетты] / Андрей Тутышкин // Баку. – 1964. – 25 января. – С.3.

436.Успех оперетты азербайджанского композитора в Польше: [о премьер оперетты Рауфа Гаджиева «Ромео, мой сосед» в городе Гдыня] // Бакинский рабочий. – 1964. – 1 декабря. – С.3.

437.Шаков, Ю. Москва рукоплещет: [о премьер новой музыкальной комедии Рауфа Гаджиева «Ромео, мой сосед» в Московском театре оперетты] / Ю.Шаков // Вышка. – 1964. – 5 февраля. – С.4.

438.Шаховская, Г. Куба танцует и поет: [преьера оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре оперетты] / Галина Шаховская // Бакинский рабочий. – 1964. – 11 января. – С.4.

439.Шмыга, Т. Дочь героического народа: [преьера оперетты Рауфа Гаджиева «Куба – любовь моя» в Московском Театре оперетты] / Татьяна Шмыга // Бакинский рабочий. – 1964. – 11 января. – С.4.

1969

440.Велиева, Э. «Кавказская племянница»: [об одноименной оперетте Рауфа Гаджиева в Московском театре оперетты] / Э.Велиева // Вышка. – 1969. – 28 августа. – С.4.

441.Дашичева, А. Баку-Москва: [о спектакле «Кавказская племянница» в Московском Театре оперетты] / А.Дашичева // Советская культура. – 1969. – 2 октября. – С.3.

442.Кавказская племянница» - на Московской сцене: [29 июня в Московском Театре оперетты состоялась премьер оперетты Рауфа Гаджиева] // Вышка. – 1969. – 31 июля. – С.3.

443.Париж открывает Азербайджан»: успех азербайджанского балета во Франции: [«Азербайджанская сюита» Рауфа Гаджиева на парижской сцене] // Бакинский рабочий. – 1969. – 5 декабря. – С.3.

1970

444.Сотый спектакль: [в Московском Театре оперетты с большим успехом показали в сотый раз спектакль «Не прячь улыбку...» по музыкальной комедии Рауфа Гаджиева «Кавказская племянница»] // Бакинский рабочий. – 1970. – 25 декабря. – С.4.

445.Творческий отчет: [«Азербайджанская сюита» Рауфа Гаджиева было представлено на VII Международном фестивале в Париже] // Бакинский рабочий. – 1970. – 8 марта. – С.3.

1973

446.Гаджиев Рауф Солтан оглы: Народный артист Азербайджанской ССР // Справочник Союз Композиторов Азербайджана: октябрь 1968 г. – ноябрь 1973 г. – Баку, 1973. – С.40.

1974

447.Зинин, Ю. Советские имена в афише театра Алжира: [о композиторе Рауфе Гаджиеве и балетмейстерах Рафиге Ахундове и Максуде Мамедове, поставивших в Алжире первую классическую балетную композицию] / Ю.Зинин // Советская культура. – 1974. – №15. – С.7.

448.Мирзоева, Э. Использование элементов творчество композитора Рауфа Гаджиева в эстетическом воспитании / Эмилия Мирзоева // Ученые записки АПИ имени В.И.Ленина. – 1974. – Серия XI. – №2. – С.133-138.

1976

449.На столичной сцене: [Московский театр оперетты приступил к работе над опереттой «Бебирли уходит в горы», народного артиста Азербайджанской ССР Рауфа Гаджиева] // Бакинский рабочий. – 1976. – 7 мая. – С.4.

1977

450.Бакинский дебют оперетты: [композитора Рауфа Гаджиева «Мама, я женюсь» на сцене Азгостеатра музыкальной комедии имени Ш.Курбанова] // Баку. – 1977. – 7 мая. – С.3.

451.Встреча со старыми друзьями: [о премьере оперетты Рауфа Гаджиева «Мама, я женюсь» в Ленинградском Театре музыкальной комедии] // Баку. – 1977. – 12 декабря. – С.3.

452.Премьера балета на алжирской сцене: [балет «Эль-Лахиб» народного артиста Азербайджанской ССР

Рауфа Гаджиева о героической борьбе алжирского народа за свободу и независимость] // Бакинский рабочий; Вышка. – 1977. – 21 мая. – С.4.

1978

453.Указ Президиума Верховного Совета СССР: о присвоении почетного звания народного артиста СССР композитору Гаджиеву Рауфу Солтан оглы // Бакинский рабочий; Вышка; Баку. – 1978. – 7 мая. – С.2.

***

454.Алжирский «триптих» Рауфа Гаджиева: [о балете «Пламя» Рауфа Гаджиева, посвященный освободительной борьбе алжирского народа, включен в художественную программу XI Всемирного фестиваля молодежи и студентов, который открывается 28 июля в Гаване] // Вышка. – 1978. – 28 июля. – С.4.

455.Зохрабов, Р. Поэма о коммунисте: на соискание Государственной премии Азербайджанской ССР: [«Поэма о коммунисте» композитора, представленная на соискание Государственной премии Азербайджанской ССР] / Рамиз Зохрабов // Баку. – 1978. – 13 апреля. – С.3.

456.Мирзоева, Э. В зените: [о композиторе Рауфе Гаджиеве] / Эмилия Мирзоева // Советская культура. – 1978. – 17 октября. – С.5.

1979

457.Машков, М. Молодой балет молодой страны: [о премьере Алжирском столичном театре, балета «Хуррия», либретто и музыка которого написаны композитором Рауфом Гаджиевым] / М.Машков // Советская культура. – 1979. – 12 июня. – С.7.

458.Пересада, В. Рождение балета: Искусство за рубежом: [о балете «Хуррия» («Свобода») Рауфа Гаджиева на сцене Алжирского национального театра] / В.Пересада // Правда. – 1979. – 10 мая. – С.5.

1981

459.Голдштейн, Л. Песня в рабочем строю: [авторский концерт народного артиста Рауфа Гаджиева в рабочей аудитории среди нефтяников НГПДУ имени 26 Бакинских комиссаров] / Л.Голдштейн // Вышка. – 1981. – 4 июля. – С.4.

460.Мирзоева, Э. Оперетте все доступно: [о премьерной оперетте Рауфа Гаджиева «Перекресток» в Азербайджанском Государственном театре музыкальной комедии имени Ш.Курбанова] / Эмилия Мирзоева // Советская культура. – 1981. – 8 сентября. – С.5.

461.Мирзоева, Э. «Поэма о коммунисте»: [о вокально-симфоническом полотне композитора Рауфа Гаджиева, посвященной Л.И.Брежневу] / Эмилия Мирзоева // Молодежь Азербайджана. – 1981. – 19 декабря. – С.3.

462.Вдохновленный поэзией Низами: [о создании Рауфом Гаджиевым вокально-симфонической поэмы «Газель» Низами] // Баку. – 1981. – 6 октября. – С.3; Вышка. – 1981. – 7 октября. – С.2.

1982

463.Указ Президиума Верховного Совета СССР о награждении композитора Гаджиева Р.С. Орденом Ленина: За большие заслуги в развитии советского музыкального искусства и связи с шестидесятилетием со дня рождения, 14 мая 1982 г. // Бакинский рабочий. – 1982. – 26 мая. – С.1.

***

464.Азизов, А. На перекрестке истории: [о выдвижении оперетты Рауфа Гаджиева «Перекресток» на соискание

Государственной премии Азербайджанской ССР] / А.Азизов // Вышка – 1982. – 9 апреля. – С.4.

465.Алиева, Н. Светлая музыка праздника: исполнилось 60 лет известному советскому Азербайджанскому композитору Р.Гаджиеву / Нармина Алиева // Баку. – 1982. – 27 мая. – С.4.

466.Ведущая тема в творчестве композитора: Рауфу Гаджиеву – серебряная медаль имени А.В.Александрова: [о вокально-симфонической «Поэма о коммунисте» и оперетте «Перекресток»] // Баку. – 1982. – 11 март. – С.3.

467.Векслер, И. Бакинский «Перекресток» в Москве: премьеры музыкальной комедии Рауфа Гаджиева в театре оперетты: [на сцене Московского Ордена Трудового Красного Знамени Театре оперетты состоялась премьеры музыкальной комедии композитора «Перекресток»] / И.Векслер // Баку. – 1982. – 27 октября. – С.3.

468.Довгаленко, Ю. Звучит музыка Рауфа Гаджиева: [передача вышедшая в эфире украинского радио о творческой деятельности композитора] / Ю.Довгаленко // Баку. – 1982. – 15 сентября. – С.3.

469.Попов, Ин. На перекрестке судеб: [о спектакле «Перекресток» композитора Рауфа Гаджиева, премьеры которого состоялась в Москве театре оперетты] / Ин. Попов // Правда. – 1982. – 23 ноября. – С.6.

470.Мирзоева, Э. Зрелость творчества: к 60-летию со дня композитора Рауфа Гаджиева / Эмилия Мирзоева // Вышка. – 1982. – 26 мая. – С.4.

471.Мирзоева, Э. Премьера «Перекрестка» в Москве: [в Московском Театре Оперетты состоялась премьеры спектакля «Перекресток» Рауфа Гаджиева] / Эмилия Мирзоева // Вышка. – 1982. – 28 октября. – С.4.

472.Мирзоева, Э. Характер общительный и жизнерадостный: [о творчестве композитора Рауфа Гаджиева] / Э.Мирзоева // Советская музыка. – 1982. – №11. – С.38-41.

473.Назирова, Э. Искусство отданное народу: народному артисту СССР Рауфу Гаджиеву – 60 лет // Бакинский рабочий. – 1982. – 26 мая. – С.4.

1983

474.Игнатьева, М. На перекрестке дорог: [«Перекресток» Рауфа Гаджиева в Московском театре оперетты] / М.Игнатьева // Советская культура. – 1983. – 19 марта. – С.5.

475.Касимов, К. Путь художника и гражданина: [о монографии Эмили Мирзоевой «Рауф Гаджиев»] / Кубад Касимов // Баку. – 1983. – 8 октября. – С.3.

1984

476.Авторский вечер композитора: [в большом зале Ленинского Мемориального Комплекса в Ульяновске состоялся авторский вечер народного артиста СССР, композитора Рауфа Гаджиева] // Баку. – 1984. – 11 июня. – С.3.

477.Гладких, И. Работает в разных жанрах: [о творческом вечере посвященной Рауфу Гаджиеву, прошедшем в Большом зале Ленинского мемориала, в Ульяновске] / И.Гладких // Советская культура. – 1984. – 12 июня. – С.4.

478.Касимова, С. Песенное творчество композиторов Азербайджана: [о песне «Азербайджан» композитора Рауфа Гаджиева] / Солмаз Касимова, Л.Мехмандарова, Р.Зохрабов // Азербайджанская музыкальная литература: учебник для IV-VII классов детских музыкальных школ. – Баку, 1984. – С.38-39.

479.Мирзоева, Э. С любовью к людям: пароль искусства: дружба: [авторский концерт Рауфа Гаджива в Ульяновске] / Эмилия Мирзоева // Бакинский рабочий. – 1984. – 24 июня. – С.3.

1986

480.Диалог с песней: [передача по центральному телевидению «Песни Рауфа Гаджиева» в исполнении певцов Ирины Мальгиной и Эмина Бабаева] // Баку. – 1986. – 20 декабря. – С.3.

481.Премьера перед съездом: [в Москве дни работы предстоящего VII съезда композиторов СССР, состоится официальная премьера сонаты – поэмы «Мир» народного артиста СССР Рауфа Гаджиева] // Бакинский рабочий. – 1986. – 19 февраля. – С.3.

1987

482.Абдуллаев, К. Музыкальные открытия «Золотой каравеллы»: [об одноименной оперетте Рауфа Гаджиева, посвященной профессору Илизарову Г.А.] / К.Абдуллаев, Н.Барский // Бакинский рабочий. – 1987. – 8 апреля. – С.4.

483.Багиров, Ю. И о том, и о сем...: [о музыкальном телевизионном спектакле «Ордан-бурдан» композитора Рауфа Гаджиева] / Ю.Багиров // Вышка. – 1987. – 19 февраля. – С.4.

1988

484.Абдуллаев, К. Симфония братства: [о новой симфонии Рауфа Гаджиева «26»] / К.Абдуллаев // Бакинский рабочий. – 1988. – 28 апреля. – С.4.

1992

485.Багирова, А. В творчестве вся жизнь: Рауфу гаджиеву исполнилось 70 лет / Алла Багирова // Бакинский рабочий. – 1992. – 15 мая. – С.3.

486.Кафарова, З. Песенный мир Рауфа Гаджиева: к 70 – летию со дня рождения композитора / Земфира Кафарова // Баку. – 1992. – 30 мая. – С.3.

487.Шафаг, Р. Воспев и возлюбив: [к 70-летию со дня рождения Рауфа Гаджиева] / Рашид Шафаг // Вышка. – 1992. – 14 мая. – С.3.

1995

488.В последний путь: церемония прощания с видным композитором Рауфом Гаджиевым // Вышка. – 1995. – 23 сентября. – С.1.

489.Мирзоев, М. Его песни звучат по всей планете: [о композиторе Рауфе Гаджиеве] / Муса Мирзоев // Вышка. – 1995. – 14 октября. – С.5.

1997

490.Мирзоева, С. Прошел по жизни с улыбкой на лице...: [с 80 – летием Рауфа Гаджиева] / Светлана Мирзоева // Бакинский рабочий. – 1997. – 15 мая. – С.4.

2002

491.Распоряжение Президента Азербайджанской Республики: о 80-летнем юбилее Рауфа Гаджиева; г. Баку, 1 мая 2002 года // Бакинский рабочий. – 2002. – 2 мая. – С.1.

***

492.В честь выдающегося композитора: [юбилейный вечер, посвященный 80-летию со дня рождения Рауфа Гаджиева] // Бакинский рабочий. – 2002. – 26 декабря. – С.3.

493.Тагизаде, Ш. С именем известного композитора: Рауф Гаджиев – 80 / Шукюфа Тагизаде // Баку. – 2002. – 8-14 декабря. – С.4.

2003

494.Гаджиев Рауф Солтан оглы: (1922-1995) // Энциклопедия Узеир Гаджибеков. – Баку, 2003. – С.85.

2004

495.Мирзоева, С. Гейдар Алиев: Ниязи был необыкновенной личностью: [в статье также говорится о композиторе Рауфе Гаджиеве, как он писал «Молодежную симфонию», готовя ее к исполнению как дипломную работу] // Светлана Мирзоева // Гейдар Алиев: Искусство прошло через всю мою жизнь. – Баку, 2004. – С.125.

496.Сафаров, Э. Оперетты Рауфа Гаджиева продолжают покорять Россию: в Твери состоится премьера его «Кавказской племянницы» / Эльчин Сафаров // Эхо-плюс. – 2004. – 12 ноября. – С.14.

2005

497.Шариф, А. Дела особого архива: [дело № 12493 – о выдающемся поэте и писателе Ахмеде Джаваде Ахунд-заде] / Азад Шариф // Время оглянуться назад: По материалам опубликованных в газете «Зеркало» 2001-2005 годах. – Баку, 2005. – С.28-33.

498.Шариф, А. Незабываемые песни Рауфа Гаджиева / Азад Шариф // Время оглянуться назад: По материалам опубликованных в газете «Зеркало» 2001-2005 годах. – Баку, 2005. – С.167-173.

2009

499.Багирзаде, Л. Шамиль Махмудбеков – 85: В Музейном центре состоится вечер памяти известного азербайджанского кинорежиссера: [в статье говорится и об экранизации оперетты Рауфа Гаджиева «Ромео-мой сосед»] / Лала Багирзаде // Каспий. – 2009. – 12 ноября. – С.8.

500.Дадашева, Н. В ногу со временем: [в статье говорится о работе съезда прошедшем 1979 году, в котором принял участие Гейдар Алиев, им лично был утвержден руководящий состав, куда вошли Кара Караев (председатель),

Рауф Гаджиев (первый секретарь)] / Наталья Дадашева // Зеркало. – 2009. – 20 июня. – С.23.

2010

501. Бабаева, М. Рашид Бейбутов и композиторы Азербайджана: [о песнях Рауфа Гаджиева в исполнении Рашида Бейбутова] / Марьям Бабаева // Зеркало. – 2010. – 15 декабря. – С.8.

2011

502. Алиева, Э. Истоки творчества Рауфа Гаджиева: всевышний одарил его талантом на радость людям / Эльмира Алиева // Каспий. – 2011. – 26 февраля. – С.10.

503. Тагизаде, А. Рауф Гаджиев: [о жизни и творчестве] / Аида Тагизаде // A.Z. Tağızadə. XX əsr Azərbaycan musiqisi: (məqalə, oçerk, esse toplusu). – Bakı, 2011. – S. 95-98.

2012

504. О проведении 90-летнего юбилея Рауфа Гаджиева: Распоряжение Президента Азербайджанской Республики, Баку, 11 мая 2012 года // Бакинский рабочий. – 2012. – 12 мая. – С.2.

***

505. Абышева, А. Рауф Гаджиев – 90: резюме / Айнура Абышева // Konservatoriya: Elmi nəşr. – 2012. – №3(17). – S. 151.

506. Памяти Рауфа Гаджиева... // Зеркало. – 2012. – 16 мая. – С.8.

2015

507. Усубов, А. Подарок от юбиляра: Али Усубов презентовал премьеру оперетты Рауфа Гаджиева «Кавказская

племянница»: [беседа с режиссером, профессором] / Али Усубов; беседу вела: Галина Микеладзе // Каспий. – 2015. – 17 октября. – С.12-13.

2016

508. Мама, я женюсь: мобильные телефоны и скоростные поезда в оперетте Рауфа Гаджиева // Каспий. – 2016. – 5 февраля. – С.12.

2019

509. Дадашева, Н. Флагман азербайджанской музыки: к 85-летию Союза композиторов Азербайджана: [в статье вкратце говорится о творчестве Рауфа Гаджиева] / Наталья Дадашева // Каспий. – 2019. – 22 июня. – С.14-15; 21.

2020

510. Ислам, А. Триумф «Кавказской пленницы»: Двухактный спектакль на музыку Рауфа Гаджиева: [в Азербайджанском государственном музыкальном театре] / Афет Ислам // Каспий. – 2020. – 13 марта. – С.12.

2022

511. О проведении 100 – летнего юбилея Рауфа Гаджиева: Распоряжение Президента Азербайджанской Республики; Баку, 13 февраля 2022 года // Бакинский рабочий. – 2022. – 14 апреля. – С.1.

***

512. Гусейнова, К. Балет «Урия – Свобода» Рауфа Гаджиева в контексте проблемы традиции и современности: [данная статья посвящена рассмотрению балетного творчества композитора как яркого представителя азербайджанской

композиторской школы] / Кенюль Бабек кызы Гусейнова // Музыка и время. – 2022. – №5. – С.3-7.

513. Гусейнова, К. Музыка в творчестве Рауфа Гаджиева: резюме / Кенюль Гусейнова // // Fikrət Əmirov – 100. Respublika elmi-praktiki konfransının materialları (4-5 may 2022-ci il) Bakı – 2022. – S.123.

513^a. Композитор Рауф Гаджиев: автор музыки души, неподвластной времени // Неделя.- 2022.- 23 декабря.- С.19.

IV. Hissə

Digər xarici dillərdə

Türk dili

2007

514. Garadağlı, H. Besteçi Rauf Hacıyevin operetlərinin muzik dilinin üslup özellikləri / Hanım Garadağlı // Rast Müzikoloji Dergisi. – 2019. – Vol.7. – №3. – S.2266-2272.

2019

515. Garadağlı, H. Besteçi Rauf Hacıyevin operetlərinin müzik dilinin üslup özellikləri / Hanım Garadağlı // Rast müzikoloji dergisi. – Kış 2019. – Yol.7. – №3. – S. 1-8.

Fransız dilində

1969

516. Bakı Opera Teatrı artistləri “Humanite” qəzeti redaksiyasında // Humanite (Paris). – 1969. – 6 dekabr (fransız dilində).

Məqalədə M.F.Axundov adına Azərbaycan Opera və Balet Teatrı artistlətinin Parisdə olmaları və “Humanite” 1qəzeti redaksiyasına qonaq getmələrindən danışılır. Qəbulda Azərbaycan SSR Mədəniyyət naziri Rauf Hacıyev iştirak etmişdir.

517. Leon Jorj. Bakı Opera və Balet Teatrı beynəlxalq rəqs festivalında // Humanite (Paris). – 1969. – 3 dekabr. (fransız dilində).

1969-cu ildə Parisdə keçirilən Yeddinci beynəlxalq rəqs festivalında M.F.Axundov adına Akademik Opera və Balet

Teatrının kollektivi müvəffəqiyyətlə çıxış etmişdir. Festivalda göstərilmiş Rauf Hacıyevin “Azərbaycan süitəsi” tamaşaçıları tərəfindən hərarətlə qarşılanmışdır.

İngilis dilində

2022

518. Cinema music in the works of Rauf Hajiyev: summary // Fikrət Əmirov – 100 Respublika elmi-praktiki konfransının materialları (4-5 may 2022-ci il) Bakı – 2022. – S.123.

519. Rauf S. Hajiyev // The Honorary Cemetery / Heydar Aliyev Foundation. – Baku. – 2007. – P.82.

Rauf Hacıyev dünya milli kitabxanalarında

Rusiya Milli Kitabxanası

(www.nlr.ru)

1965

520. Тагизаде, А. Рауф Гаджиев. – Баку: Азернешр, 1965. – 11 с.

1967

521. Abasova, E. Rauf Hacıyev: həyat və yaradıcılığı haqqında. – Bakı: Azərneşr, 1967. – 36 s.

1975

522. Мирзоева, Э.А. Творчество Р.С.Гаджиева: Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата искусствоведения: 17.00.02. – Баку, 1975. – 21 с.

1983

523. Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев / Эмилия Мирзоева. – Баку: Ишыг, 1983. – 143 с.

1988

524. Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев / Эмилия Мирзоева. – Москва: Советский композитор, 1988. – 109 с.

Rusiya Dövlət Kitabxanası

(www.rsl.ru)

Ноты

1956

525. Песня молодежи: для голоса и хора с фортепиано / Рауф Гаджиев. – Баку: Азмузгиз, 1956. – 5 с.

526.Севгилим: для голоса с фортепиано / Рауф Гаджиев.
– Баку: Азмузгиз, 1956. – 7 с.

1958

527.Песня молодежи: для голоса и хора с фортепиано /
Рауф Гаджиев. – Баку: Азмузгиз, 1958. – 5 с.

1959

528.Первая симфония: Молодежная: для симфоническо-
го оркестра / Рауф Гаджиев. – Баку: Азмузгиз, 1959. – 163 с.

1961

529.Отрывки из оперетты «Ромео-мой сосед»: для
голоса и дуэта с фортепиано / Рауф Гаджиев. – Баку:
Азмузгиз, 1961. – 22 с.

1964

530.Куба-любовь моя: оперетта в 3-х действиях / Рауф
Гаджиев. – Баку: Азернешр, 1964. – 170 с.

1972

531.Мой Азербайджан: для солиста и женского хора в
сопровождении с фортепиано / Рауф Гаджиев. – Киев, 1972. – 6 с.

1978

532.Концерт: для скрипки с оркестром / Рауф Гаджиев.–
Москва: Советский композитор, 1978. – 51 с.

533.Песни: для голоса (хора) в сопровождении с форте-
пиано / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор,
1978. – 72 с.

1981

534.Первая симфония (Молодежная): [1.Allegro mode-
rato; 2.Allegro vivo; 3.Andante sostenuto; 4. Allegro brillante] /
Рауф Гаджиев. – Москва: Мелодия, 1981. – 163 [1] с.

1982

535.Не прячь улыбку, или Кавказская племянница:
оперетта в 2-х действиях 5-ти картинах / Рауф Гаджиев. –
Москва: Советский композитор, 1982. – 111 с.

1983

536.Мама, я женюсь: музыкальная комедия в 2-х
действиях / Рауф Гаджиев. – Баку: Ишыг, 1983. – 118 с.

1984

537.Первая симфония: (Молодежная): для большого
симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – Москва:
Советский композитор, 1984. – 152 с.

1986

538.Перекресток: Оперетта в 2 двух действиях / Рауф
Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1986. – 104 с.

1987

539.Камерные произведения: для камерного оркестра /
Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1987. – 64 с.

540.Концерт: для скрипки с оркестром / Рауф Гаджиев. –
Москва: Советский композитор, 1987. – 104 с.

1989

541.Музыка для детей и юношества: для фортепиано /
Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1989. – 32 с.

Звукозапись

1969

542. Горстка земли / Р. Гаджиев; слова: О. Гаджикасимов // Вокальный квартет «Гая» исполняет песни советских композиторов / исполн. Вокальный квартет «Гая». – Москва: Мелодия, [1969] (ВСТ). – 1 грп. [ГОСТ 5289-68].

Книги о Рауфе Гаджиеве

1965

543. Тагизаде, А. Рауф Гаджиев / Аида Тагизаде. – Баку: Азернешр, 1965. – 11 с.

1983

544. Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев / Эмилия Мирзоева. – Баку: Ишыг, 1983. – 143 с.

1988

545. Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев / Эмилия Мирзоева. – Москва: Советский композитор, 1988. – 109 с.

В книгах

2006

546. Большая энциклопедия: в шестидесяти двух томах / гл. ред. С.А. Кондратов. – Москва: Терра, 2006. – 29 см.

Т.10: Война в Персидском заливе – Газзаев. Т.10. – 2006. – 590, [1] с.

В книге говорится о композиторе Рауфе Гаджиеве [С.570].

2009

547. Словарь трудностей произношения и ударения в современном русском языке: около 43000 слов / сост. А.Ю. Юрбева. – Москва: Центрполиграф, сор. 2009. – 525 с.

В книге говорится о композиторе Рауфе Гаджиеве [С.80]; об оперетте Рауфа Гаджиева «Кавказская племянница» [С.166].

2010

548. Композиторы мира: календарь-справочник / авт. сост.: Любовь Золотницкая. – Санкт-Петербург: Композитор-Санкт-Петербург, 2010. – 653, [2] с.

В книге говорится о песнях Рауфа Гаджиева [С.236, 608].

2017

549. Детство музыкантов: история, современность (междисциплинарный дискурс): материалы всероссийского симпозиума шестой сессии Научного совета по проблемам истории музыкального образования: [12+] / Научный совет по проблемам истории музыкального образования и др.; редакционная коллегия: В.И. Адищев и др. – Москва: Всероссийское музейное объединение музыкальной культуры им. М.И. Глинки; Пермь: Пермский государственный гуманитарно-педагогический университет, 2017. – 274 с.

В книге говорится о музыкальной поэме композитора Рауф Гаджива, посвященной памяти поэта и драматурга Дж. Джабарлы [С.202].

2021

550. Ново-Татарское кладбище Казани: каталог-справочник памятных захоронений / Институт истории им. Ш.Марджани Академии наук Республики Татарстан; автор-составитель А. И. Ногманов. – Казань: Институт истории им. Ш.Марджани АН РТ, 2021 (Казань). – 387 с.

Каталог-справочник знакомит читателя с биографиями известных личностей, похороненных на Ново-Татарском кладбище Казани. Этот некрополь является важной частью

культурного наследия татарского народа, его общенациональным достоянием. Книга содержит большое количество фотографий, снабжена именным указателем, картами и планами. Издание рассчитано на историков, музейных работников, краеведов, экскурсоводов и всех, кто стремится глубже постичь историю и культуру Татарстана.

В книге говорится об оперетте Рауфа Гаджиева «Ромеомой сосед» [С.27].

В журналах

2018

551.[Говорится о музыкальной комедии Куба любовь моя, про которую посол Республики Куба Энрике Кресли выразился , что она является кубинской] // Симбирскъ. – 2018. – № 12 (66). – С.24.

2021

552.[о музыке композитора Рауфа Гаджиева] // Кемеровский государственный университет культуры и искусств. Вестник Кемеровского государственного университета культуры и искусств = Vestnik of Kemerovo state university of culture and arts: журнал теоретических и прикладных исследований / учредитель: ФГБОУ ВО «Кемеровский государственный университет культуры и искусств». – Кемерово: Изд-воКемГУКИ, 2006- 2021, № 54. – 2021. – С.152.

Диссертации и авторефераты

1984

553.Ширин-заде,Г.Деятельность Компартии Азербайджана по повышению роли литературы и искусства в коммунистическом воспитании трудящихся (1959-1965 гг.): диссертация на соискание ученой степени кандидата исторических наук: 07.00.01 / Гюльнара Хасай кызы. Ширинзаде. – Ташкент, 1984. – 213 с.

В диссертации говорится о музыке Рауфе Раджиева [С.169].

553^a. Ширин-заде,Г.Деятельность Компартии Азербайджана по повышению роли литературы и искусства в коммунистическом воспитании трудящихся (1959-1965 гг.): автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата исторических наук: 07.00.01 / Гюльнара Хасай кызы. Ширинзаде. – Ташкент, 1984. – 23 с.

2020

554.Нагдалиева, Ш. Внешняя культурная политика Азербайджанской Республики: диссертация на соискание ученой степени кандидата культурологии: 24.00.01 / Нагдалиева Шамс Ариф кызы; Московский государственный институт международных отношений (университет)]. – Москва, 2020. – 250 с.

В диссертации говорится о музыке Рауфа Гаджиева [С.68].

554^a. Нагдалиева, Ш. Внешняя культурная политика Азербайджанской Республики: автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата культурологии: 24.00.01 / Нагдалиева Шамс Ариф кызы; Московский государственный институт международных отношений. – Москва, 2020. – 25 с.

Belarus Milli Kitabxanası
(www.nlb.by)

1956

555.Севгилим: для голоса с фортепиано / Рауф Гаджиев.
– Баку: Азмузгиз, 1956. – 7 с.

1961

556.Отрывки из оперетты «Ромео-мой сосед»: для голоса и дуэта с фортепиано / Рауф Гаджиев. – Баку: Азмузгиз, 1961. – 22 с.

1964

557.Куба-любовь моя: оперетта в 3-х действиях / Рауф Гаджиев. – Баку: Азернешр, 1964. – 170 с.

1978

558.Песни: для голоса (хора) в сопровождении фортепиано / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1978. – 72 с.

559.Концерт: для скрипки с оркестром / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1978. – 51 с.

1980

560.Симфония №1: [Звукозапись]: «Молодежная»: [1. Allegro moderato; 2. Allegro vivo; 3. Andante sostenuto; 4. Allegro brillante] / все произв. исполн. Большой симф. орк. Центр. ТВ и всесоюз. радио, дир.: Г.Черкасов // Гаджиев Рауф Солтанович. Симфония № 1: [Звукозапись]: Молодежная: (1. Allegro moderato; 2. Allegro vivo; 3. Andante sostenuto; 4. Allegro brillante) / [все произв.] исполн. Большой симф. орк. Центр. ТВ и всесоюз. радио, дир. Г. Черкасов. и др. – Москва: Мелодия, 1981 (Апрелевка: ВСП, 1980).

1982

561.Не прячь улыбку, или Кавказская племянница: оперетта в 2-х действиях, 5-ти картинах / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1982. – 111 с.

1984

562.Первая симфония: (Молодежная): Для большого симфонического оркестра / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1984. – 152 с.

1986

563.Перекресток: оперетта в 2-х действиях / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1986. – 104 с.

1987

564.Камерные произведения / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1987. – 64 с.

565.Концерт: для скрипки с оркестром / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1987. – 104 с.

566.«Не прячь улыбку»: монтаж оперетты / Рауф Гаджиев. – Москва: Мелодия, б.г. – 2 грп.: 33 об/мин, стерео.

1989

567.Музыка для детей и юношества: для фортепиано / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1989. – 32 с.

***

568.Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев / Эмилия Мирзоева. – Баку: Ишыг, 1983. – 143 с.

569.Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев / Эмилия Мирзоева. – Москва: Советский композитор, 1988. – 109 с

570.Тагизаде, А. Рауф Гаджиев / Аида Тагизаде. – Баку: Азернешр, 1965. – 11 с.

Estoniya Milli Kitabxanası
(www.ester.ee)

1978

571.Концерт: для скрипки с оркестром / Рауф Гаджиев.
– Москва: Советский композитор, 1978. – 51 с.

***

1965

572.Тагизаде, А. Рауф Гаджиев / Аида Тагизаде. – Баку: Азернешр, 1965. – 11 с.

1988

573.Мирзоева, Э. Рауф Гаджиев / Эмилия Мирзоева. – Москва: Советский композитор, 1988. – 109 с.

**Rauf Hacıyev dünya universitet
kitabxanalarında**

Harvard University Library
(library.harvard.edu)

2016

574.Sevgilim beloved / Rauf Hacıyev. – Bakı: Baki-raks, 2016.-48 p.

University of Oxford Library
(www.ox.ac.uk)

1989

575.Музыка для детей и юношества: для фортепиано / Рауф Гаджиев. – Москва: Советский композитор, 1989. – 32 с.

Əlavələr
Rauf Hacıyevin əsərləri

Baletləri

Xoreoqrafik miniatürlər:

1969 – Ləzginka

1970 – Yallı

1973–Üç inqilab baleti: librettosu Rauf Hacıyev, R.Axundova, M.Məmmədov.

1976 – Alov baleti: librettosu Rauf Hacıyev, El Hadi Şərif.

1978 - Hürriyyət baleti: librettosu Rauf Hacıyev, El Hadi Şərif.

Operettaları

1960 – Romeo - mənim qonşumdur: librettosu: V.Yesman, L.Rustaykis, D.Kisinindir.

1964 – Kuba məhəbbətim mənim: librettosu V.Yesmanındır.

1969 – Təbəssümünü gizlətmə: librettosu V.Yesmanındır.

1971 – Dördüncü fəqərə: librettosu V.Yesmanındır.

1981 - Yol ayrısında: librettosu V.Yesmanındır.

1985 – Ordan-burdan: ssenari müəllifləri: Zəminə Hacıyeva, Fuad Hacıyev.

Simfonik orkestr üçün əsərləri

1952 – Skripka ilə orkestr üçün konsert

1953 – Gənclik simfoniyası

1954 – Rəqs lövhələri

- 1962 – Xoreoqrafik süita
1965- *Müslüm Maqomayevin xatirəsinə həsr olunmuş* kamera orkestri üçün poema ekspromt
1969 – *Cəfər Cabbarlının xatirəsinə həsr olunmuş* kamera orkestri üçün poema
1976 – “*Alov*” *baleti* üçün simfonik süita
1981 – “*Hürriyyət*” *baleti* üçün simfonik süita
1982- *Şeyx Sənan* simfonik poeması
1983 – *Səbuhi* simfonik poeması
1984 - *Həzi Aslanov* simfonik poeması

Kantata və oratoriyaları

- 1957 – *Azadlıq haqqında povest* oratoriyası: söz.: H.Abbas-zadə
1961 – *Kolxoz çöllərində* kantatası: söz.: Ə.Kürçaylı-
1964 – *Ədəbi olaraq birlikdə* oratoriyası: söz.:
1966 – *Azərbaycan bukəti* kantatası: söz.: R.Babaxanov-
1976– *And içirik* kantatası: söz.: F.Sadiq;
1976– *Səməd Vurğun* kantatası: söz.: Səməd Vurğun;
1977– *Kommunist haqqında poema* oratoriyası:söz.:V.Tata-rinov;
1981– *Moskva kantatası*: söz.: S.Vurğun

Kamera-instrumental əsərləri

- 1967 – Nəfəs alətləri üçün sekstet
1967 – Nəfəs alətləri və fortepiano üçün rəqs süitəsi
1976– Forteplano üçün aljir rəqsi
1977– Skripka və fortepiano üçün aljir poeması
1980– Skripka və fortepiano üçün sonata
Solo və xor mahnıları – 100- dən çox

Flmlər üçün yazdığı musiqilər

- 1941 – Böyük şair Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 800 illik yubileyinə həsr olunmuş, rejissor A.Naroditski tərəfindən çəkilməmiş “*Nizami*” filmi.
1956 – Ağarza Quliyev tərəfindən çəkilməmiş “*Qara daşlar*” filmi.
1957 – Gənclər və tələbələrin III Respublika Festivalına həsr olunmuş, rejissoru Seyfulla Bədəlov olan “*Səadət və əmək mahnıları*” filmi.
1958 – İsmayıl Əfəndiyev, Şüa Şeyxov tərəfindən çəkilməmiş “*Kölgələr sürünür*” filmi.
1958 – Kinoportret janrında çəkilməmiş və planetimizin ən qocaman sakinlərindən olan Mahmud Eyvazova həsr olunmuş, rejissoru Şamil Mahmudbəyov olan “*Onun 150 yaşı var*” filmi.
1959– rejissor Əlisəttar Atakişiyev tərəfindən çəkilməmiş tammetrajlı “*Bir qalanın sirri*” bədii filmi.
1962– rejissor Tofiq Tağızadə tərəfindən çəkilməmiş “*Əmək və qızılgül*” filmi.
1963– rejissor Adil İsgəndərov tərəfindən çəkilməmiş “*Əhməd haradadır*” filmi.
1963 – rejissor Şamil Mahmudbəyov tərəfindən çəkilməmiş “*Romeo – mənim qonşumdur*” filmi.
1966 – rejissor Şamil Mahmudbəyov tərəfindən çəkilməmiş “*Qaraca qız*” filmi.
1967 – Dörd novella mahnıdan ibarət olan, rejissoru Şamil Mahmudbəyov olan “*Torpaq Dəniz Od Səma*” filmi.
1970– “*Azərbaycan mədəniyyətinin baharı*” – film 1959-cu ildə Moskvada keçirilmiş Azərbaycan incəsənəti və ədəbiyyatı ongünlüyü haqqındadır.
1976– “*Azərbaycan elləri*” – Nazim Dadaşov tərəfindən çəkilməmiş qısametrajlı filmdə Rauf Hacıyevin “*Azərbaycanım*” mahnısı səslənmişdir.

1977– “*Kommunist haqqında poema*” – Leonid İliç Brejnevə həsr olunmuş film.

1982– “*Bəstəkar Rauf Hacıyev*” – bəstəkara həsr olunmuş rejissor Arif Qazıyev tərəfindən çəkilmiş qısametrajlı sənədli televiziya filmidir.

1987- ssenari müəllifləri Zəminə Hacıyeva, Fuad Hacıyev olan “*Ordan-burdan*” tamaşası.

**Основные произведения
Рауфа Гаджиева
Балеты**

1969 – *Лезгинка* (балетная миниатюра)

1970 – *Ялы* (балетная миниатюра)

1972 – «*Азербайджанская сюита*» (одноактный).

1973 – *Три революции*: либретто Рауф Гаджиев,

Р.Ахундова,М.Мамедов.

1976 – *Пламя*: либретто Рауф Гаджиев, Эль Хади Шериф.

1978 – *Урия*: либретто Рауф Гаджиев, Эль Хади Шериф.

Оперетты

1960 – «*Ромео мой сосед*»: либретто: В.Есьман,
Л.Рустайкиса, Д.Кисина.

1964 – «*Куба любовь моя*»: либретто: В.Есьмана.

1969 – «*Не прячь улыбку*»: либретто В.Есьмана.

1971 – «*Четвертый позвонок*»: либретто В.Есьмана.

1976 – «*Мама , я женюсь!*»: либретто В.Есьмана.

1981– «*Перекресток*»: либретто В.Есьман

1985 – «*Тут и там*»: авт. сцен.: Замина Гаджиева, Фуад Гаджиев.

Произведения для симфонического оркестра

1952 – *Скрипичный концерт*

1953 – *Молодежная симфония*

1954 – *Танцевальные картинки*

1962 – *Хореографическая сюита*

- 1965 – Поэма- экспромт посвященная памяти
Муслима Магомаева
1969 – Поэма для камерного оркестра, посвященная памяти
Дж.Джабарлы
1976 – Симфоническая сюита из балета «*Пламя*»
1981 – Симфоническая сюита из балета «*Урия*»
1982- Симфоническая поэма «*Шейх Санан*»
1983 – Симфоническая поэма «*Сабухи*»
1984 - Симфоническая поэма «*Ази Асланов*»

Оратории и кантаты

- 1957 – *Повесть о свободе*; слова: Г.Алмас-заде
1961 – *На колхозных полях*; слова: А.Кюрчайлы
1964 – *Навеки вместе*; слова: Г.Алмас-заде
1966 – *Букет Азербайджана*; слова: Р.Бабаханова
1976 – *Клянемся*; слова: Ф.Садыха
1976 – *Самед Вургун*; слова: С.Вургуна
1977- *Поэма о коммунисте*; слова В.Татарина
1981- *Москва*; слова: С.Вургуна

Камерно-инструментальные произведения

- 1967 – Секстет для духовых инструментов
1967- Танцевальная сюита для духовых инструментов, и фортепиано
1976 – Алжирский танец для фортепиано
1977 – Алжирская поэма для скрипки и фортепиано
1980 – Соната для скрипки и фортепиано
Сольные и хоровые песни – свыше 100

Фильмография

- 1941 - биографический фильм «*Низами*», снятый на Бакинской киностудии (реж. А.Народитски).
1956 - фильму-рассказ «*Черные камни*», снятый на Бакинской киностудии (реж.пост.: Агарза Кулиев, автор сцен.: Мехди Гусейн).
1958 - приключенческий фильм «*Тени ползут*», снятый на Бакинской киностудии (реж.пост.: Исмаил Эфендиев, Шюа Шейхов, автор сцен.: Гылман Мусаев);
1958 - фильм в жанре кинопортрет «*Ему 150 лет*», снятый на Бакинской киностудии, посвященный самому старому жителю Махмуду Ейвазову;
1959 - фильм «*Тайна крепости*», снятый на Азербайджанфильм (реж.пост.: Алисаттар Атакишиев, автор сцен.: Маммадгусейн Тахмасиб);
1962 - фильм «*Я буду танцевать*», снятый на киностудии «Азербайджанфильм» посвященный известному танцору Махмуду Эсембаеву (реж.: Тофик Тагизаде, автор сцен.: Идрис Базоркин);
1963 - фильм «*Где Ахмед*», снятый на киностудии Азербайджанфильм (реж.пост.: Адиль Искендеров, автор сцен.: Сабит Рахман);
1963 - фильм снятый по одноименному произведению композитора «*Ромео- мой сосед*» на киностудии «Азербайджанфильм» (режиссер Шамиль Махмудбеков);
1966 - фильм «*Чернушка*», снятый на киностудии Азербайджанфильм (реж.пост.: Шамиль Махмудбеков, автор сцен.: Иосиф Прут, Шамиль Махмудбеков);
1966 – написал музыку для циркового спектакля «*Знак на скале*», (посвященный славным азербайджанским нефтяникам, их героическим подвигам и трудовой жизни), премьера которого состоялась во время гастролей в городе Сим-

ферополе (авт.сцен.: С.Дадашев, М.Джебраилова, Л.Куксо, Е.Рябчуков, реж.: Е.Рябчуков);

1967 - фильм «*Земля, море, огонь, небо*», снятый на киностудии Азербайджанфильм (реж.пост.: Шамиль Махмудбеков, автор сцен.: Анар);

1970 - «*Azərbaycan mədəniyyətinin baharı*» – film 1959-cu ildə Moskvada keçirilmiş Azərbaycan incəsənəti və ədəbiyyatı ictimaiyyəti haqqındadır.

1970 - фильм «*Весна Азербайджанской культуры*», посвященный декаде азербайджанского искусства и литературы проведенной в Москве 1959 году;

1976 – в короткометражном фильме «*Azərbaycan elləri*» Назима Дадашова прозвучала песня Рауфа Гаджиева «*Мой Азербайджан*»;

1977 - фильм «*Поэма о коммунисте*», посвященный Л.И.Брежневу.

1982 - короткометражный фильм посвященный композитору «*Композитор Рауф Гаджиев*», режиссер Ариф Газиев.

1987- телеспектакль «*Тут и там*», посвященный 100-летию Уз.Гаджибекова (авт.сценария: Замина Гаджиева, Фуад Гаджиев).

Ədəbiyyat

Мирзоева Э. Рауф Гаджиев.- Баку, 1983.- 142 с.

Мирзоева, Э. Портреты советских композиторов.- Москва, 1988.- 107 с.

Azərbaycan kinosu: ensiklopeik luğət.- Bakı, 2017.- 283s.

V Hissə Köməkçi göstəricilər

Rauf Hacıyevin əsərlərinin adlar göstəricisi

Not əsərlərinin adlar göstəricisi

A

Azərbaycanım 15, 20, 25, 26, 35

B

Bakı haqqında mahnı 12, 36

Bəxtiyarlıq mahnısı 2, 6

Birinci simfoniya 9, 16

C

Cəld rəqs 33

D

Doğma partiya 13

G

Gənclik marşı 8

Gəncliyimiz 4, 32

Günəşli ölkəm mənim 23

X

Xalq musiqisi mövzusunda iki pyes 29

İşıqlıdır yolunuz 3

K

Konsert 1, 17

Konsert: skripka ilə simfonik orkestr üçün 37

M

Mən kommunistəm 24

Mənim qonşum Romeo” operettasından parçalar 10

Romeo mənim qonşumdur” musiqili kinofilmindən duet 22

Romeo mənim qonşumdur” musiqili

komediyasından Arioza 21

S

Saçlarına gül düzüm 14, 31

Samur 7, 27

Sevgilim 5, 11, 18, 19, 34

Skripka və orkestr üçün konsert 30

Y

Yarış 28

**Rauf Hacıyevin
səsyazılarının adlar göstəricisi**

Efiopiya eskizləri 38

Konsert 39

Sevgilim 40

**Rauf Hacıyevin
əlyazma notlarının adlar göstəricisi**

Dramatik poema 45

Mən kommunistəm ..... 40^a

Poema 41, 43

Simfonik poema 42

Simfoniya Faciə 44

**Rauf Hacıyevin
məqalələrinin adlar göstəricisi**

A

Azərbaycan baleti zirvələri fəth edir 66

Azərbaycan musiqisinin bayramı 51

B

Balet 67

Bəstəkarın müəllif konserti 77

Bir ömrün akkordları 78

Böyük istedad 61

Ç

Çiçəklənən mədəniyyətimiz 55

Çiçəklənən mədəniyyətimizə görə çox sağ olun! 52

D

Dahinin arzuları bu günün həqiqətidir 57

Dostluğun təntənəsi 68

E

Etibarlı əllərdədir bayrağımız 73

Ə

Əlcəzairə yeni səfər 62

G

Gənclik eşqilə 49

Gənclik marşı 47
Gözəl dövrdə yaşayırıq 60

H
Həyata çağıran nikbinlik 54

İ
İlhamlı nəğməkar 74
İllərin fərəhli diqtəsi ilə 63

K
Kitabxana işini günün tələbləri səviyyəsinə qaldıraq 53
Kompozitorun evində 48

Q
Qabaqcıl ideyalar carçısı 56

M
Mədəniyyətimizin bayramı 58
Musiqi bayramı 59, 76
Musiqi dostluq rəmzidir 71
Müəllim və dost 82

O
Onu hamı sevir 46
Ölüm sevinməsin qoy..... 79

S
Sarsılmaz dostluq festivalı 69
Sənət töhfəsi 72
Sənətin qüdrəti 64
Sülh işinə qəsdə dayandırılmalı! 65

U
Uşaqlarımızın gözəlliyi üçün 80

V
Vətənə məhəbbət 50

Y
Yaradıcılıq təşkilatlarının rəhbərləri deyirlər 70
Yeni əsərlərlə 81
Yüksək sənətkarlıq məktəbi 75

**Rauf Hacıyev haqqında yazan müəlliflərin
əlifba göstəricisi**

Əliyev Heydər 87

A
Abasova, A. 266, 267
Abasova E. 85, 521
Abbasova İ. 197
Abdullayeva Z. 198
Abdullazadə G. 100
Abışova A. 215
Adıgözəlzadə Z. 146
Afurcalı B. 216
Ağayev Ə. 97, 204
Axundova, Z. 178
Anar 96, 129
Ayaz Vəfalı 86
Aygün. 229

B

Babayev R. 91
Babayev T. 84
Babayeva M. 217, 276, 277
Babayeva-Tağıyeva A. 210
Bağırova N. 93
Bayramova A. 92
Behbudqızı S. 199
Bəşirova K. 89
Bünyadov T. 104

C

Ceyhun. 218
Cəfərova Sevda 284, 285
Cəfərova Sevinc 280, 281
Cəmil Ə. 83

D

Dadasov A. 219
Dadaşova E. 270, 271

Ə

Əfəndiyev T. 213
Əfəndiyeva İ. 103, 120
Əhmədova-Yusifova K. 286, 287
Ələddinqızı N. 254
Əliyev A. 278, 279
Əliyeva Ə. 108, 141
Əliyeva F. 272, 273
Əliyeva İ. 255
Əliyeva N. 176
Əmirli Ş. .... 105, 255^b
Əmirov F. 86, 88

Ənbiya oğlu Ə. 181

Əsədova Z. 92

Əsgərova S. 242

F

Fərəcov C. 94
Fərəcov S. .... 251, 255^a
Fətəli Sahib 85
Fəttahova A. 93
Fətullayeva P. 233, 282, 283
Hacıyeva N. 105
Həsənbəy Y. 89
Həsənov H. 132
Həsənzadə M. 135
Hüseynov F. 234
Hüseynova K. 256, 257
Hüseynova, L. 206, 207, 268, 269

X

Xan-Sayadoğlu R. 95, 99
Xədicə 239
Xəlilzadə F. 183, 220, 236

İ

İlham R. 152
İsabəyli Q. 90
İslam Türkay 89
İsmayılova Z. 84
İsmayılova G. 264, 265

K

Karaqıçeva, L. 167
Karlos Luqo Rodrigues 110, 115

Kazımova L. 243
Kazımzadə A. 94, 105, 205, 221
Kərimov A. 169
Kozlov A. 85

Q

Qasımov M. 83
Qasımova N. 160
Qasımova S. 166, 200
Qazızadə İ. 94
Qoldşteyn L. 154
Quliyev C. 105
Quliyev Z. 98
Quliyeva L. 258
Quliyeva Z. 184
Qurbanov B. 171

L

Lopatina L. 165
Lalə .... 258^a

M

Mahmudova C. 102, 201, 202
Mehdiyev N. 170
Məhərrəmov T. 208
Məlikov A. 97
Məmmədaliyeva T. 274, 275
Məmmədov F. 91, 95, 99
Məmmədov T. 100, 104
Məmmədov M. 222
Məmmədov N. 223
Milyutin Y. 110, 112
Mirməmməd G. 241

Mirzəyeva N. 97
Mirzoyeva E. 134, 136, 137, 142, 147, 148, 155, 156, 161, 162
Muğanlı Ə. 94
Muradeli V. 125
Mühacirova V. 224
Mükərrəmoğlu M. 185, 186, 187, 259

N

Nəbioğlu R. 98
Nəbiyev İ. 91, 95, 99
Nikonov V. 126
Nizamiqızı H. 212
Novruz 92

O

Orucov H. 133
Ossovski L. 110, 114

P

Pirimova, N. 244

R

Ramiz Heydər 94
Raufqızı, A. (Abasova). 100, 209
Rəhimli İ. 94
Rəhimov N. 88
Rəhmanov F. 127
Rəhmanzadə F. 143, 235
Rəhmətov İ. 93
Rüstənzadə P. 175
Rzayev A. 100
Rzayeva L. 98
Rzayeva M. 103

S

- Sabitoğlu E. 144, 158
Sadıqova G. 84
Salmanov R. 105
Saricalinskaya V. 84
Səfərov C. 150
Səfərova Z. 104
Smirnova İ. 116
Sokolova L. 110
Starostina S. 110
Süleymanova R. 101

Ş

- Şahnəzər. 190
Şərifov S. 117
Şıxəmirova R. 83
Şmıqa T. 110
Şport İ. 110
Şükufə. 191

T

- Tağiyeva S. 100
Təranə. 203
Titov G. 118
Tutişkin A. 119
Vahid T. 225, 226

V

- Vəfa Saleh 94
Vəzirzadə L. 105

Y

- Yusifovlu, Q. 248

Z

- Zeynallı L. 252
Zəminə Cavanşir 88
Zöhrabov R. 90, 174, 192, 193
Zümrüd. 227

**Sözlərinə musiqi bəstələdiyi müəlliflərin
əlifba göstəricisi**

A

- Abbaszadə H. 104

D

- Dadaşov İ.....99

E

- Emil Azərin 84

Ə

- Əlibəyli Ə.....5,11,15,18,20,25,26,34,35,36,40,89,93,95,99, 104

H

- Həsənbəy Y. 14, 89, 91, 95, 99
Mehdiyev E. 89
Məmməd Rahim 7, 27,91
Mütəllibov T. 2, 3, 6, 23, 83

N

- Nəbi Xəzri 13

R

- Rüstəm S. 12, 24
Rza Rəsul 89,91,95,99

Вспомогательные указатели
Алфавитный указатель произведений

Ноты

А

Ариозо из кинофильма «Ромео - мой сосед» 311

Г

Горстка земли 542

Д

Дует из музыкального кинофильма «Ромео-мой сосед» .....
312

К

Концерт 288, 300, 305, 320, 532, 540, 559, 565, 571

Куба- любовь моя 298, 530, 557

Камерные произведения 539, 564

М

Мама я женюсь 306, 314

Мой Азербайджан 301, 310, 531

Музыка для детей и юношества 321, 541, 567, 575

Н

Не прячь улыбку 304, 566

Не прячь улыбку или Кавказская племянница 313, 535,
561

О

Оркестровые произведения советских композиторов 316

Отрывки из оперетты «Ромео – мой сосед» 295, 529, 556

П

Первая симфония (Молодежная) 294, 534, 537, 562

Первая симфония 302, 317, 528

Перекресток 319, 538, 563

Песни 307, 533, 558

Песня молодёжи 289, 293, 525, 527

Песня о Баку 299

Поэма о коммунисте 318

С

Самур 292

Севгилим 290, 303, 308, 309, 526, 555

Соната 322, 323

Соседи 296, 297

Т

Танцевальные картинки 315

Ф

Фестивальная песня 291

Рукописные ноты

А

- Азадлых 358
Алжирская тетрадь 336, 337, 338, 339, 340
Алжирские напевы 341

В

- Вэтэн 330

Г

- Генерал Ази Асланов 331

Д

- Две пьесы фортепиано 342
Драматическая поэма 373

К

- Концерт 368

Л

- Лирическая поэма 351

М

- Марш 416. Таганрогская Дивизия 332
Москва 324, 325

О

- Оратория - плакат: для чтеца, хора и большого симфонического оркестра 343

П

- Память 344, 345
Пионерская сюита 328

- Поэма «Хатире» 359
Поэма 333
Поэма 352, 353
Поэма 369, 371
Поэма-соната 334
Пьесы для скрипки и фортепиано 346

Р

- Родные напевы 347

С

- Сабухи 329
Симфоническая поэма «Бирлик» 362
Симфоническая поэма 370
Симфония №1 [Звукозапись] 560
Симфония №2 326
Симфония №3 335
Симфония №4 350
Симфония Низами 356
Симфония Трагедия 372
Соната 354, 355
Соната 357, 360, 361, 363, 364
Сюита 348
Сюита №1 365
Сюита №2 366

Т

- Трагическая поэма 367

Ш

- Шейх – Санан 327

Э

- Элегия 349

**Алфавитный указатель статей
Рауфа Гаджиева**

Б

Большое событие 378

В

Всегда в пути; «Тропюю грома» К.Караева 386

Всегда думаю о земляках 374

Г

Герой пятилетки – герой произведений 383

Ж

Жизнь, отданная песне 393

К

Когда танцует Шехерезада 384

Н

На проводе Хелсинки 375

Народу преданная муза 376

Не только музе развлечения 377

Невосполнимая утрата 387

Нести искусство народу 388

П

Песни страны огней 379

Поговорим о будущем 391

Праздники рождаются в буднях 380

Пронизанное солнцем 389

Р

Рапортуют композиторы Азербайджана 385

Ректору Азгосконсерватории имени Узеира Гаджибекова
профессору Абасовой Э.А. 396

С

Самобытный, яркий талант 392

Свет жизни 390

Т

Творчество пронизанное солнцем 394

Тысяча и одна ночь 382

У

Учитель 395

Учитель и друг 381

Алфавитный указатель авторов

А

- Анаг 406
Аббасова Э. 400
Абдуллаев К. 482, 484
Абышева А. 505
Азизов А. 464
Алиева Н. 465
Алиева Э. 502
Аликберов З. 404
Алчевский В. 426
Андреев И. 427
Арканов А. 399, 423

Б

- Бабаева, М. 501
Багирзаде Л. 499
Багиров Ю. 483
Багирова А. 485
Барский Н. 482

В

- Векслер И. 467
Велиева Э. 440

Г

- Гаджибеков И. 381
Гаджиева С. 407
Гасанова З. 405
Генрих Р. 397

- Герай-заде В. 409,410
Гладких И. 477
Голдштейн Л. 459
Гумриев М. 400
Гусейнова К. 512, 513

Д

- Дадашева Н. 500, 509
Дадашов С. 424
Данилов Д. 400, 404
Дашичева А. 441
Довгаленко Ю. 468

З

- Зинин Ю. 447
Зохрабов Р. 455, 478

И

- Игнатъева М. 474
Ислам А. 510

К

- Канделаки В. 421, 428
Карагичева Л. 400
Карлос Луго Родригес 429
Касимов К. 475
Касимова С. 478
Кафарова З. 486
Кулиев М. 400

Л

- Левицкий О. 399, 423

М

- Мартти Ларни 375
Махмудбеков Ш. 427
Машков М. 457
Мехмандарова Л. 478
Михеева Л 398
Микеладзе Г. 507
Милютин Ю. 430
Мирзоев М. 489
Мирзоева С. 384, 490, 495
Мирзоева Э. 401, 402, 403, 408, 448, 456, 460, 461, 470,
471, 472, 479, 522, 523, 524, 544, 545, 568,
569, 573
Михайленко А. 413, 414
Мусаев А. 405

Н

- Нагдалиева Ш. .... 415, 416, 554, 554^a
Назирова Э. 473

О

- Орелович А 398
Оссовский Л. 432, 433

П

- Пересада В. 458
Попов Ин. 469

Р

- Рагимов Р. 397
Сафаров Э. 496
Смирнова И. 434
Стельник З. 419
Султанов Гусейн 375

Т

- Тагизаде А 400, 503, 520, 543, 570, 572
Тагизаде Ш. 493
Таирова Ф. 411, 412
Тереза Брингас Амиго 427
Тутышкин А. 435

У

- Усубов А. 507

Ш

- Шаков Ю. 437
Шариф А. 497, 498
Шафаг Р. 487
Шаховская Г. 438
Ширин-заде Г. .... 408^a, 408^b, 553, 553^a
Шмыга Т. 439

**Digər xarici dillərdə
İngilis dilində**

- Sevgilim beloved / Rauf Hacıyev 574
Cinema music in the works of Rauf Hacıyev 518
Rauf S. Hacıyev 519

Fransız dilində

- Bakı Opera Teatrı artistləri “Humanite” qəzeti redaksiya
sında 516
Leon Jorj 517

Türk dili

- Garadağlı H. 514, 515

Mündəricat

“Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	7
Распоряжение Президента Азербайджанской Республики «О проведении 100-летнего юбилея Рауфа Гаджиева»	9
Göstərici haqqında	11
Об указателе	13
Təkrarsız musiqilərin unudulmaz bəstəkarı	15
Rauf Hacıyevin həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri	20
Основные даты жизни и творчества Рауфа Гаджиева	41
Rauf Hacıyevin deyimləri	64
Излюбленные фразы Рауфа Гаджиева	64
Rauf Hacıyevin görkəmli şəxsiyyətlər haqqında fikirləri	65
Рауф Гаджиев о выдающихся личностях	68
Görkəmli şəxsiyyətlər Rauf Hacıyev haqqında	71
Выдающиеся личности о Рауфе Гаджиеве	89
I Hissə. Əsərləri	
Not əsərləri	102
Səsyazıları və CD-lər	107
Əlyazma notları	108
Rauf Hacıyevin dövrü mətbuatda və məcmuələrdə dərc edilən məqalələri	109
II Hissə. Rauf Hacıyevin həyat və yaradıcılığı haqqında	
Kitablar və kitablarda nəşr edilən materiallar	114

Həyat və yaradıcılığı haqqında dövrü mətbuatda və məcmuələrdə dərc edilmiş məqalələr	123
Dissertasiyalar və avtoreferatlar	146

III Hissə. Rus dilində

Ноты	152
Рукописные ноты	162
Статьи Рауфа Гаджиева опубликованные в периодических изданиях	168
Книга под редакцией Рауфа Гаджиева	171

О жизни и творчестве Рауфа Гаджиева

Книги	172
В книгах	174
Авторефераты и диссертации	176
Статьи из книг, сборников и периодических изданий	180

IV Hissə

Digər xarici dillərdə

Türk dili	196
Fransız dilində	196
İngilis dilində	197

Rauf Hacıyev dünya milli kitabxanalarında

Rusiya Milli Kitabxanası (www.nlr.ru)	198
Rusiya Dövlət Kitabxanası (www.rsl.ru)	198
Belarus Milli Kitabxanası (www.nlb.by)	205
Estoniya Milli Kitabxanası (www.ester.ee)	207

Rauf Hacıyev dünya universitet kitabxanalarında

Harvard University Library (library.harvard.edu)	207
University of Oxford Library (www.ox.ac.uk)	207

Əlavələr

Rauf Hacıyevin əsərləri

<i>Baletləri</i>	208
<i>Operettaları</i>	208
<i>Simfonik orkestr üçün əsərləri</i>	209
<i>Kantata və oratoriyaları</i>	209
<i>Kamera-instrumental əsərləri</i>	209
<i>Flmlər üçün yazdığı musiqilər</i>	210

Основные произведения Рауфа Гаджиева

<i>Балеты</i>	212
<i>Оперетты</i>	212
<i>Произведения для симфонического оркестра</i>	212
<i>Оратории и кантаты</i>	213
<i>Камерно-инструментальные произведения</i>	213
<i>Фильмография</i>	214

V Hissə. Köməkçi göstəricilər

Rauf Hacıyevin əsərlərinin adlar göstəricisi	216
Səsyazıları və CD-lər	216
Əlyazma notlarının adlar göstəricisi	217
Məqalələrinin adlar göstəricisi	218
Rauf Hacıyev haqqında yazan müəlliflərin əlifba göstəricisi	220
Sözlərinə mahnı bəstələdiyi müəlliflərin əlifba göstəricisi	226

Вспомогательные указатели

Алфавитный указатель произведений

Ноты	227
Рукописные ноты	229
Алфавитный указатель статей Рауфа Гаджиева	231
Алфавитный указатель авторов	233

M.F.Axundov adına
Azərbaycan Milli Kitabxanası
Ünvan: AZ-1000 Bakı ş.,
Xaqani küç. 57;
E-mail: contact@anl.az;
URL: www.millikitabxana.az
Sifariş: № 67
Çapa imzalanmışdır: 26.12.2022
Tirajı: 300
Pulsuz

Mətbəənin direktoru: *Elman Qasımov*
Dizayner: *Mətanət Əliqızı*

Formatı 60x84 1/16. Həcmi 15 ç.v. Sifariş № 03
“Zərdabi Nəşr” MMC Nəşriyyat Poliqrafiya müəssisəsi
Tel.: (012) 493 51 92, (050; 055; 070) 344 76 01
e-mail: zerdabi_em@mail.ru